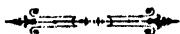

(**aprise tout seul sans maître**)

LE MAITRE POPULAIRE

OU

La guide à la langue française

PART. I.

AVEC

(Grammaire, phrase, mots, prononciation en

PAR

J. M. Raval Instituteur de l'Indi

l'école à Majunga (Madagascar)

1re édition.

500, copies

Rien ne vaut pour apprendre :
une langue étrangère.

Ce livre Merveilleux. Le Maître Populaire.

Prix. 6. francs.

Postage libre.

1919.

૨૫૭

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સંગ્રહ

Orseilles (લા માર્સેઇલ) રાજગીત:

enfants de la patrie,
ઝંઘાં દે લા પાત્રી

jour de gloire est arrive'
ઝુર દે ગ્લુવાર એના રીવે

tre nous de la tyrannie,
ત્ર નુ દે લા તીરાની

le'tendard sanglant est leve',
લેતાંદાર સાંગ્લાં એ લેવે.

le'tendard sanglant est leve',
લેતાંદાર સાંગ્લાં એ લેવે.

Entendez vous dans ces campagnes,
આતાંદે વુ દાં સે કામ્પાયં

Mugir ces feroces soldats ?
મિઝીર સે ફેરોસ સોલ્ડા ?

Ils viennent jusque dans nos bras,
ઇલ વીયમં ઝીસ્ક દાં નો બ્રા.

Egorger vos fils, vos campagnes,
અગોર્ગે વો ફીસ વો કામ્પાયં,

Aux armes citoyens,
એ ઝામ સીતુયાં

Formez vos bataillons,
ફોર્મે વો બાતાઇયોં

Marchons, marchons, qu'un sang impur

માર્શોં માર્શોં કે સાં એંપીર

abreuve nos sillons.

આબ્રેવ નો સીઝોં

અર્પણ પત્રિકા.

વિદ્યાનુરાગી, સાહિત્ય પ્રેમી, શ્રીયુત શેઠ સાહેબ
 -શ્યામજી કાસમ કચ્છરા બોમ્બે માળુંગાનિવાસી કે
 જેઓ વિદ્યાવૃદ્ધિ માટે તેમજ સાહિત્ય પ્રચારાર્થે
 તન, મન ને ધનથી પરમ પુરૂષાર્થ કરી
 રહ્યા છે. જેના પ્રત્યક્ષ પ્રમાણ ચિન્હરૂપ
 આ પુસ્તક પ્રસિદ્ધ કરવાનું મને
 સદ્ભાગ્ય પ્રાપ્ત થયું છે એવા
 ઉદાર ચરિત્ર સજ્જનનાં
 હૃદય કંઠમાં આ
 વખણાયેલ

(Le Maître Populaire, ou La Guide à La Langue Française Part I)

ફ્રેન્ચ શિક્ષક યા ફ્રેન્ચ ભાષાનો ભોમીયો ભાગ ૧

નામની પુણ્યમાળા આરોપું જું.

માળુંગા,
 વ્હા. ૧-૧-૧૯૧૬.

સ્નેહાકિત,

માસ્તર જગજીવન મહારાંકર

ના દુઆ સલામ.

પ્રસ્તાવના.

‘ To see oneself in print ’ પોતાની કૃતી છપાએલી જોવાની ઇચ્છા કે વિદ્વાન, તરીકે ગણાવવાની ઇચ્છાએ નહિ, પરંતુ આપણે— હિંદી ભાષાએ ધણું વર્ષો થયા ફ્રેન્ચ કોલોનીમાં વસીએ છીએ. અને આપણા પ્રત્યેક કાર્યો આપણી રાજભાષા “ ફ્રેન્ચ ભાષા ” ગણવા ફરજ પાડે છે. છતાં દિલ્લિગિરિની વાત એ છે કે આજ સુધીમાં એકે એવું પુસ્તક પ્રગટ થયું નથી, કે જે આપણને તે ભાષા ગણવા સહાયરૂપ થઈ પડે. જોકે આપણામાં કેટલાંક તે ભાષા બોલે છે, પણ તે ઘણીખરી અશુદ્ધ અને વ્યાકરણના દોષવાળી બોલે છે અને પ્રાયઃ લખતાં તો આવડતીજ નથી.

ઉપર પ્રમાણે સમગ્ર હિંદીભાષાઓની મુશ્કેલી દ્રષ્ટી ગોચર થતાં, તે મુશ્કેલી દુર કરવા કોઈએક સારાં અને વ્યવહારું સત્યજ્ઞાન આપનારા પુસ્તકની જરૂર જણાતાં, તે પુસ્તક તૈયાર કરવા તરતજ નિશ્ચય કર્યો; અને તે ભાષાના વ્યાકરણ સંબંધીના પુસ્તકોદ્ધારા જરૂર પડતું જ્ઞાન એકત્ર કરતો, અને તે એકત્ર કરેલાં લંડોને હિંદીભાષાઓની સમક્ષ મુકવા ભાગ્યશાળી થયો છું. અને ફ્રેન્ચ ભાષા શીખવા ઇચ્છા રાખનાર અભ્યાસીઓ માટે વખણાએલ ફ્રેન્ચ શિક્ષક યા ફ્રેન્ચ ભાષાનો ભોમીયો ભાગ ૧ એ નામનું અતિ અગત્યનું પુસ્તક લોકપ્રિય થઈ પડશે, એવી આશા રાખું છું અને જેટલે અંશે ઉપયુક્ત ઉદ્દેશ મારો પાર પડશે. તેટલે અંશે મારો કરેલો પ્રયત્ન સફળ થયો માનીશ.

ફ્રેન્ચ ભાષાના અભ્યાસક્રમે શરૂઆતમાં આપેલ સુચનાપર પુરતું લક્ષ આપવા લલામણુ કરું છું. ફ્રેન્ચ ભાષા ઘણી કોમળ છે અને તેના ઉચ્ચાર ઘણા અધરા છે. તેથી બોલનાર શુદ્ધ કોમળ બોલે તોજ સમજાય. કેટલાંક અક્ષરના ઉચ્ચાર એવા છે કે તેવા ગુજરાતી ભાષામાં નથી. માટે તેની સમજણુ અત્રે આપવી વાજબી થઈ પડશે.

૫ (ઇય) આ અક્ષરનો ઉચ્ચાર એ હોડાપાસે રાખી મોરધની (૫) ના જેવો કંઠમાંથી (ઇય) ઉચ્ચાર કરવો જ્યાં (૧૧) આ અક્ષર વાપર્યો છે ત્યાં તેનો ઉચ્ચાર દીધી (૧) મુકેલી છે પણ તે બોલવામાં કામળા ઉચ્ચાર કરવો જેમ-*caran* (કીમરે)

૬. j. આ અક્ષરોના ઉચ્ચારને ઇંકાણે ગુજરાતી જ મુક્યો છે પણ તેનો ઉચ્ચાર સ ને જ ભોગવાને ઉચ્ચાર કરવો તેવો ઉચ્ચાર ગુજરાતીમાં નથી.

ફ્રેન્ચ ભાષામાં નામની પહેલાં આર્ટિકલ મુકી બોલવાની રીત છે. જુઓ પાનુ ૧૭ મે પાઠ ૧.

આ લઘુ પુસ્તક તૈયાર કરવામાં વારંવાર યોગ્ય સુચના કરનાર તેમજ મારા લખાણો તપાસી સુધારોવધારો કરનાર મી. પડધરી નિવાસી વલ્લભ દાસ ડાહ્યાભાઈ સોની તથા છપાઈ તૈયાર થઈ આવતાં પ્રેક્ષા તપાસનાર સી. એ. મહેતા, બી. એ. એન્જ્યુકેશનર ધ્રાગદ્રા સ્ટેટ આ બેઉ ગૃહસ્થોનો અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માનું છું.

આ મારા પ્રથમ પ્રયત્નમાં કંઈ દોષ નજરે પડે તો ક્ષમા આપશો, એવી પ્રત્યેક કિસ્સા બંધુ પાસે પાચનાં કરવામાં આવે છે. મનુષ્ય માત્ર બુદ્ધિને પાત્ર છે તો એ સ્કૂલ કાર્ય કરતાં, અભ્યાસ કરતાં, ઉપરાંત એક કલાક એવા અલ્પ સમયમાં દરરોજ આ કાર્ય કરતો હોય, તેથી અજાગર આ પુસ્તકમાં કામગીરી રહી ગઈ હશે, તો તે સુચવવા પ્રત્યેક સુદ બંધુઓને વિનંતી કરવામાં આવે છે. તે ખાતે તેઓના આભાર માની બીજા ભાગમાં સુધારો કરવામાં આવશે.

લી. પ્રકાશક,

હલ્લવદ,

જગજીવન માહારાજકર સ્કૂલ માસ્ટર,

તા. ૧-૬-૧૯૧૬.

માનુંગા, (મામગારકર),

શુદ્ધિ પત્રક.

અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.	પાનુ..
bolanger	boulangier	૧૨
મેાનીય	મેાતાયં	૧૩
bowurs	hours	૧૪
burre	beurre	૨૦.
flear	fleur	"
kanif	canif	૨૪
carix	"	"
cing	cinq	"
sœwer	sœurs	૨૫.
lang	langue	૨૬.
રોધણીયુ	પિત્રાન્ન એન	૩૦
chattan	château	૩૧
શત્રની	રાતની	૩૪
ou	au	"
ઝંદા	ઝંફા	"
auoat	auront	૩૭.
at	et	૩૮.
hewer	heure	૪૦
œ	ou	૪૮.
bacoup	beaucoup	૬૧.
famme	femme	૬૩.
livere	livre	"
bœut	bœuf	૬૪.
voche	vache	"
jadin	jardin	૬૫.

અશુદ્ધ.	શુદ્ધ.	પાત્ર.
ei	ci	૬૬
parents	parents	૬૭
vieuse	vieux	૬૯
કાસકેત	કાસકેત	૭૦
pait	huit	૭૨
નોનધુશ	સાંત કાતોઝ	૭૩
ધુઝ	કેઝ	„
fales	faites	૭૬
umetir	uniéme	૭૮
quel	quel	„
appliqué	appliqué	૮૦
jalous	jalouse	૮૯
seint	seint	૯૨
soldas	soldats	૯૬
heureuse	heureux	૧૦૦
સેમીર	સેમીર	૧૧૮
ssli	sali	૧૨૦
méchant	méchant	૧૨૫
eigogne	eigogne	૧૨૯
clone	clone	„
naissance	naissance	૧૩૦
l'orgent	l'argent	૧૩૪

La langue française sans maître en 6 mois
alphabets (આદ્કાબે) મુળાક્ષરો.

A. a (આ) આ. અ.

B. b (બે) બ.

C. c (સે) સ. ક.

D. d (દે) દ.

E. e (એ) એ. અ.

F. f (એફ) ફ.

G. g (જે) ઝ. ગ.

H. h (આપ) હ. અ.

I. i (ઇ) ઇ.

J. j (જી) જ. ઝ =

K. k. (કા) ક.

L. l (એલ) લ.

M. m (એમ) મ.

N. n (એન) ન.

O. o (ઓ) ઓ.

P. p. (પે) પ.

Q. q (કી) ક.

R. r (એર) ર.

S. s (એસ) સ.

T. t (તે) ત.

*U. u (ઇય) ઇ.

V. v (વે) વ.

W. w (દુબલવે) વ.

X. x (ઇક્ષ) ડા. ઝ. સ.

Y (ઇએક) ઇ.

Z (ઝેક) ઝ.

ખ. kh.

ચ. tch.

છ ts.

જ. dj.

ઠ th.

ફ f, ph.

ભ bh.

શ ch.

૧ ઉપરથી આદ્કાબેમાં six (સી) છ. voyelle (વુડિવાએલ) સ્વર છે બાકી Dix neuf (ધીઅનેફ) ૧૯ consonne (કાન્સોન) વ્યંજન છે.

સ્વર a. e. i. o. u. y. બાકીના k. w. વગર ૧૯ વ્યંજન છે k અને w બીજી ભાષામાં વપરાય છે.

* જુઓ પાનું ૩ — બે હોઠ ખીડીને કંઠથી ઉચ્ચાર છે તે ય. બોલાય એવી રીતે બોલો જ નામમાં જ આવે તો d j (દે ઝે) સાથે જ થાય નહિ તો ઝ થાય.

૨ ફ્રેન્ચ ભાષામાં વપરાતા ચિન્હની સમજૂતી.

૧ (') આપોસ્ત્રોફ) સંક્ષીપ્ત ચિન્હ શબ્દનો પહેલો અક્ષર a e i અથવા la હોય અને આગલા શબ્દનો છેલ્લો અક્ષર . સ્વર હોય તો પહેલો સ્વર કાઢી વચ્ચે (') આપોસ્ત્રોફ મુકે છે જેમકે le or si il તેને બદલે l'or s'il લોર સીલ વગેરે.

૨ le trema (લે ત્રેમા) આવું (..) ચિન્હ e i ઉપર આવે ત્યારે લાંબો અને બે સ્વરના જુદા ઉચ્ચાર થાય છે. જેમ hair (હાઇર) ધિકારવું, Noël (નોએલ)

૩ la cedill (લા સેદીલ) , જો c (સે) ની પછી a o u આવેલ હોય અને c (સે) ની નીચે સેદીલ હોય તો સ ઉચ્ચાર થાય છે જેમ façade (ફાસાદ) આગલો ભાગ, સામું reçu (રેસી) મળ્યું.

૪ - આવું ચિન્હ બે શબ્દની વચ્ચે હોય ત્યારે બે શબ્દ જોડેલા દેખાડે છે જેમ ab-tu (આ તી) dit-il (દિતિલ)

૩ ફ્રેન્ચ ભાષામાં ત્રણ માત્રા છે તે નીચે પ્રમાણે.

(') é. accent aigu (આંકસાં તેગી) ટુંકા ઉચ્ચાર (એ) થાય છે été (એ તે)

(`) è à accent grave (આંકસાંમાવ) એ હોઈ જોળાકાર વાળી પહોળો ઉચ્ચાર કરવો.

(^) é à accent eircanflexe (આંકસાંસીરકાંપ્રલેક્ષ) તે કોઇપણ સ્વર ઉપર આવેલ હોય ત્યારે મોટું ઉઘાડી પહોળો ઉચ્ચાર કરવો.

૪ સ્વરના શુદ્ધ ઉચ્ચાર.

a (આ કોઇ વખતે લાંબો તેમજ કોઇ વખત ટુંકા ઉચ્ચાર થાય છે rare (રા ર) âme (આમ) એ લાંબો અને la bal mal (લા, બાલ, માલ) matin (મતે) એ બધાં ટુંકા ઉચ્ચાર છે.

e (એ) એક પદી શબ્દમાં વપરાએલ હોય ત્યારે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (એ) થાય છે જેમ le, ne (લે, ને) પણ એક પદી કરતાં વધારે પદવાળા શબ્દમાં વખતે ઉચ્ચાર થતો નથી જેમ table (તાબલ) rare (રાર) (') આવું ચિન્હ હંમેશાં (e) એ ઉપરજ હોય છે ત્યારે તેનો શુદ્ધ ઉચ્ચાર (é) એ થાય છે é é (એ) ઉપર

આકસાંઆવ અથવા આકસાં સીરકોફલેક્ષ એ અને ચિન્હો a o e એ ત્રણે સ્વર ઉપર વપરાય છે ત્યારે પહોળા ઉચ્ચાર થાય છે note-1 E સ્વર નો કોઇપણ શબ્દની વચમાં વપરાએલ હોય છે અને તેને છેડે (એટલે શબ્દનો) માત્ર વ્યંજનથી પુરો થતો હોય તો તે વપરાએલ e નો ઉચ્ચાર એ થાય છે જેમ;— regard (રેગાર) lever (લેવે) ceci (સેસી)

૨ વળી બીજો નિયમ એવો છે કે કોઇ શબ્દમાં છેડે d r z આવે તેની પહેલાં (e) આવે તો તેનો ઉચ્ચાર એ, થાય પણ છેડાના અક્ષરના ઉચ્ચાર થાય નહિ જેમ;— pied (પીએ) પણ donner (દોને) આપવું assez (આસે)

૩ વળી જ્યારે e (એ) પછી r અથવા કોઇપણ વ્યંજન આવે તો તેના ઉચ્ચાર થાય છે જેમ;— fer (ફેર) verre (વેર) ગ્લાસ frère (ફેર) ભાઈ hier (હિએર) કાલે vexé (વેક્સે) blessé (બ્લેસે)

૪ જ્યારે e (એ) પછી mm., mn. nn. ડબલ એમ, એમ એન; અથવા ડબલ એન આવતા હોય ત્યારે એ નો આ થાય છે ક્રિયા વિશેષણમાં ધાતું કરીને આ ઉચ્ચાર થાય છે femme (ફામ) બાવડી solennel (સોલ.નેલ) પવિત્ર hennir (હાનીર) ખોખારવું, હણહણવું prudemment (પ્રીદ્રાંમાં) ડહાપણવાળું.

i (ઇ) નો ઉચ્ચાર એકજ છે કોઇ વખત લાંબો અને કોઇ વખતે ટુંકો ઉચ્ચાર થાય છે જેમ vie (વી) જીંદગી lire (લીર) વાંચવું બાકી હમેશાં સાધારણ ઉચ્ચાર રહે છે.

o (ઓ) ઓ ની માફક ઉચ્ચાર થાય છે જેમ ગુજરાતીમાં પહોળો ને ટુંકો ઉચ્ચાર થાય છે, તેમ ફ્રેન્ચીમાં પણ છે.

ગુજરાતી ઉચ્ચાર માટે પક્ષી, મોર, આંબલી અથવા આંબાનો તેમ ફ્રેન્ચીમાં પણ છે mot (મો) trop (ત્રો) એ ટુંકો ઉચ્ચાર rose (રોઝ) rose (રોઝ) એ લાંબા ઉચ્ચાર અથવા પહોળા

u (ય) આ ઉચ્ચાર વિષે ગુજરાતીમાં એવો કોઇ અક્ષર નથી કે સમજવી શકીએ પણ આદ્ધાએમાં (u) ની નેટમાં સમજાવેલ છે તે પ્રમ.એ ધ્યાન આપી ઉચ્ચાર કરવો, નહિ તો કોઇ ફ્રેન્ચ ગણનાર

પાસે ઉચ્ચાર શીખી, શરૂ કરવું જેમ sur (સીર) murmure (મીરમીર) e (એ) ની વચમાં u (યુ) વપરાયેલ હોય તો પણ (યુ) નો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે guerre (ગેર) guide (ગીધ) figue (શીંગ) langue (આગ) માત્ર જે શબ્દ પ્રાદેશી પુરો થાય છે તેનોજ ઉચ્ચાર માત્ર (યુ) થાય છે. અને વળી પણ arguer (આર્ગે) aiguille (એગ્વી) aiguiser (એગ્વીઝ) તેમાંજ માત્ર (યુ) નો ઉચ્ચાર થાય છે.

Y. y. ના ઉચ્ચાર

y (ઇગ્રેક) અક્ષરનો હંમેશાં ઇ જ ઉચાર થાય છે જેમકે syllabe (સીલાબ) physique (શીઝીક) analyse (આનાલીઝ) પણ જ્યારે કોઇપણ સ્વર y ની આજુબાં મુકાય છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર બદલે છે જુઓ ખંડક પ. માં ay, oy, uy.

(પ) ડબલ સ્વર ભેગા થાય ત્યારના ઉચ્ચાર.

Ai, આ અને ઇ જ્યારે સાથે આવે છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (એ) થાય છે જેમકે mais (મે) faire (ફેર)

Au, eau, આ અને યુ અને (એ આ યુ) સાથે હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (ઓ) થાય છે જેમકે haute (હોત) maux (મો) veau (વો) bateau (બાતો)

Ay આ અને ઇગ્રેક એ બે સ્વરો સાથે હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (એઇ) થાય છે જેમકે paysage (પેઇઝાઝ) paysanne (પેઇઝાન)

Ei એ અને ઇ સ્વર સાથે હોય ત્યારે પણ a i ની માફક (એ) જ ઉચ્ચાર થાય છે.

Eu, œu, એ અને યુ, અને ઓ અને એ અને યુ એ સ્વરો સાથે હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર એ થાય છે, ધ્યાન રાખવું કે (એ) ને કંઈના ઉચ્ચારથી બોલવો અને હોઈને તાણીને કંઈનો નાદ કરવો તેથી eu (એ) હ્રસ્વ આવશે. જેમકે peu (પે) feu (ફે) cœur (કેર) bœuf (બેફ) અગદ.

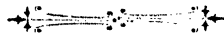
Oi oe, ઓ અને ઇ સાથે આવે ત્યારે ઉવા ઉચાર થાય છે. જેમકે roi (રોઆ) foi (ફોઆ) પણ જો () (ઓ) ની પછી e (એ) આવે તો (ઓએ) ઉચાર થાય છે જેમકે people (પોપોલ)

Ou, ઓ અને યુ સાથે આવે ત્યારે (ઉ) ઉચ્ચાર થાય છે તેમ કાંઈ વખત લાંગો ઉચ્ચાર થાય છે કુદા ઉચાર જેમકે mou (મુ) vous (વુ) તથા ઉચ્ચાર જેમકે cour (કુર) croûte (ક્રૂત) ।

Oy, oy, ઓ અને ઈ સાથે હાય ત્યારે (ઊવાય) ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે foyer (ફોવાય) moyenne (મુજવાયેન) અને oy તો ઉચ્ચાર ઉવી થાય છે જેમકે appuyer (એપ્પીએ) થાય છે.

ધ્યાનમાં રાખવું નેમએ કે ફ્રેન્ચીમાં બીજા કેટલાંક સ્વરો જોડાય છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર અદ્વિતીય તથા પણ એકજ રહે છે જેમકે diable (ડિઆબલ) papier (પાપીએ) niere (બીએર) bien દિએ. ia ie ieu io. ou. ua. ue. ui.

છઆ ઈએ ઈએ ઈએ ઉવી યુઆ યુએ ઉવી

૬ વ્યંજનના શુદ્ધ ઉચ્ચાર.

B. (બે) નો ઉચાર (બે) જ થાય છે.

C. (સે) નો ઉચાર સે અને ક બંને થાય છે ત્યારે c ની પછી a. ai. au. o. ou. ou. અને c ની પછી એક વ્યંજન આવે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (ક) થાય છે. અને જો શબ્દની છેડે c આવેતો હોય અને ત્યાર પછી એક સ્વર ના હોય તો પણ (ક) ઉચ્ચાર થાય છે. જેમકે car (કાર) col (કોલ).

clair (ક્લેર) croûte (ક્રોત) avec (આવેક) sec (સેક) વળી c નો કાંઈ વખત ધીમો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે tabac (તાબાક) porc (પોર્ક) પણ જો c ની નીચે આવે (ડ) સેદીસ c મુકીએ તો પછી ઉપર કીચેલા શરવે c સેદીસ વારા c પછી આવે તો તેનો ઉચ્ચાર (સે) જ થાય છે જેમકે leçon (લેસોં) façade (ફાસાદ)

français (ફ્રાંસે) થાય છે. વળી c. ની પછી e i y હોય તો પણ c (સે) ઉચાર થાય છે. જેમકે ce (સે) ceci (સેસી) douce (દુસ).

c. C. (ડબલ સે) જો ડબલ સે પછી e અથવા i આવેલો હોય તેનો ઉચ્ચાર ક્ષ કસ થાય છે જેમકે accés (આક્સે) occidental (ઓક્સીદાંતાલ) પણ કોઈ વખત અથરો ઉચ્ચાર રહે છે જેમકે accuser (આ ક્યુઝે)

આ ch. સે શ્વાસ નો ઉચ્ચાર (શ) થાય છે જેમકે chez (શે) chaîne (શેન) chose (શૌઝ) vache (વાસ) પણ જો ch પછી તરતજ વ્યંજ જોડાય તો (ક) ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે christ (ક્રીસ્ત) chretien (ક્રેચીયે) વળી આપણો ગુજરાતી ચ કરવો હોય તો પણ ch થી થાય છે જેમકે Chakou (ચકુ) chancharé (ચંચર)

D. (દે) જ્યારે શબ્દને છેડે એકલો હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર બહુ નજીવો થાય છે બલકે તે બોલાતોજ નથી. જેમકે bon (બોર) froid (ફુડિયા) pied (પીએ) પણ કોઈ કોઈ વખત તે વાક્યને છેડે હોય ને બીજા આવતા વાક્યનો અક્ષર h અથવા કોઈ પણ સ્વર હોય તો તેનો ઉચ્ચાર ટ ના જેવો થાય છે જેમકે un grand homme (એ ગ્રાં તોમ) વળી ફ્રેંચીમાં સાધારણ નિયમ છે કે તે બધાં ફ્રેંચી (જ) નો ઉચાર કરે છે જેમકે tien (જીએ) diable (જી આબ્લ).

f (એફ) નો ઉચાર ફ થાય છે

G (ગે) g ની પછી a ai o ou u વપરાયેલ હોય તો તેનો ઉચાર ગ થાય છે જેમકે gare (ગાર) goutte (ગુત) gros (ગ્રો) પણ g પછી e i y આવે તો જ ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે gerbe (ગેર્બ) gémir (ગેમીર) પણ કોઈ વખતે શબ્દને છેડે g એકલો આવેલ હોય તો અંતે g પછી સ્વર જો હોય તો g નો બહુ ધીમે ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે Fabourg (ફોબુર્ગ)

gn (ગે ને એન) સાથે આવેલ હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર ય થાય છે જેમકે ignorant (ઇગ્નોરાં)

H આય નો કોઈ વખતે (અ) ના જેવો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે homme (ઓમ) habit (આહી) hélas (એલા) histoire (હસ્તુકીઆર) honnête (ઓનેત) humanité (યુમાનીતે) તેમ

વળી h નો ઉચ્ચાર હ પણ થાય છે. જેમકે la hache (લા હાચ)
héros (હેરો) hibou (હીબુ) પણ જો l' d' અપોસત્રોફ આવેલ
હોય તો આરતીકલ સાથે અ નો ઉચ્ચાર થાય છે. જેમકે l'heros
(હેરો) d'haricot (દારીકો)

j (જી) નો ઉચ્ચાર ઝ થાય છે જેમકે jadis (ઝાદી) jeune
(ઝેન)

L. (એલ) નો હમેશાં (લ) જ ઉચ્ચાર થાય છે પણ કોઈ
વખત l ની પહેલાં i વપરાયેલ હોય તો l મધ્યાય રહે છે જેમકે fils
(શીસ) પણ વધારે વીગત માટે જુઓ ખંડક આઠમાં.

ll (ડબલ એલ) માટે જુઓ ખંડક આઠમાં.

mm. nn. નો ઉચ્ચાર (n) અને (ન) રહે છે,

Mn એમ અને એન સાથે આવેલાં હોય તો કોઈ વખત તેનો
ઉચાર (ન) એકલો થાય છે પણ જો mm ની પછી એક સ્વર અને
d. r. z. હોય તો અથવા છેડે ie ના એ સ્વર હોય તો (મ અને ન) ના
એક ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે mm હોય ને (ન) નો ઉચ્ચાર જેમકે
automne (ઓતોન) અને condamner (કોંધામને) calomnie
(કાલોમ્ની) insomnie (એસોમ્ની) બાકી વધારે વીગત માટે ખંડક
૭ માં જુઓ.

P. (પે) હમેશાં પ નો જ ઉચ્ચાર થાય છે. પણ જો શબ્દની
છંડ આવે અને ત્યારબાદ સ્વર નો હોય તો p નો ઉચ્ચાર થતો નથી
જેમકે trop (ત્રો) beaucoup (બોકુ) વળી શબ્દની વચમાં p
આવતો હોય અને તેની પાસે t આવતો હોય તો p નો ઉચ્ચાર થતો
નથી જેમકે baptême (બાતેમ) compte (કોંત) temps (તાં)

ph. પે અને આપ સાથે આવે તો ફ ઉચાર થાય છે.

Qu કી અને yુ સાથે આવેલા હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર ક થાય
છે. જેમકે quai (કી) que (કે) quatre (કાત્ર) પણ સાથે એટલું
યાદ રાખવું કે કોઈ પણ સ્વર બ્યારે Q સાથે જોડવા હોય તો વચમાં
n મુકવા સીવાય જોડાયજ નહી જેમકે quadrupède (કાદ્રીપેડ)
qualité (કાલીતે) વળી જો શબ્દની છંડે q આવે તો તેનો n ઉડી
જાય છે તો પણ (ક), ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે cinq (સેંક) coq
(કોક)

quatre, છી યુ અને આ કોઇ શબ્દમાં આવે અને તે શબ્દ ત્રણ અથવા તેથી વધારે પદ વાડ હોય તો quatre નો ઉચ્ચાર (કુઉઆ) થાય છે જેમકે equateur (એકુઉઆતેર) quadrupede (કુઆદ્રયુપેદ)

R એરનો ઉચ્ચાર ૨ જેવો થાય છે પણ એ અથવા તેથી વધારે પદ વાડા શબ્દને છેડે er અથવા ier આવે તો r નો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે donner (દોને) ouvrier (ઉવ્રીયે) અને monsieur (મોંસીયે) માં પણ r નો ઉચ્ચાર થતો નથી.

વળી આ રૂલ સીવાય કોઇ વખત કોઇ શબ્દના છેડે er આવેલ હોય તો પણ r નો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે hiver (આમેર) l'hiver (લીવેર) cuiller (કુવીયેર)

rr. રૂબલ સાથે આવેલા હોય તો પણ તેનો ૨ ઉચ્ચાર થાય છે,

S એસના એ નાદ થાય છે, એક દ્રાખીને સ અને બીજો ઝ થાય છે, દ્રાખીને ઘઈ શકે તેવા ઉચ્ચાર જેવાકે ssa (સેલ) ssa (સ્યુર) ssa (સુઉચ્ચાર) પણ જો s એ સ્વરની વચમાં આવેલ હોય તો ઝ ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે rose (રોઝ) passer (રાઝ)

sc એસ અને સુ જો બાબુમાં આવેલ હોય અને તેની પછી t i y આવેલાં હોય તો s, ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે scene (સેન) scipion (સીપીઓ) science (સીયાંસ) પણ જો sc ની બાબુમાં s o u અગર l r અને બીજા સર્વ વ્યંજન આવેલા હોય તો સ્ક ઉચ્ચાર થાય છે. જેમકે scabreux (સ્કાબ્રુ) scorpion (સ્કોપીયો) esclave (એસક્લાવ) scrupule (સ્ક્રીપ્યુલ) વળી શબ્દને છેડે s આવે અને તેની પછી કોઇપણ સ્વર કે વ્યંજન નહી આવેલા હોય તો s નો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે repas (રેપા) alors (આલોર) mes (મે) પણ કોઇ વખત શબ્દને છેડે s આવેલો હોય તો પણ s નો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે fils (ફીસ) l'ours (લુર્સ) lis (લીસ)

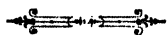
T તેનો ત ઉચ્ચાર થાય છે પણ જ્યારે tti કોઇ શબ્દની વચમાં વપરાય અને તેની બાબુમાં કોઇપણ સ્વર આવે છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર સી. થાય છે. માટે tial (સીઆલ) tiel (સીએલ) tieux (સીયે) tie (સી) tion (સીઓ) એ સમજાના પદ જ્યારે શબ્દની વચમાં વપરાયેલાં હોય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર બતાવ્યા પ્રમાણે સી થાય છે. જેમકે

partial (પારસીઆર) minutieux (મીનીસીયે) પણ tien કોઈ સમુદાય વાક્ય અને વીશિશ નામની છેડે આવેલો હોય તો સીએ વંચાય છે વળી t કોઈ શબ્દને છેડે આવેલો હોય તો તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે habit (આબી) plat (પલા) bout (બુ) tout (તુ) તેમ આ રૂલ શીવાય કેટલાંક શબ્દને છેડે t આવેલો હોય તો તેનો ઉચ્ચાર થાય છે. જેમકે fat (ફાત) huit (હ્યુત) sept (સેત) પણ તે ઘણો ધીમે બોલાય છે.

th, t અને h નો ઉચ્ચાર થ, થાય છે, જેમકે theologie (થેઓલોજી) theatre (થેઆત્ર).

X ઇકસ જે કોઈ શબ્દ નો પેલો અક્ષર અથવા વચમાં વપરાયેલ હોય તો તેનો ઉચ્ચાર કોઈક ગઝ સાથે બોલીયે એવો થાય છે તેમ કોઈ વખત ચાખો x ના જેવો ઉચ્ચાર થાય છે મતલબ કે તેમ કોઈ વખત s ના જેવો ઉચ્ચાર થાય છે તેનો નીચમ નથી. xavier (અગ્ગાવીએ) axe (આગ્ગ) maxime (માગ્ગીમ) વળી x, ના જેવો ઉચ્ચાર જેમકે deuxieme (ધેઝીએમ) dixieme (ધીઝીએમ) વળી s, ના જેવો ઉચ્ચાર જેમકે dix (ધીસ) soixante (સુઆ સાંત) Bruxelles (બ્રીસેલ) વળી x કોઈ શબ્દને છેડે હોય તો તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી જેમકે doux (ધુ) deux (ધે) voix (વુઉઆ) પણ જ્યારે x શબ્દને છેડે હોય અને તેની બાબુમાં ખીગત નવા આવતા શબ્દનો પેલો અક્ષર કોઈ સ્વર હોય તો જન્ને થઇને ઝના જેવો ઉચ્ચાર થાય છે જેમકે dix-ans (ધીઝાં) deux enfants (ધે ઝાંફાં) un doux accents (એં ધુ ઝાકસાં)

Z ઝેડ નો ઉચ્ચાર z ના જેવો થાય છે. પણ જે તે શબ્દને છેડે આવેલો હોય તો તેનો ઉચ્ચાર થતો નથી. જેમકે zèle (ઝેલ) gaze (ગાઝ) અને z છેડે હોય ને નહીં ઉચ્ચાર થાય એવા જેવા કે nez (ને) assez (આસે) donnez (દોને)

નાકમાંથી બોલાતા ઉચ્ચાર (અનુ નાસીક વર્ણ)

જ્યારે સ્વર પછી m અથવા n આવે તે વખતે સાંધે mm અથવા nn હોય અને પછી વ્યંજન હોય તો હ અનુસ્વરનો ઉચ્ચાર

થાય છે તેના નીચે પ્રમાણે રૂપો થાય છે તે સમજી ને વાંચવા પછી પાછળ સ્વર હોય તો તેનો ઉચ્ચાર જુદો પડે છે.

am	{	am	(રાંપ)	champ	(શાં)
an		dans	(દાં)	lance	(લાંસ)
en		remplir	(રાંપ્લીર)	temps	(તાં)
en		en	(આં)	mentir	(માંતીર)

ain	{	ain	(એં)	essain	(એસેં)	dain	(દેં)
aiu		aiu	(એં)	pain	(પેં)	sain	(સેં)
ein		sein	(એં)	ceinture	(સેંચુર)		
in		pin	(પેં)	erin	(કેં)	vin	(વેં)
im	{	imposer	(એમ્પોઝે)	(એમ્પોર્ત)	importe		
ym		thym	(થેં)	nymph	(નેમ્ફ)		

ian (ઇઆં) vinde (વીઆંદ) pliant (પ્લીઆં)

ien (ઇઆં) બધા નામ કે વિશેષણમાં ien વપરાયેલ હોય અને પાછળ વ્યંજન હોય તો પણ (ઇઆં) ઉચ્ચાર થાય જેમકે science (સીઆંસ) patient (પાસીયાં) વગી જ્યારે કોઈ શબ્દમાં ier આવતો હોય અને પાછળ કાંઈપણ સ્વર અગર વ્યંજન નો હોય તો તેનો ઉચ્ચાર (ઇએ) થાય છે જેમકે chien (શીઆં) rien (રીએ) ancien (આંસીએ)

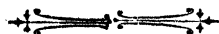
પરંતુ જ્યારે ક્રીયાપદના અનીમીત કાળમાં જેવાંક tenir (તેનીર) venir (વેનીર) તેનું રૂપ ફરી જાય અને જ્યારે tiens થાય ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર (તીએં) થાય છે અને venir (વેનીર) ક્રીયાપદનો ઉચ્ચાર ફરીને જ્યારે viendra થાય છે ત્યારે તેનો ઉચ્ચાર પણ (વીઆંદ્રા) થાય છે.

om	{	om	(એં)	ombre	(એંબ્ર)	plomb	(પ્લોં)
on		bon	(બોં)	non	(નોં)	ronde	(રોંદ)

ion ઇથી action (આકસીયોં) passion (પાસીયોં)

um	{	um	(એં)	umbre	(એંબ્ર)		
un		un	(એં)	brun	(બ્રેં)	cheun	(શેકેં)
eum						tribun	(ત્રીબેં)
xxx							

evill vuilly (વેથે) feuillage (ફેયાઝ)
 oeil-oeill oeillet (ઓઇથે)
 ouil ouill fenouil (ફેનુઈ) bouillon (બુઈયો)

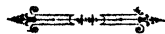

પરચુરણ નામો—અર્થ તથા ઉચ્ચાર સાથે.

	ઉચ્ચાર	અર્થ		બેઝઉવે	તોષ્ટએ છે
mère	મેર	મા	faux	ફા	ખોટું-ગુનો
père	પેર	આપ	peine	પેન	દુખ
frère	ફેર	ભાઈ	cœur	કેર	હૃદય
sœur	સેર	બેન	dieu	ડીએ	પરમેશ્વર
chat	શા	ચિત્તાડી	bout	બુ	મથાળું
chien	શીએ	કુત્તો	font	ફુ	સ્રવણું
vache	વાશ	ગાય	notre	નોત્ર	આપણું
après	આપ્રે	પછી	monde	મોંદ	દુનીઆ-લોકો
avare	આવાર	દૂપણ	mer	મેર	સમુદ્ર
porter	પોર્તે	ઉઠાડવું.	vallée	વાલે	ખીણ
fer	ફેર	લોખંડ	ancien	આંસીયે	અસલી જુનું
bonlanger	બુલાંઝે	ભડીઆરો	cheveu	શેવે	વાળ
hannir	આંતીર	દેશવરો દેવા	arracher	આરાશે	ઉંખડીનાખવું
dirai	દીરે	કહેશે (એકવચન)	côte	કોત	ટેકરી
diront	દીરોં	કહેશે (અદ્વચન)	côté	કોતે	બાજુ
épais	એપે	ગાંડું	coton	કોતોં	ક. સુતર
espoir	એસપુઆર	આસા રાખવી	roud	રોં	ગોરી
été	એતે	ઉનાળો	mentir	માંતીર	જુઠું ખોલવું
livre	લીવ્ર	આપડી	un-une	એં-યુન	એક
moi	મુહિઆ	હું	brun	બ્ર	થેર-જુર
beau	બો	સુંદર	brune	બ્રી ન થેર	જુર નારીખતી
quand	કાં	કયારે	jatt	ઝાત	વાડકો
personne	પેરસોન	માણસ-વ્યક્તિ	chatte	શાત	ચિત્તાડી
			rouge	રૂઝ	રાતુ

mouche	મુશ	મચ્છર	grand	ગ્રાં	મોટું
chose	શેઝ	ચીજ	bain	બેં	નાહવાની જગ્યા
rose	રોઝ	ગુલાબીગુલાબ	pile	પીલ	બટ્ટેરી
rosser	રોસે	ફટકો મારવો	scorpion	સકોર્પીયો	વીછી
dix	ધી	દશ	colonie	કોલોની	રાજ્ય સાખ
dixaine	ધીઝેન	દશક	baptême	બાપ્ટેમ	જળ સંસ્કાર
peril	પેરીલ	ભયંકર		કરી ખ્રિસ્તી ધર્મમાં	
sommeil	સોમેઇ	નીંદ્રા		દાખલ કરી દીક્ષા આપવી.	
grille	ગ્રીલ	લોહાનીગળળી	cuiller	કુઇયે	કવર ચમચો.
compagnie	કોંપાઇ	ભાગીદારી	temps	તાં	વખત
mouille	મુઇયેં	ભીજાવેલું	cinquième	સંકીર્ત્તમ	પાંચમું
gagner	ગાઇયેં	મળ્યું	qui	કી	કોણ
betail	બેતાય	દોર દાંખર	quoi	કુઇચા	શું
linge	લેંઝ	ઝુગડું	répété	રેપેત	ફરીથી બોલી જવું
angle	એંગલ	શમરા	bonnet	બોને	ઉભી ટોપી
longueur	લેંગેર	લંબાઇ	cap	કાપ	બેડી ટોપી
douze	ધુઝ	બાર	verre	વેર	ગલાસ
nation	નાસીઓં	જાત	fier	ફીએર (ફી)	ભરોશો રાખ
matin	માતેં	સવાર		વો (matin) અનુની	
soir	સુઆર	સાંજ	abime	આબીમ	ખરાબ કરી
essentiel	એસાંસીએલ	કોઇપણ		નાંખવું	
	ચીજ નો અર્થ		finirai	ફીનીરે	પુર કરીશ
ambitieux	આંબીસીયે	મોટાઇ	bateau	બાતો	મેલ
	મેળવવાની ઇચ્છા		matelot	માતેલો	ખલાશી
profession	પ્રોફેસીયો	ધંધો	paysan	પેયઝાં	ગામડીઓ
jardinage	ઝારદીનાજ	વાડીનો	œuvre	એવ્ર	પ્રયત્ન
	ધંધો		ouvrage	ઉવરાઝ	કામ
malheureux	માલેરે	દુખી	montagne	મોંતીય	પહાડ
hirondelle	ઇરોંદલ	ચકલી	donc	દોં	જેમ
choisir	ચુઆઝીર	પસંદ કરવું	chretien	ક્રેચીએ	ખ્રિસ્તી

hurler	હુરહે	ધુરકવું	un fauteuil	આરામખુરશી
apprentissage	અખાંતીસાજી	કામ	un voiture	(ધનઉવાતીર) કાચ
		શીખવું	un lit	(એલી) ખીજાનું
poison	પુઆઝોં	ઝેર	Du drap	(દીદ્રા) કપડું
poisson	પુઆસોં	માછલી	une épée	(ધનીએપ) તરવાર
potion	પોશીઓં	મેરવણી	une sabre	(ધન સાબ્ર) પહોળી
population	પોપીલાશીઓં	વસ્તી		તરવાર
leçon	લેસોં	પાઠ	une ipingle	(ધન ખપેંગલ) ટાંચણી
gâteaux	ગાતો	મીઠાઇ	une bowurse	(ધન બુરસ) પૈશાની
printemps	પ્રેતાં	વસંત રતુ		કાથળી
reçois	રેસ્વા	મજે છે	des lunettes	(દેલીનેત) ચશ્મા
jambon	ઝાંખોં	કુકરની ચરખી	une rasoir	(ધનરાજીઉવાર) અસ્ખા
agneau	આંધયોં	મેદું	un habit	(એનાખી) કોટ-દ્રેશ
Paris	પારી	ફ્રાંસની રાજધાનીનું શહેર	un gilet	(એંગીલે) વાસકોટ.
Londre	લોંદ્ર	ઈંગ્લાંડની રાજધાનીનું શહેર	une veste	(ધન વેસ્ત) બકીટ,
				બદન
viennne	વીએન	એસીઆ હંગેરીનું રાજધાનીનું શહેર	des bas	(દેઆ) મોબ આયડીનાં
			un chapeau	(એશપોં) ટોપી,

બે શબ્દો સાથે બેઝાઇને બોલાય તેવાની નોંધ.

બહારે બે શબ્દો સાથે આવે છે અને તેમાં બીજા શબ્દનો પહેલો અક્ષર સ્વર હોય અથવા ન હોય તો પણ તે સ્વર લેખાય છે તો પહેલાં આવનાર શબ્દની સાથે બેઝાઇને બોલાય પણ બે અવ્યય હોય તો તેની સાથે બેઝા નહીં. તેથી તેવા બે શબ્દ નોખા નોખા બોલવા. તેના થોડા દાખલા નીચે આપીએ છીએ તે ડાપર ધ્યાન આપો.

les hommes	લે ઝોમ	માણસો
les enfants	લે ઝાંફાં	છાકરાંઓ.

- Des arbres (દેઝારખ) ઝાડોનું.
 nos amis (નોઝામી) આપણા મિત્રો.
 Nous avons (નુઝાવાં) અમારી પાસે છે.
 Ils ont (ઇલઝો) તેઓની પાસે છે.
 Pas encore (પાઝાંકોર) હજી નહીં.
 avec un enfant (આવકેનાંકા) એક બાળક સાથે.
 Ses plus cruels ennemis (સેપ્લી ક્રીએલઝાંતેમી) તેઓના ઘણા
 ઘાતકી દુશ્મનો.
 Songez a vos affaires (સોંઝેઝા વોઝાફેર) તમારા કામમાં ધ્યાન આપો,
 Vous en souvenez vousencore (વુંઝા સુવેને વુંઝાંકોર) હજી
 પણ તમને પોતાને યાદ છે?
 Elles apprenaient à lire (એલઝાપેને તાલીર) તેઓ (નારી)
 વાંચતાં શીખે છે.
 Peu de temps après (પે ઘે તાં ઝા પ્રે) થોડા વખત પછી.
 Vous êtes un enfant (વુએત ઝેં નાંકા) તમે એક બાળક છો.
 Les Hollandais sont industriels (લે ઝાં લાં દેસોં તેંદી સ્વીએ)
 હોલ્લાંડના લોકો ઉદ્યોગી છે.
 cet habit est a moi (સેતા બી એતા મુડિવા) આ ડ્રેસ મારો છે.
 nous aurons eu (નુએરોંઝે) અમેને મળ્યું છે.
 Je n'ai point d'habit (જેને પુએંદાબી) મારી પાસે કપડાં નથી
 tu n'as pas de gilet (તીના પાદે ઝીલે) તારી પાસે વાસકોટ નથી.
 il n'a point de bas (ઇલના પુઉવેં દેઆ) તેની પાસે બાયડીનાં
 મોજાં નથી.
 nous n'avons pas des souliers (નુના વોપા દે સુલીએ)
 અમારી પાસે જોડા નથી.
 nous n'avons pas de chapeau (નુ નાવોં યા દે શાપો)
 અમારી પાસે ટોપી
 ils n'ont pas de chemise (ઇલને પાદે શેમીઝ) તેઓની પાસે
 ખમીસ નથી.
 Je n'avais pas de linge (જે નાવે પાદે લેંઝ) મારી પાસે કપડાં
 નહીં હતાં

Donnez moi du pain (દોને મુઠવા દીપે) મને થોડો રોટલો આપો.

Donnez moi de la viande (દોને મુઠવા દેલાં વીઆંદ) મને થોડુંક માંસ આપો.

J'ai du pain (એ દીપે) મારી પાસે થોડો રોટલો છે.

Tu as de la Viande (તીઆ દેલાં વીઆંદ) તારી પાસે થોડું માંસ છે.

Il a du vin (ઇલ આ દીવે) તેની પાસે થોડો દારૂ છે.

Nous avons des pommes (નુઝા વોદે પોમ) અમારી પાસે થોડાં સેલ ફળ છે.

Vous avez des fruits (વુઝાવે દે ફુઈ) તમારી પાસે ફળ છે.

Ils ont des oranges (ઇલઝોં દેઝોરાંઝ) તેઓની પાસે થોડાં નારંગી છે.

j'ai une figue (એ ઇનશીગ) મારી પાસે અંજીર છે.

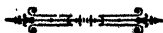

વ્યુત્પત્તિ ગ્રામર.

ફ્રેંચ ભાષામાં વાક્યમાં દશ ભાગ છે તેને વાક્ય વિચાર કહે છે તેનાં નામ.

- 1 L'Article (લા તીકલ)
- 2 Le Substantif લે સીબ્સતાંતીશ ભાવવાચક નામ
- 3 L'Adjectif determinatif લા દન્જેકતીફ દેતેરમીનારતીફ, વિશેષણ
- 4 L'adjectif qualificatif કાલીશકાતીક ગુણવાચક.
- 5 Le pronom લેં પ્રોનોં સર્વનામ.
- 6 Le verbe લે વેર્બ ક્રિયાપદ.
- 7 L'adverbe લાદ વેર્બ ક્રિયા વિશેષણ.
- 8 La préposition લાપ્રેપોઝીશીયોં શબ્દ યોગી અવ્યય.
- 9 La conjonction લાકોંન્જેકશીયોં ઉબ્યાનબ્ધી અવ્યય.
- 10 L'interjection લેંતેર નેકશીયોં કેવળ પ્રયોગી અવ્યય.

ઉપરના દશ શબ્દના ભાગમાંથી પહેલાં ૬ અસ્થીર છે એટલે તે દરેક વીકારી છે બાકી ચાર સ્થીર છે એટલે તેનું રૂપ બદલાતું નથી અજ્ઞાતીની પેઠે વીકારીને અવિકારી થાય છે.

પાઠ ૧ લો આર્ટીકલ વિષે.

ફ્રેંચ ભાષામાં માત્ર એ જાતી છે નર જાતી ને નારીજાતી નજીવ પદાર્થ માંથી પણ કોઈ નર તથા નારી જાતી હોઈ શકે છે.

૧ જાતીનો ભેદ બતાવવાને નામને ચોક્કસ આર્ટીકલ લગાડવામાં આવે છે. નરજાતીની પહેલાં le અને નારીજાતીની આગલ la વપરાયેલ હોઈ છે અને બહુ વચનમાં એને જાતીમાં એકજ les આર્ટીકલ છે તે ચોક્કસ બતાવે છે.

દાખલા	નરજાતી	નારી જાતી	
Le livre (લેલીવ્ર)	તે બુક	La porte (લાપોર્ત)	તે ધાર
Le père (લેપેર)	આપ.	La mère (લામેર)	મા
Le Roi (લેરૉવા)	રાજા	La reine (લારેન)	રાણી

૨ આર્ટીકલ le એટલે ચોક્કસ રાજા અને la એક વચનમાં નામનો પહેલો અક્ષર h (આસ) અથવા સ્વર હોય તો આર્ટીકલનો e અથવા n ઉડી જાય છે ને તેનો (') એપોસ્ટ્રોફ મુકે છે.

દાખલા એક વચન.

નરજાતી.	નારીજાતી.
L' ami (લામી) દોસ્તદાર.	L' amie (લામી) સૈયર, સખા બહેનપણી
L' homme (લોમ) માણસ.	L'histoire (લીસ્તુહિઆર) વાર્તા

જ્યારે ચોક્કસ નામ બતાવે ત્યારે le, la, les આર્ટીકલો વપરાય છે પણ જ્યારે કોઈ આખા વર્ગની ચીજમાંથી એકને બતાવવી હોય ત્યારે નરજાતીની પહેલાં (un) એં એક ને નારી જાતીની પહેલાં une ઇન વપરાય છે.

નરજાતી	નારી જાતી
un père (એંપેર) એક આપ.	une mère (ઇનમેર) મા.
un ami (એંનામી) એક દોસ્તદાર	une amie (ઇનઆમી) સૈયર.
un roi (એંરૉવા) એક રાજા.	une reine (ઇનરેન) એક રાણી

આર્ટિકલના રૂમાખ્યાન મારે જુઓ પાઠ ૩ એ.

શબ્દો.

Le livre (લેક્ચર) ચોપડી.
 Le cheval (લશ્ચેવાલ) ઘોડો.
 Le pain (લેપે) રોટલો.
 Le chien (લેશીયે) કુતરો.
 L'oncle (લોંકલ) કાકો.
 L'enfant (લાંશ) બાળક.
 L'or (ભેર) સોનું.
 un jardin (એ'જાર્દે) વાડી.

un chapeau (એ'શાપો) ઢીબી ટોપી.
 La rose (લા રોઝ) ગુલાબનું પુલ.
 La fleur (લેફ્લેર) પુલ.
 La plume (લાપ્લૂમ) કલમ.
 La tante (લાતાંત) કાકી.
 une poire (ઇનપુવાર) જામરૂળ.
 une pomme (ઇનપોમ) સેવરશ.
 et (એ) અને.

મારી પાસે છે એટલે મારે કયજે છે એવું જણાવવા ખાસ ક્રીયાપદ છે તેનાં રૂપ.

એકવચન રૂપ.

J'ai (એ) મારી પાસે છે.
 Tu as (તીઆ) તારી પાસે છે.
 Il a (ઇલઆ) તેની પાસે છે.
 Elle a (એલઆ) તેણીની પાસે છે.

અનેક વચન રૂપ.

nous avons (નુઝાવોં) અમારી પાસે છે.
 vous avez (વુઝાંવે) તમારી પાસે છે.
 Ils ont (નર) ઇલઝો } તેઓની
 elles ont (નારી) એલઝો } પાસે છે.

જ્યારે વાક્ય પ્રશ્નાર્થમાં હોય છે ત્યારે ક્રીયાપદ પેહેલું મુકે છે ને પછી કતાં મુકે છે ગુજરાતીમાં ફેરફાર કરવો પડતો નથી પણ બોલવામાં ફેર હોય છે જેમકે શું મારી પાસે છે ? ai-je ? (એઝે) એવી રીત છે એ રૂપમાં ક્રીયાપદ આગળ મુકવા.

દાખલા પ્રશ્નાર્થના.

Avez vous le livre ? (આવે વુલે લીવ) તમારી પાસે ચોપડી છે ?
 l'enfant a-t-il ? (લાંશ આતીલ) બાળક પાસે છે ?
 la mère a-t-elle ? (લામેર આતીલ) મા પાસે છે ?
 J'ai le livre (એ લેલિવ) મારી પાસે તે ચોપડી છે.
 Tu as un livre (તી આ એલિવ) તારી પાસે એક ચોપડી છે.
 J'ai la rose (એ લા રોઝ) મારી પાસે ગુલાબ છે.

as-tu la rose ? (આતી કા રોઝ) તારી પાસે ચુલાબ છે ?

Il a le cheval (ઇલ આ લે શેવાલ) તેની પાસે ઘોડો છે.

Elle a le pain (એલ આ લે પે) તેણીની પાસે રોટલો છે.

Le père a un cheval (લેપેર આ એ શેવાલ) બાપ પાસે ઘોડો છે

La mère a un jardin (લા મેર આ એ જાર્દે) મા પાસે વાડી છે

L'enfant a une poire (લાંફાં આ ઇન પુઉવાર) બાળક પાસે
જમકળ છે.

nous avons un cheval (નુઝાવેં એ શેવાલ) અમારી પાસે એક
ઘોડો છે.

avez vous un chapeau ? (આવે વુઝે શાપો) તમારી પાસે ટોપી છે

ils ont un oncle et une tante (ઇલઝેં તેં એંકલ એ ટાંત
તાંત) તેને એક કાકો ને કાકી છે.

Elles ont une tante (એલ એંતીન તાંત) તેણીને એક કાકી છે.

l'enfant at-il une Plume ? (લાંફાં આતીલ ઇન પ્લૂમ) ?
બાળક પાસે કલમ છે ?

la mère, at-elle la fleur ? (લા મેર આ તેલ લા ફ્લેર ?) મા પાસે
ફૂલ છે ?

le Roi, at il un cheval ? (લે રૂઈવા આતીલ એ શેવાલ) રાજા
પાસે ઘોડો છે ?

il a le cheval (ઇલ આ લે શેવાલ) તેની પાસે ઘોડો છે.

les amis ont les livres (લે અમી એ લે લીવ્ર) મિત્રા પાસે
ચોપડીઓ છે ?

les enfants ont les plumes (લે અંફા એ લે પ્લૂમ) બાળકો
પાસે કલમો છે.

Donnez moi une figue. (દોને મુઉવા ઇન ફીગ) મને અંછટ આપો

J'avais une peche (ઝાવે ઇન પેશ) મારી પાસે એક ફળ
(ઇરાન દેશમાં થાય છે તે) હતુ

Vous aviez du raisin (વુ ઝાવી એ દીરેઝે) તમારી પાસે ઘોડી
દાણ હતી.

Ils avaient du pain (ઇલ ઝાવે દીપે) તેઓ પાસે ઘોડો રોટલો હતો.

Nous étimes des figues અમારી પાસે થોડાં અંજીર હતા.
 Elles eurent des dattes તેઓ પાસે થોડી ખારેકા હતી (નારી).
 Mon frère aura du rotir મારા ભાઈ પાસે થોડું બાફેલું ગોધાનું
 માંસ હશે.
 Sa sœur aura du raisin તેની બેન પાસે થોડી દ્રાક્ષ હશે.
 apportez moi du burre થોડું માખણ મારે માટે લાવો.
 Tu n'avais pas de toile તારી પાસે કાપડ નહીં હતું.

વાતચીત સવાલ જવાબના દાખલા.

ai je la rose ? (એ ઝે લા રોઝ) મારી પાસે ગુલાબ છે ?
 Vous avez la rose (તુ ઝા વેલા રોઝ) તમારી પાસે ગુલાબ છે.
 as-tu le pain ? (આ તિય લે પેં) શું તારી પાસે પાઉં છે ?
 oui, J'ai le pain (ઉવી ઝે લે પેં) હા, મારી પાસે પાઉં છે.
 at-elle la fleur ? (આતેલ લા ફ્લેર) તેણીની પાસે ફૂલ છે ?
 Elle a la fleur (એલ આ લા ફ્લેર) તેણીની પાસે ફૂલ-છે.
 L'enfant at-il, le, livre ? (લાંફાં આતિલ લે લિવ્ર) બાળક પાસે
 ચોપડી છે ?
 Il a le livre (ઇલ આ લે લિવ્ર) તેની પાસે ચોપડી છે.
 avez vous un cheval ? (આવે તુઝેં શેવાલ) તમારી પાસે ઘોડો છે.
 oui, nous-avons un cheval et un chien (ઉવી. તું ઝાવેં ઝેં
 શેવાલ એ એં શીયાં) હા, અમારી પાસે ઘોડો અને કુતરો છે.
 L'enfant at-il une poire ? (લાંફાં આ તીલ ઇય પુઉવાર) બાળક
 પાસે જામફળ છે ?
 L'enfant a une poire et une pomme (લાંફાં આ ઇયન પુઉવાર
 એ ઇયન પોમ) બાળક પાસે એક જામફળ અને શેબરફળ છે.

પાઠ ૨ બે નામ વિષે.

નામને જાતી સીવાય બહુવચન અને વિલકતી (રૂપાખ્યાન) ની.
 ગોઠવણ ધ્યાનમાં લેવા જવી છે.

૧ નામના અહુ વચન વિશે મુચના:—

એક વચન નામને છેડે s મુકવાથી અહુવચન થાય છે પણ તેનો ઓક્તવામાં ઉપયોગ થતો નથી પણ અહુવચન નામની પહેલાં આર્ટિકલને પણ અહુવચનનું કપ લાગે છે ત્યારે ઓક્તવામાં આર્ટિકલનો s નો ઉચ્ચાર “ z ” થાય છે પણ છેડે એક વ્યંજન સ્વર શીવાય આવે તે ઓક્તવો નથી જેમ s વિશેષણ છે તેના દાખલા.

le roi (લે રોવા) રાજા.	la pomme (લાપોમ) શેઅફળ.
les rois (લે રોવા) રાજાઓ.	les pommes (લેપોમ) શેઅફળો.
le livre (લે લીવ) બુક, ચોપડી.	l'enfant (લાફાં) બાળક.
les livres (લેલીવ) ચોપડીઓ.	les enfants (લેઝાંફાં) બાળકો.
l'homme (લોમ) માણસ.	l'ami (લામી) દોસ્તદાર.
les hommes (લેઝોમ) માણસો.	les amis (લેઝામી) દોસ્તો, મીત્ર.
la plume (લાપ્લીમ) પેન.	la mère (લામેર) માતા.
les plumes (લેપ્લીમ) કલમો પેનો.	les mères (લેમેર) માતાઓ અહુવચન.

નીચમ ૨

કેટલાંક એક વચન નામને છેડે s x z હોય છે ત્યારે તેનું અહુવચન પ્રત્યય લગાડ થતું નથી પણ માત્ર આર્ટિકલમાંજ ફેરફાર કરવો પડે છે. તેવા થોડાક દાખલા નીચે આપ્યા છે.

એકવચન

le fils (લેફીસ) છોકરો.
la noix (લાનો) અખરોટ.
le nez (લેને) નાક.

અનેકવચન

les fils (લેફીસ) છોકરાઓ.
les noix (લેનુઆ) અખરોટો.
les nez (લેને) નાકો.

નીચમ ૩ જો.

કેટલાંક એકવચન નામમાં છેડે au, eau, eu, ieu, ueu આવા અવશે આવેલા હોય તો તેવા નામોનું અહુવચન x લગાડેથી થાય છે, જેના દાખલા નીચે આપેલા છે.

એકવચન

le chapeau (લેશાપો) મોટી કાપી.
le feu (લેફે) અગ્ની.
le lieu (લેલિયે) જગ્યા.
le vœu (લેવે) ઇચ્છા.

અહુવચન

les chapeaux (લેશાપો) મોટી કાપીઓ.
les feux (લેફે) અગ્નીઓ.
les lieux (લેલિયે) જગ્યાઓ.
les vœux (લેવે) ઇચ્છાઓ.

નીચમ ૪ થા.

ઉપરના ૩૯ પ્રમાણે ફ્રેંચ ભાષામાં સાત નામ એવાં છે કે તેને છંદે ને ou આવેતો હોય તો તેનો ઉપરના ૩૯ પ્રમાણે x લગાડવો ને નીચે પ્રમાણે.

એકવચનો છે.

le chou (લે ચુ) કાબીજ,	le hibou (લેહિબુ) ઘુવડ.
le bijou (લે બીઝુ) જ્યુએલ ધરાણું	le pou (લેપુ) બુ.
le caillon (લેકાઇ) ચરમાનો પથ્થર	le genou (લેજેનુ) ઘૂંટણ.
	le joujou (લેઝુઝુ) રમતનીચીજ

ઉપરના એક વચનોને છંદે x લગાડવાથીજ બહુ વચન થાય છે જેમકે les choux, lesbijoux, les cailloux, les hiboux, les poux lesgenoux les Joujoux આવી રીતે આ બધા નામો સીવાય બીજા કાંઈ પણ નામોને છંદે ou પ્રત્યય આવે તો તેને નીચમ પેલામાં લાગુ પડે છે.

નીચમ ૫ થા.

જે નામને છંદે al અથવા al આગ્યો હોય તો તેનું બહુવચન aux પ્રત્યયે મુકવાથી થાય છે જેમકે:—

એકવચન.	અનેકવચન
le cheval (લેશેવાલ) ઘોડા.	les chevaux (લેસેવો) ઘોડાઓ.
l'animal (લાનીમલ) પ્રાણી.	les animaux (લેઝાનીમ) પ્રાણીઓ.
le travail (લે ત્રાવાઇ) કામ	les travaux (લેત્રાવો) કામો

આ નીચમમાં પણ al નામને છંદે આવે છે. ત્યારે પહેલા નીચમ પ્રમાણે s મુરવામાં આવે છે. આવાં નામો બહુ થોડાં છે તેથી આ નીચે આપ્યાં છે જેમકે:—

એકવચન.	એકવચન.
le bal (લેબાલ) નાચ.	les bals (લેબાલ)
le carnaval (લેકાર્નવાલ) રોમન કથાલીક લોકોનો ધર્માત્સવ	les carnavals (લે કાર્નવાલ)
le portail (લેપોર્તાઇ) દેવળની નજીકનો દરવાજો	les portails (લેપોર્તાઇ) દરવાજાઓ
le gouvernail (લે ગુવેરનાઇ) સુકાન	les gouvernails (લે ગુવેરનાઇ)
l'éventail (લેસંતાઇ) પંખો.	les éventails (લેસંતાઇ) પંખા.
le détail (લે દે તાઇ) બુદી બુદી આખત	les détails (લે દે તાઇ) બુદી બુદી આખત.

નીચમ ૬ ઠા.

કેટલાંક નામોનું અહુવચન અનીયમીન રીતે થાય છેજ.

એકવચન.

અનેકવચન.

le ciel (લેશીએલ) સ્વર્ગ આકાશ.	Les cieux (લેશીએ) સ્વર્ગો.
l'œil (લેઇ) આંખ.	les yeux (લેઝીએ) આંખો.
l'aïeul (લાઇએલ) પુર્વજ.	les aïeux (લેઝાઇએ) પુર્વજો.
le bétail (લેબેતાઇ) દોર.	les bestiaux (લે બેસુતીએ) દોરો.

એક પદી નામના છેડામાં nt આવેલ હોય તો ત્યારે તેનું અહુ-વચન s પ્રત્યય લગાડે થાય છે જેમકે:—

એકવચન

અનેકવચન

la dent (લાદાં) દાંત.	les dents (લેંદા) દાંતો.
le pont (લેંપોં) પુલ.	les ponts (લેંપોં) પુલો.

એક અથવા વધારે પદ વાચ્યા નામમાં કેટલાક લખનારા ont અથવા ent આવે છે ત્યારે t મુકી દે છે તે ત્યાં s લગાડે છે પણ ખરું જોનો અહુવચન રૂપ કરતી વખતે માત્ર s લગાડવો.

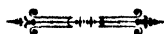
નીચમ ૭ મા.

ખીજા કેટલાંક નામો છે કે તેઓનું એકવચન થતું નથી જેમકે:—

les ancêtres (લેઝાંસેત્ર) પુર્વજો.	
les débris (લેદેબ્રી) પાયમાલી.	
les environs (લેઝાંવીરોં) પરાં, ગામની આસપાસની વસ્તી.	
les épinards (લે એ પિનાર) એક જાતનું ફાંશમાં થતું ઝાડ.	
les funérailles (લેફિને રાઇ) મુડદાંને દાટવા આજવાની ફીયા ઉતર ફીયા.	
les gens (લેઝાં) લોકો.	
les légumes (લેલેગીમ) શાકભાજી.	
les limites (લે લીમીત) હદ, સીમા, મર્યાદા.	
les mathématique (લે માથે માતીક) ગણિતશાસ્ત્ર.	
les mœurs (લેમેર) રીત, પદ્ધતિ.	
les mouchettes (લેમુશેત) તમાકુ સુંઘનાર, દીવાળતીના મોગરાકાતરનાર.	
les ténèbres (લેતેનેબ્ર) અંધારું,	

શબ્દો.

le kanif (લે કાનીફ) ચપુ.	le Jeu (લેજે) રમત.
le frère (લેફ્રે) ભાઈ.	la souris (લાસુરી) ઉંદરડી.
la sœur (લાશેર) બેન.	le corail (લેકોરાઈ) શરવાળા
la porte (લાપોર્ત) દરવાજો.	le bras (લેબ્રા) હાથ.
la maison (લામેઝો) ઘર.	le chameau (લેશામેા) ઉંટ.
le château (લેશાતો) કીલ્લો કેટ	le couteau (લે કુતો) છરી.
le palais (લેપાલે) મહેલ.	mon, ma (મોં, માં) મારું, મારી
un tableau (એંતાબ્લો) ચિત્ર બધી	vu (વી) દેખાવ
le chat (લેશા) બીલાડી	ou (ઉ) અથવા, કે
le général (લે જેનેરાલ) જનરલ	deux (દે) બે.
quatre (કાત્ર) ચાર.	trois (ત્રુવા) ત્રણ.
cinq (સેંક) પાંચ.	voici (ઉવાશી) અહીંઆં.
quarante (એસી) વળી પાણી.	voilà (ઉવાલા) ત્યાં.

મારી પાસે હતુના રૂપાંખ્યા ૧.

Sing એકવચન.	Plu-અહુવચન
J'avais મારી પાસે હતું.	Nous avons (નુઝાંવીયો) અમારી પાસે હતું
Tu avais (તી આવે) તારી પાસે હતું	vous aviez (વુઝાવીએ) તમારી પાસે હતું.
il avait (ઇલાવે) તેની પાસે હતું.	ils avaient (ઇલિઝાવે) તેઓની પાસે હતું.
elle avait (એલાવે) તેણીની પાસે હતું.	elles avaient (એલિઝાવે) પાસે હતું

ભાષાંતર વાક્યો.

- ૧ અમારી પાસે એક ચપુ હતું Nous avons un canif (નુઝાવીયોં ઝેંકાનીફ)
- ૨ તમારી પાસે બે ચપુ હતાં Vous aviez deux carifs (નુઝાવીએ દે કાનીફ)

- ૩ મારા ભાઈ પાસે જરીઓ છે Mon frère a les couteaux
(મોફિર આ લે કુતો)
- ૪ ઘરને બે દરવાજા છે la maison a deux portes (લા મેઝો
આ દે પોર્ત)
- ૫ મારી પાસે અખરોટ હતી ? Avais je les noix ? (આવે જ
લે નુકિવા)
- ૬ તમારી પાસે રમવાની ચીજો હતી ? Aviez vous les joujoux
(આવીયે તુલે જુજુ)
- ૭ હા, અમારી પાસે રમવાની ચીજો હતી. Oui nous avions les
joujoux (તુમ નુઝાવીયો લે જુજુ)
- ૮ રાજાને ત્રણ કીડકા હતા Le roi avait trois chateaux
(લે રોવા આવે ત્રુવા શાતો)
- ૯ રાણી પાસે પરવાળા છે la reine a les coraux (લારેન
આ લે કોરો)
- ૧૦ તેણીની પાસે રત્ન પણ છે Elle a aussi les bijoux (એલ આ
ઓસી લે બીજુ)
- ૧૧ અહીં ચાર ઉંદરડી છે Voici quatre souris (ઉવાસી કાત્ર સુરી)
- ૧૨ બાળકો પાસે ત્રણ સેબકો હતા Les enfants avaient trois
pommes (લે ઝાંકા ઝાવે ત્રુવા પોમ)
- ૧૩ મારા કાકા પાસે બે ઘોડા હતા Mon oncle avait deux chevaux
(મોનિંકલ આવે દે સેવો)
- ૧૪ મારી કાકી પાસે પાંચ જખીઓ છે Ma tante a cinq tableaux
(મા તાંત આ શેક તા બલો)
- ૧૫ ઉંટોને ખુંધ હોય છે Les chameaux ont une bosse
(લે શામે એતીન બોસ)
- ૧૬ મારી માને બે બહેનો અને ત્રણ ભાઈ છે Ma mère a deux
filles et trois frères (મા મેર આ દે સેર એ જુવાફર)
- ૧૭ મારી પાસે ત્રણ ઉંટ છે J'ai trois chameaux (જે ત્રુવા શામે)
- ૧૮ માણસને બે હાથ હોય છે les hommes a deux bras (લે
ઝામ આ દે બ્રા)

૧૯. આજ તમે કેમ છો ? Comment etes vous aujourd'hui
(કોમા એત વુઓઝ, રદવી)

૨૦ મને જરા ફીક લાગે છે. Je me sens un peu mieux (એમે
સાં એપેં મીયે)

૨૧ તમને જરા ભુખ લાગે છે ? Vous sentez vous de l'appetit ?
(વુ સંતે વુ દે લાપેતી)

૨૨ બીજકુલ નહિ Pas du tout (પાદી તુ)

૨૩ તમારી જીભ બેંચાદો ? montrez votre langue (મોત્રે | વોત્ર લાંગ)

૨૪ તમારો છોકરો ક્યાં છે ? ou est votre fils (ઉએ વોત્ર શીસ)

૩૫ તે નીચે છે Il est en bas (ઇ લે આંબા)

વિલક્તિ વિશે cases.

ગુજરાતી વ્યાકરણમાં વિલક્તી સાત છે પણ ફ્રેંચ ભાષામાં ચાર વિલક્તિ છે. જેમ ગુજરાતીમાં પહેલી બીજીનો પ્રત્યય નથી પણ કર્તા પહેલી ને કર્મ બીજી વિલક્તિમાં હોય છે તેને ફ્રેંચીમાં પહેલી તથા બીજીનો ગુજરાતી પ્રમાણેજ નીચમ છે કોઈને ફ્રેંચીમાં પણ પ્રત્યય લાગતા નથી પણ ચોથી વિલક્તિ માટે શબ્દ વ્યોગી અવ્ય (à) મુકે છે ને જૂડી વિલક્તિમાં તે (de) નો ની નું નાં મુકે છે બીજી વિલક્તિ નથી.

વિલક્તી ચાર. નિચે પ્રમાણે.

le nominatif (લે નોમીનાતીફ) કર્તા (પહેલી વિલક્ત)

l'accusatif (લાકીઝાતીફ) કર્મ (બીજી વિલક્ત)

le genitif (લેઝેનીતીફ) જૂડી (de)

le Datif (લેદાતીફ) ચોથી (à)

વિલક્તિ વિશે.

પહેલી તથા બીજી વિલક્તી એકવચન અથવા હલુંવચનમાં એકજ રીતે થાય છે વાક્ય ગોઠવવામાં પહેલો કર્તા પછી ક્રીયાપદ અને પછી કર્મ આવે છે જેમકે:-

la mère aime la fille (લામેર એમ લાશી) મા દીકરીને ચાહે છે આ વાક્યમાં la mère પહેલી વિલક્તીને la fille બીજી કર્મ છે.

છડી વિભક્તીનો પ્રત્યય ગુજરાતીમાં નો, ની, નું, પ્રત્યય છે પણ ફ્રેંચમાં તે (દે) થીજ છડીનો અર્થ દેખાડે છે. અલ્પવચનમાં des (દે) માત્ર (s) પાછલ લગાડે છે તે અથવા des ની પછી આર્ટીકલ મુકવાની રીત છે એકવચનમાં de, le અથવા la વપરાય છે પણ તેનું ટુંકું રૂપ તેમ વાપરવાની રીત છે પણ જે નામની સાથે દર્શક સર્વનામ મારો, મારી, આવેલાં હોય તે આર્ટીકલ મુકાતો નથી કેમકે મારો, મારી એજ આર્ટીકલ છે તેના દાખલા.

એક વચનના દાખલા:--

De le roi | દે લે રોવા | રાજનું આમ બોલાય પણ તેના ટુંકા રૂપમાં Du roi | દી રોવા | રાજનું આવી રીતે ટુંકામાં બોલી શકાય છે.

લાંબુ રૂપ De le père | દેલેપેરે | આપનું ટુંકું રૂપ [Du père | દીપેર | આપનું.

અલ્પવચન લાંબુ રૂપ.

De les rois | દેલેરોવા | રાજઓનું

De les mères | દેલેમેરે | માતાઓનું

De mon ami | દે મોં નામી) મારા મીત્રનું.

De ma mère | દેમા મેરે | મારી માનું.

પણ જે નામ ચોકસ અતાવતું નથી અને જેમાં એક એવો અર્થ અતાવવાને નરજાતીમાં une [એ] ને નારી જાતીમાં une | એછન] પહેલાં de આવે ત્યારે તેના છડાને le હી જાય છે ને તેને ટેકાણે આપોઆપે મુકાય છે તેના દાખલા જેમકે:--

D'un roi (દેરોવા) રાજનું.

D'une reine (દીનરેન) રાણીનું.

એટલે દાખલ રાજ અથવા રાણી
એથી વિભક્તિમાં પહેલાં a મુકી તે
પછી le, la, les અથવા un une
આર્ટીકલ વપરાય છે તેના દાખલા
જુઓ પાન ૨૮ મે.

a un roi (આએરોવા) રાજને

a une reine (આએનરેન) રાણીને

a l'homme (આહોમ) માણસને

a l'ami (આલામી) દોસ્તને

} દેશની અચોકસ.

} દેશની ચોકસ.

le (લે) આરટીકક્ષની પછી (હે) મુકવામાં આવે છે ત્યારે
le à (લે આ) ને અહલે સ્વક્રિયાએ au રૂપ લગાડે છે ને અહુવચને a
les (આલે) ને અહલે aux રૂંકું રૂપ થાય છે.

એકવચન.

au roi (ઓરોવા) રાજાને

au frere (ઓફર) ભાઈને

અહુવચન.

aux rois (ઓરોવા) રાજાઓને

aux frere (ઓફર) ભાઈઓને

વિલક્ષિતનાં રૂપાખ્યાન—એક વચનનાં

નારી

નર

પહેલી વિલક્ષિતી { la mère લામેર મા.

બીજી ,, { la mère લામેર મા.

છઠ્ઠી ,, De la mère દેલામેર માનું

ચોથી ,, a la mère આલામેર માને

અહુ વચનના

le père (લેપેર) આપ.

le père (લેપેર) આપ.

Du père (દીપેર) આપનું.

au père (ઓપેર) આપને.

les mères } માતાઓ.

des mères } માતાઓનું.

aux mères } માતાઓને.

l'ami (લામી) } દોસ્તદાર

de l'ami (દેજામી) મીત્રનું

à l'ami (આલામી) મીત્રને

les amis (લેજામી) મીત્રા.

des amis (દેજામી) મીત્રોનું

aux amis (ઓજામી) મીત્રોને.

એકવચન,

l'âme (લામ) આત્મા.

l'âme (લામ) ,,

de l'âme (દેજામ) આત્માનું

à l'âme (આલામ) આત્માને

les âmes } આત્માઓ

des âmes } આત્માઓનું

aux âmes } આત્માઓને

l'âme (લામ) આત્મા

des âmes (દેજામ) આત્માઓ

aux âmes (ઓજામ) આત્માઓને

નારી

les mères } માતાઓ.

des mères } માતાઓનું.

aux mères } માતાઓને.

l'ami (લામી) } દોસ્તદાર

de l'ami (દેજામી) મીત્રનું

à l'ami (આલામી) મીત્રને

les amis (લેજામી) મીત્રા.

des amis (દેજામી) મીત્રોનું

aux amis (ઓજામી) મીત્રોને.

અહુવચન.

પહેલી,, les âmes { આત્માઓ

બીજી,, les âmes ,, { આત્માઓને

છઠ્ઠી,, des âmes દેજામ આત્માઓનું

ચોથી,, aux âmes ઓજામ આત્માઓને

ઇન્ડીફીનીટના દાખલા.

નરગ્નતી,	નારીગ્નતી
પહેલી વિલકિત un Jardin (એઝારદે) વાડી.	une rose ગુલાબ.
બીજી " d'un Jardin (દેઝારદે)	" "
છઠી " d'un Jardin (દેઝારદે) વાડીનું	d'une rose (દેઝનરોઝ) ગુલાબનું
ચોથી " à un Jardin (આએઝારદે) વાડીને	a une rose (આદનરોઝ) ગુલાબને

ગુજરાતી ભાષામાં કોઇ નામ ચોક્કસ બતાવવું હોય અથવા આખા વર્ગની વાત થતી હોય તો આર્ટીકલ વાપરવાની રીત નથી, પણ ફ્રેન્ચ ભાષામાં વિશેષ નામ સીવાય બધા નામમાં આર્ટીકલ le la એક વચનને les બહુવચનમાં વપરાય છે પણ જ્યારે એકજ પ્રાણી અથવા પદાર્થને માટે le, la, આર્ટીકલ વપરાતા નથી પણ un નરગ્નતીમાં ne une નારી ગ્નતીમાં મુકે છે.

ભાવાચક નામને કદી un અથવા une લગાડતા નથી પણ ડીફીનીટ આર્ટીકલ વાપરે છે.

છઠી વિલકિતીમાં de પછી આર્ટીકલ મુકી બોલાય છે.

ચોથીમાં પણ à પછી આર્ટીકલ મુકી બોલાય છે,

de l'homme (દેલોમ) માણસનું }
de la vie (દેલાવી) જીંદગીનું }
à la vie (આલાવી) જીંદગીને.

જેમકે:—

ભાઈનો કોટ l'habit du frère (લાખીદીફ્રે)

કુવરોની બહેનો les sœurs des princes (લે સેર દે પ્રિન્સ)

શબ્દો.

પરમેશ્વર dieu (દીયે) દેશ્વર.

પેદાકરનાર le créateur (લેક્રેઆતેર)

દુનીયા le monde (લેમોંદ)

દુરમન l'ennemi (લાનેમી)

ઉંઘ le sommeil (લેસોમેઇ)

પ્રતીમા } l'image (લિમાઝ)
ચીતાર }

મરણ la mort (લામોર)

પાંદડું la feuille (લાફેઇ)

પક્ષી l'oiseau (ઓઆઝો)

પાડોશી le Voisin (લેવુઝિવાઝે)

છે est (એ) એકવચન.

છીએ sont (સો) બહુવચન,

અડ l'arbre (લારખ)

રોપો la plante (લાપ્લાંત)

બારી la fenêtre (લાફેનેત્ર)

પીત્રાઈ le cousin (લેકુઝે)

સંધણીઈ la cousine (લાફુઝીન)

છોકરી la fille (લારી)

શહેર la ville (લાવીલ)

આપેલું donnez (દોને)

હું આપું છું je donne (દોન)

કોને à qui (આકી)

લાપાંતર વાકયો.

છોકરાંનો આપ le père de l'enfant (લે પેર દેલાંશ)

છોકરાંઓની મા la mère de enfants (લામેર દેલાંશ)

ધરતું બારણું la porte de l'habitation (લાપોર્ત દેલામેઝો)

ઘરોનાં બારણાં les portes des maisons (લે પોર્ત દે મેઝો)

રાજમહેલની બારીઓ les fenêtres du palais (લેફે નજ દી પાલે)

બીલાડી એક પ્રાણી છે le chat est un animal (લેશા એતેના નીમાલ)

બીલાડી એક ઉંદરની દુશ્મન છે les chats sont les ennemis de
souris (લેશા સોં ધેઝેનેમી)-ધેસુરી

ઉંઘ મોતનો ચીતાર le sommeil est l'image de la mort (લે સોમેઇ
લીમાઝ દે લામોટ)

કીલ્લો રાજાને રાણી માટે હોય છે le château est au roi et à la reine
(લે રા તો એ તો રુઈસા એ આ લાદેન)

હું છોકરાને કલમ આપું છું Je donne la plumeo l'enfant.
(જે દોન લા પ્લુમ આ લાંશ)

હું છોકરાંઓને ગમત આપું છું je donne le jeu aux enfants
(જે દોન લેઝે એ લાંશ)

તે વાડી બાગમાંનો બહેનો માટે છે le Jardin est aux freres
et aux soeurs (લે બાંરદે એ તો ફ્રેર એ બોસેર)

રાજાઓના પીકચરો les images des rois (લે ઝીમાંઝ દે રવા)

બાડોનાં પાલ્લડાં les feuilles des arbres (લે ફેઇ દેલારખ)

ઘરની બારીઓ les fenêtres de la maison (લે ફેનેત્ર દેલામેઝો)

છોકરાનો આપ le père de le fils (લે પેર દે લેફીસ)

છોકરીઓની મા la mère des filles (લા મેર દે શી)

શું મારી પાસે પીત્રાઈ ભાઈની ચોપડી છે? ai-je le livre du
cousion? (એ કે લે લીવ દ્યુ કુઝે)

તારી પાસે પીત્રાઈ ભાઈની ચોપડી છે tu as le livre du cousion
(દ્યુ આ લે લીવ દ્યુ કુઝે)

શું તેણે રાજાનો બગીચો જોયો છે a-t-il a vu le jardin du roi? (આતીલ
અમુ મે આરદે દ્યુરવા)

નહીં તેણે રાજાનો કાલ્લો જોયો છે. non il a vu le chattan du roi
(નો ઇત્ત આ વ્યુલે શાતો દ્યુ રવા)

શું તારી પાસે કાકીનું પીકચર છે? as tu l'image dela tante?
(આ વ્યુ લીમાઝ દે લા તાંત)

હા, મારી પાસે કાકીનું પીકચર છે. oui. J'ai l'image de la tante
(ઉવી કે લીમાઝ દે લા તાંત)

શું છોકરાઓ પાસે રમત છે? les enfants ont ils le jeux
(લે ઝાંકાં ઓં તીલ લે કે)

હા, છોકરાઓ પાસે રમત છે, oui. les enfants ont les jeux
(ઉવી લે ઝાંકાં ઓં લે કે)

મારી બેનની કાતરો કોની પાસે છે qui a les ciseaux de ma sœur
(કી આ લે સીઝા દે માસેર)

તમારી બેનની કાતર અહીંઆં છે: voici les ciseaux de votre sœur
(ઉવુઆસી લે સીઝા દે વોંત સેર)

અખરોટો કોની છે? a qui sont les noix (આ કી સોં લે નુઉવા)

તેઓ પાંડેશીનાં છોકરાંની છે. Elles sont aux enfants du voisin
(એલ્લ સોં તો ઝાંકાં દી વુઆઝે)

બમફળે કોનાં છે? a qui sont le poires? (આ કી સોં લે પુકેઆર)

તેઓ છોકરાનાં છે. elles sont a l'enfant (એ લ સોં તા લાંરાં)

આ વાડી કોની છે? a qui est a jardin (આંકી એતા આરદે)

તે રાજા અને રાણીની છે il est au roi et a la raine (ઇલ એ તો
રઆ એ આલા રૈન)

શું તમે કાકાના કુતરાને જોયો છે? avez vous vu le chien de
l'oncle (આવે વુ વ્યુ લે શીએ દે કાંકલ)

કાકાનો કુતરો ત્યાં છે voila le chien de l'oncle (ઉવાલા લે શીએ-
 દે લોંકલ)-
 તે મારી પીત્રાઈ બેનના છે. elles sont a ma cousine (એલ સોં-
 તા મા કુઝીન)

પાઠ ૪ થો શબ્દયોગી અવ્યય.

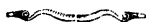
ફ્રંચ ભાષામાં નામની સાથે શબ્દયોગી અવ્યય વારંવાર વારાય.
 છે તે શીખનારે પહેલા શીખવા જોઈએ તેને અહીં નીચે આપ્યા છે.
 ઘણાં ખરાં શબ્દયોગી અવ્યય સાદા છે તેને વિલકતીના રૂપમાં ફરતા નથી.

Sous (યુ) નીચે.	devrière દેરીયેર (પાછળ)
à (આ) અંદર, તરફ.	Sur (સીર) ઉપર, પર
après (આપ્રે) પછી	en (આં) અંદર (ગામની અંદર)
avant (અવાં) પહેલાં (વખત ખતાવે)	entre આંત્ર (વચ્ચે) (અંતર આપવામાં) તફાવતનો અર્થ હોય ત્યાં)
avec (આવેક) સાથે	envers (આંવેર) તરફ, લણી, ખાનુ.
chez (શે) સાથે, ને ત્યાં (સ્થળ ખતાવે)	par (પાર) માંથી અને ખાનુએથી અને
contre (કોંત્ર) સન્મુખ, સામું.	parmi (પારમી) (વચ્ચે) (જથ્થો ખતાવે)
dans (દાં) અંદર (વસ્તી અંદર	
de (દે) નું, માંથી	
Sans (સાં) વગર, સીવાય	pendant (પાંદાં) માં (રાતની અંદર) વખખત ખતાવે.
devant (દેવાં) પહેલાં (જગ્યાની આગળ)	pour (પુર) માટે, કાજે

à (આ) અને le (લે) સાથે હોય ત્યારે તેનું સંકેત રૂપ
 (ટુંકું રૂપ) au (ઓ) લગાડવું અને à les સાથે હોય ત્યારે
 aux (રપે) લગાડવું, de અને le સાથે હોય ત્યારે du (દી) ને
 de સાથે les હોય તો બહુવચન des થાય છે પહેલું રૂપ એકવચન
 માટે વપરાયેલ છે તે આગલ ત્રીજા પાઠમાં ૭ મી કલમમા આપેલ
 છે તે જુઓ.

શબ્દો.

la cour (કાદુર) વાડો, ચોક.	l'église (લેગ્લીઝ) દેવળ (નારી)
l'école (લેકોલ) નિશાળ, નારીગતલી	la nuit (લાનવી) રાત.
le maître (લેમેત્ર) માસ્તર „	le jour (લેઝુર) દહાડો.
l'eau (લો) પાણી.	la cuisine (લાકીઝીન) રાંધણીઘુ.
la main (લામેં) હાથ.	la poche (લાપોશ) ગજવું.
la pluie (લાપ્લી) વરસાદ.	demeure (દેમેર) રહે છે.
le toit (લે તુઉવા) ઢાપડં.	l'argent (લરઝાં) પૈસા.
l'habit (લાબી) કોટ ડેસ.	son sa (સોં, સા) તેનું તેની તેનો
la chambre (લાશાંબ્ર) રૂમ.	notre (નોત્ર) અમારં.
votre (વોત્ર) તમારં ton તોં તારં	où (ઊ) ક્યાં qu'il (કો) કોને કોણ
Louis (લુઇ) નામ છે.	

હોવાં થવુંના વર્તમાન કાળના રૂપ.

એકવચન

je suis (એસ્વી) હું છું.
tu es (તીએ) તું છે.
il est (ઇલએ) તે છે.
elle est (એલએ) તેણી છે.

બહુવચન.

nous sommes (નુ સોમ) અમે છીએ.
vous êtes (વુઝેત) તમે છો.
ils sont } હવસોં { તેઓ છે.
elles } એલસોં {

લાપાંતર વાક્ય.

હું વાડમાં છું je suis dans la cour (એ સ્વી દાં લા કુર)
 પક્ષી ઢાપરા પર છે l'oiseau est sur le toit (લુઉવાઝે એસીર
 લે તુઉવા)
 ઘરને બારણું છે la porte est à la maison (લા પોર્ત એતા લા મેઝો)
 તું વાડીમાં છે ? Es-tu au jardin (એતીવએલે જાર્દે)
 લૂઇ મારા આપને ત્યાં છે Louis est chez mon père (લુ ઉવી
 એ શે મોં પેર)

ઘોડાઓ આરણ્યા આગળ છે (les chevaux sont devant la porte
(લે શેવો સોં દેવાં લા પોર્ત)

વરસાદ પછી après la pluie (અપરેલા પ્લવી)

શલની અંદર pendant la nuit (પાંદાં લાન્વી)

દીવસ પહેલાં avant le jour (આવાં લે જુર)

બાળક ઝાડ નીચે છે l'enfant est sous l'arbre (લાંશાં એ સુ ઝારખ)

બાળકોની વચ્ચે parmi les enfants (પારમી લે ઝાંશાં)

અમે ઝાડોની પાછલ ધીએ nous sommes derrière les arbres
(નુ સોમ દેરીએર લે ઝારખ)

તેઓ આરી અને આરણ્યાની વચ્ચે ils sont entre la porte et
la fenêtre (ઇલ સોંત્રાંત લા પોર્ત એ લા ફેનેત્ર)

આ ચોપડી મારા ભાઈને માટે છે ce livre est pour mon frère
(સે લીવ્ર એપુર મોં ફ્રેર)

મારી કાકી દેવળમાં છે ma tante est à l'église (મા તાંત
એતાલેગ્લીઝ)

મારા કાકાના ઘોડાઓ સાથે avec les chevaux de mon oncle
(આવેક લે શેવો દેમોં નોંકલ)

અમારો મીત્ર પારીસમાં તેની કાકીના ઘરમાં રહે છે notre ami
demeure à Paris dans la maison de sa tante (નોત્ર
આમી દેમેર આ પારી દાં લા મેઝોં દે સા તાંત)

સવાલ જવાબના વાક્યો.

લુઈવી ક્યાં છે ? Où est Louis (ઉએ લુ ઉવી)

તે ચોકમાં છે il est dans la cour (ઇલ એ દાં લાકુર)

મારો છોકરો ક્યાં છે ? où est mon fils (ઉ એ મોંશીસ)

તે વાડીએ છે H est ou jardin (ઇલ એ તો ઝારદે)

બાળકો ક્યાં છે : Où sont les enfants (ઉસોં લે ઝાંદાં)

તેઓ ઘરની આગળ રમે છે ils jouent devant la maison
(ઇલ જુ દેવાં લા મેઝોં)

કોને વિષે તમે બોલો છો ? De quoi parlez Vous ? (દે કુવા પારલેવું)

હું રાજના ઘોડા વિષે બોલું છું je parle des chevaux du roi (જે પારલ દે શેવો દી રૂઢવા)

હું રાજ અને રાણી વિષે બોલું છું je parle du roi et de la reine (જે પારલ દી રૂઢવા એ દે લારેન)

બારીઓ ક્યાં છે ? Où sont les fenêtres (ઉ સોં લે ફેનેત્ર)

તેઓ ઘરને કીલ્લાને મહેલમાં છે Elles sont à la maison ou chateau au palais (એલ સોંતા લા મેઝોં બો શાતો બોપાલે)

તમારી કાકાની છોકરી નીશાળે છે ? Votre cousine est-elle à l'école (વાત્ર કુઝીન એતેલ આ લેકોલ)

હા, તેણી નીશાળે છે. oui, elle est à l'école (ઉવી એલ એ તાં લેકોલ)

દેવળમાં કોણ છે ? qui est à l'église (કીએ તાલે ગ્લીઝ)

મારી બેન દેવળમાં છે ma sœur est à l'église (મા સેર એ તા લેગ્લીઝ)

તમે વરસાદમાં છો ? Etes vous dans la pluie ? (એત વુ દાં લા પલ્વી)

નહીં અમે છાપરા નીચે છીએ non nous sommes sous le toit (નો, નું સોમ સુલે તુહવા)

તારો બાપ વાડીમાં છે ? ton père est-il au jardin (તોં પેર એતીલ બો ગાર્દ)

ના, તે તેના ઓરડામાં છે non il est dans sa chambre (નોં, ઈલ એ દાં સા શાંબ્ર)

તેઓ બારીમાં છે ? sont-ils à la fenêtre (સોં તિલ આ લા ફેનેત્ર)

હા, તેઓ બારીમાં છે Oui, ils sont à la fenetre (ઉવી ઇલ સોં તા લા ફેનેત્ર)

તમે વાડામાં બતકો જોઈ છે ? avez-vous vu les canards dans la cour (આવે વુ વી લે કાનાર દાં લા કુર)

અમે બતકો અને હસો જોયા છે nous avons vu les canards et les oier (નુઝાવી વી લે કાનાર એ લે બુહવા)

પાઠ ૫ મો.—આખી વસ્તુનો કેટલો ભાગ બતાવવા વિષે.

ગુજરાતી ભાષામાં થોડું અથવા કંઈ બોલવાનો ચાલ થોડો છે ઘણું કરીને લોકો એમને એમજ બોલે છે કે મને પાણી આપો આવે દેકાણે મને થોડું પાણી આપો એમ પણ બોલી શકાય પણ ફ્રેંચ ભાષામાં તો એ બોલવાની રીત છે અને તે એકસ હોય ત્યારેજ બોલાય છે તેવા રૂપમાં નરગતીના નામ આગળ તોર અને બહુવચને બંને ગતની આગળ des વપરાય છે પણ નારીગતી આગળ de la વપરાય છે જેમકે:—

du pain (દીપે) થોડોક રોટલો	du vin (દીવે) થોડોક દારૂ નરગતી.
de la bière (દેલાબીયેર) થોડોક બીર નામનો દારૂ	} નારી ગતી.
de la viande (દેલાવીયાંદ) થોડું માંસ.	
de l'huile (દેલીવ) થોડું તેલ.	

બહુવચન.

des livres (દેલીવ) કેટલીક ચોપડીઓ.

des enfants (દેઝાંફા) કેટલાક બાળકો.

ફ્રેંચીમાં de le (du) de, la, des, આ નામનો વધારો કરે છે ને ઘણું કરીને સવાલ પુછવામાં વપરાય છે તે કાંઈ પણ આખી રકમમાંથી અથવા આખા ભાગમાંથી ભાગ કે રકમ બતાવવા વપરાય છે પણ જે નામની પહેલાં વિશેષણ હોય તો તેની પહેલાં (de) દે નરગતી અથવા નારીગતીમાં અને એકવચન અને બહુવચનમાં de વપરાય છે જેમકે:—

તમારી પાસે થોડો રોટલો છે ? avez vous du pain ? (આવે વુદી પે)

ત્યાં કંઈ પાણી છે y-a-t-il de d'eau ? (પાતીલ દે લો)

અમરી પાસે રોટલો ને પનીર છે ? avez-vous du pain et du fromage (આવે વુ દી પે એ દી ફ્રેમાજ)

નામની પહેલાં વિશેષણ આવે ત્યારે de વપરાય છે તેના દાખલા.

એક વચન.

de bon vin (દે બોંવેં) થોડા સારો દારૂ-નારી જાતી.

de bonne viande (દે બોંનવીયાંદ) થોડું સારું માંસ-નારીજાતી.

અનુવચન,

de bons livres (દે બોં લીવ) થોડી સારી ચોપડીઓ-નર.

de belles fleurs (દે બેલ ફ્લેર) થોડાં સારાં ફૂલો-નારી.

શબ્દો.

મેંદો લોટ la farine (લાફરીન)

લોટું le fer (લફેર)

સોનું (l'or) સોર.

રૂપું l'argent (ર રજાં)

કાગલ le papier (લેપાપીએ)

સાદી l'encre (સાંક)

સીસાપેન le crayon (લેંક્રાંખેયોં)

સીસું le plomb (લેપ્લોમ્બ)

નીમક le sel (લેસેલ)

અતક le canard (લેકાનાર)

ઈંડું l'œuf (લેફ)

ફળ le fruit (લેફ્રુ)

વેપારી le marchand (લેમારંશા)

તે ત્યાં છે il y a (ઇયા)

આ છે c'est (સે)

સાકર le sucre (લેસીક.)

કોફી le café (લેકાફે)

આલુ

મુડીદાક્ષ

la prune (લાપ્રીન)

માંખણ le beurre (લેબેર)

છોકરો le garçon (લેગારસોં)

જોડા le soulier (લેસુલીયે)

મોઝાં le bas (લેબા)

ખરીદ્યું acheté (આશેતે)

શું que (કે)

પણ mais (મે)

ત્યાં là (લા)

છ six (સીસ)

પાસે હોસેના રૂપાંખ્યાન.

J'aurai (ઝોરે)

tu auras (તીઓરા)

il aura (ઇઓરા)

elle aura (એઓરા) નારી.

nous aurons (નુઓરોં)

vous aurez (વુઓરે)

ils auront (ઇલઓરોં)

Elles auront (એલઓરોં) નારી.

પ્રશ્ન પુછવાના વાક્ય.

Aurai-je ? (ઓરેજે) શું મારી પાસે હશે ?

Auras-tu ? (ઓરતી) શું તારી પાસે હશે ?

aura-t-il ? (આરાતીલ) શું તેની પાસે હશે ?

j'avais de la farine et du sel (જાવે દે લા ફારીન એ દી સેલ)
મારી પાસે થોડો મેદાનો લોટ ને મીઠું હતું.

aviez-vous aussi du sel ? (આવીયે તુજો સી દી સેલ) શું
તમારી પાસે મીઠું પણ હતું ?

le roi a de l'or et de l'argent (લે રૂઊવા આ દે લોર એ દે
લારજાં) રાજા પાસે થોડું સોનું ને રૂપું છે.

Il a aussi de bijoux (ઈલ આ ઓસી દે બીજુ) તેની પાસે
અવેરાત પણ છે.

tu auras du fromage (તી ઓરાદી ફેમાઝ) તારી પાસે થોડું
પનીર હશે.

Louis a acheté du papier et de l'encre (લુ ઉવી આ આશે
તે દીય પાપીએ એ દે લાંક) લુઉવીસે થોડા કાગલને શાહી ખરીદ્યાં છે.

Nous aurons des livres des plumes et de crayons (નુ ઓરો
દે લીવ દે પ્લીમ એ દે ક્રાયોં) અમારી પાસે ચાપડીઓ કલમેને
સીસાપેન હશે.

Avaient-elles des fleurs et des fruits ? (આવે તેલ દે ફ્લેર
એ દેશીષ) તેઓની પાસે થોડાં યુલો અને ફળો હતાં ?

je donne à ton cousin de noix et des pommes (જો દોન
આ તોં કુઝે દે નુકીવા એ દે પોમ) હું તારા પીત્રાઈ લાઈને થોડા
અખરોટો અને શેખ ફળ આપું છું.

dans la cour il y a des canards (દાં લા કુર ઇલયાં દે કનર)
ત્યાં વાડામાં થોડી બતકો છે.

mon cousin avait des chevaux et des chiens (મોં કુઝે
આવે દે શેવો એ દેશીયે) મારા કાકાના છોકરા પાસે કેટલાક થોડાને
કુતરા હતા.

ma cousine aura des chats mais ma tante aura des oiseaux
(મા કુઝીન ઓરા દે શા મે મા તાંત ઓરા દે ઝુવાઝો) મારી પીત્રાઇ

એન પાસે બીત્રાડીઓ હશે પણ મારી કાકી પાસે પક્ષી હશે.
dans les jardins il y a des arbres des fruits et des
fleurs (દાં લે ઝારદેં ઇલીયા દેઝાર્દ દે ધુધએ દે ફલેર) વાડીઓની

અદર (ત્યાં) ફેટલાંક ફુલોનાં ને ફુલોના ઝાડ છે.

nous avons du beurre et du fromage (નુ ઝાંલીઓ દીય એર
એ દીયે ફ્રેમાઝ) અમારી પાસે થોડું માખણને પનીર હતું.

vous aviez du beurre et des œufs (વુઝાવીથે દીય એર એ
દેઝેફ) તમારી પાસે માખણ અને ઇંડાં હતાં.

અહીં થોડો રોટલો છે voici du pain (ઉઝાસી એ દીય પેં)

તમારું નામ શું છે ? comment vous appelez vous ? કેમાં વુ
આપેલે વુ

શું તમારી પાસે થોડો મેંદા છે ? avez-vous de la farine
(આવેં વુ દે લા ફારીન)

અમારી પાસે થોડો મેંદા છે nous avons de la farine (નુઝાંવો દે
લા ફારીન)

શું તમારી પાસે મીઠું પણ છે ? avez-vous aussi du sel ?
(આવો વુ ઝાસી દી સેલ)

અમારી પાસે થોડું મીઠું પણ છે nous avons aussi du sel (નું
ઝાંવો ઝાંસી દીય સેલ)

જો તમે ખુશી હો s'il vous plait (સીલ વુ પ્લે)

ઘણી ગરમી છે il fait tres chaud (ઇલ ફે ત્રે શો)

તેણી ઘણી સુંદર છે elle est bien jolie (એલ એ બી આં ઝાંલી)

તમારે રમવું છે ? voulez vous jouer ? (વુલે વુ ઝુએ)

તમે નીચે બેસશો ? voulez vous vous asseoir ? (વુ લે વુ
વુઝા સુઝિવાર)

ચાલો આપણે વાડીમાં જઈએ allons dans le jardin (આલોં દાં
લે ઝાર્દ)

તમે શું પીશો que voulez vous boire ? (કે વુલે વુ સુઝિવાર)

કેટલો વખત થયો ? quelle heure est-il ? (કેલેર એતિ લ)
 તે પોણા સાત વાગ્યા છે il est sept heures moins quart (ધ્વિ
 એ સેત એર મુઈવેકાર)
 તમે કયે વખતે જમો છો quelle heure d'inniez vous (કેલેર
 દીને વુ)
 હું થણો થાકી ગયો છું je suis bien fatigué (એ સ્ત્રી બીઆં
 ફાતીગે)
 હું ધાઈ છું કે તમે સારી પેઠે છો j'espère que vous vous
 portez bien (એસપેર કે વુ વુ પોસ્તે બીઆં)

પાઠ ૬ de (દે) ના રૂપાખ્યાન.

કોઈ રકમ અથવા ચીજનો થોડો ભાગ બતાવવાને de આરીકર વધારે શક્તિવાળું રૂપાખ્યાન છે કે તે જડી વિલકતી કે ચોથીને માટે બનેલું છે.

૧. જ્યારે નામની પહેલાં de એકલો આવે છે ત્યારે જડી વિલકતીનો પ્રત્યય છે. de viande (દે વિઆંદ) માંસ તું d'argent (દાઝાં) પચસા તું de livre (દે લિવ્ર) ચોપડીનું.

૨. ચોથી વિલકિતમાં à છે પણ à પછી du કે de la વપરાય છે à du pain (આ દીયે) થોડા રોટલાને à de l'argent (આ દે લારઝાં) થોડા પચસાને.

tu penses toujours à du vin et à de l'abière (તીય પાંસ તુમુર આ દીય વેં એ આ દેલાબિયેર) તું હંમેશાં બીર નામનો દ્રાઈ અને વાઇન દ્રાઈ વિષે ધારે છે.

de ના રૂપાખ્યાન.

નરબળતી.

૧ વિલકિત du pain (થોડો રોટલો)
 બીજ
 ચોથી à du pain " રોટલાને
 જડી de pain રોટલાનું
 પહેલી de l'argent (થોડા) પચસા
 બીજ
 ચોથી à de l'argent (થોડા) પચસાને
 જડી d'argent પચસાનું.

નારીબળતી

de la viande (થોડું માંસ.
 de la viande (થોડું) માંસ (કમ)
 à de la farine (થોડા) મેદાને
 de viande માંસનું (માત્ર જડી)
 de l'encre (થોડી) સાદી
 à de l'encre સાદીને
 d'encre સાદીનો

અહુવચન નામમાં એકજ નીયમ છે.

પહેલી der livres કેટલીક ચોપડીઓ.

બીજી " "

ચોથી à der livres કેટલીક ચોપડીઓને માટે

છઠી de livres ચોપડીયું તું.

૩ ઉપરના ક્રાંટક ઉપરથી જણાય આવે છે કે છઠી વિભક્તીમાં જાતિ અને વચનમાં de વપરાય છે અહુવચનને માત્ર (des) ન લગાડે છે પણ એક વચનમાં નરજાતિ કે નારીજાતિમાં કંઈપણ નીશાની વગર de વપરાય છે.

(a) જ્યારે માપ વજન કે સંખ્યા અતાવતું હોય ત્યારે એ નામની વચમાં de નાપરે છે

une bouteille de vin (ઇન બુતે ઇ દેવે) દારૂની એક બાટલી.

un morceau de pain (એં મોરશોં દેધે) રોટલાનો એક કકડો.

une livre de sucre (ઇન લિવ્ર દે સિક) એક રતલ સાકર.

une paire de bas (ઇન પેર દે બા) મોઝની એક જોડી.

(b) જ્યો અથવા વધારે અતાવનારા ક્રિયા વિશેષણો de ની પહેલાં વપરાય છે.

દાખલા.

assez (આસે) પુરતું.

beau coup (બોં કુપ) ઘણું વધારે

combien (કોમ્બિયાં) કેટલાં.

peu (પે) થોડું.

plus (પ્લુ) વધારે.

moins (મુઝેવે) જરાક.

rien (રિયે) કંઈ નહિ.

quelque chose (કેલક શોઝ) કંઈ
ચીજ.

trop (ત્રો) ઘણું, ઘણાં.

trop peu (ત્રોપે) વધારે થોડું થોડા

tant (તાં) એટલું અધું, અધાં.

autant (ઓતાં) એટલું જેટલું.

દાખલા.

assez de vin (આસે દે વે) પુરતો દારૂ.

combien d'argent (કોમ્બિયાં દારઝાં) કેટલા પૈસા.

tant de fleurs (તા દે ફ્લેર) એટલાં અધાં ફુલો.

trop de fautes (ત્રો દે ફાત) ઘણી ભૂલો.

(c) નકાર બતાવનાર ક્રિયા વિશેષણમાં Ne pas, point વપરાય છે Ne અને pas, point વચ્ચેમાં સહાયકારક ક્રિયાપદ મુકાય છે પ્રત્યાર્થ વાક્યમાં પહેલો Ne અને ત્યારપછી મુખ્ય ક્રિયાપદ ને પછી કર્તા મુકી પછી pas, point વાપરવાની રીત છે .

je n'ai pas de sucre (જે ને પાદે સીક) મારી પાસે શાકર નથી.
N'avez vous point d'encre ? (નાવે વુ પુકિવે દાક) તમારી પાસે સાહી નથી.

(d) ધાતુવાચક નામની પહેલાં વિશેષણની જગ્યામાં ધાતુ વાચક વિશેષણ મુકાય છે ને ત્યાર પછી de છદી વિભક્તીનો શબ્દ મુકે છે.

une bague d'or (ઇયન આગદોર) સોનાની વીંટી.
une cuiller d'argent (ઇન કવીયેર દારઅં) રૂપાનો ચમચો.
une bourse de soie (ઇન બુરસદે સુડિવા) રેશમની કાથળી.
un chapeau de velours (એં શાપો દે વેલુર) મખમલની ટોપી.
une table de bois (ઇન તાબલ દે બુડિવા) લાકડાનું ટેબલ.

સખ્યા વાચક વિશેષણમાં de વપરાતો નથી.

deux enfants (દે આંફ્રાં) એ બાળકો.
dix écoliers (દીઝે એ કોલીએ) દશ વિદ્યાર્થી.

શબ્દો.

une feuille (ઇનફેઇ) ચાદર,	l'aune (લોન) યાર્ડ, વાર.
પાંદડું.	-une douzaine (ઇનદુઝેન) એક દરજન
un verre (એં વેર) કાચ.	la botte (લા બોત) બુટ, બોડા.
le thé (લે તે) ચા.	le soulier (લે સુલીએ) પગરખાં.
Je pense (એ પાન્સ) હું ધારું છું	la personne (લા પેરસોન) મનુષ્ય.
une boîte (ઇન બુડિવાત) એક પેટી	le bois (લે બુડિવા) લાકડું.
la montre (લા મોંત્ર) ઘડીયાળ.	que (કે) કરતાં.
le drap (લે દ્રાં) કપડું.	bu (બી) પીધું.
reçu (રેસ્યુ) લીધું, મલ્યુ.	

વાક્યો.

voici une bouteille de vin (ઉવાસી ઇન બુતેઇ દે વે) અહીં
એક દાઝની શીશી છે.

nous avons trois livres de sucre (નુ ત્રાવેં ત્રુઉવા લિવ દે સીક)
અમારી પાસે ત્રણશેર સાકર છે.

nous aurons aussi deux livres de café (નુ એરેં ઝાસીદે લિવ
દે કાફે) અમારી પાસે બે રતલ કાફી પણ હશે.

la reine avait beaucoup de bijoux (લારેન આવે બોકુ દે બીઝુ)
રાણી પાસે ઘણા દાગીના હતા.

aviez vous assez d'argent ? (આવીયે તુંઝાસે દરઝાં) તમારી પાસે
પુરતા પધસા હતા.

Je pense à de l'or et à de l'argent (એ પાન્સ આદેલોર એ
આદે લરઝાં) હું સોનાને રૂપા વિષે ધાઈ છું.

mon oncle aura une douzaine de bras (મેં નોકલ એ રાઇન
દુઝેન દે બ્રા) મારા કાકા પાસે એક ડઝન મોઝનની બેડ હશે.

avez-vous reçu la boîte de crayon (આવે વુ રેસ્ચુ લા બુઉવાન
દે ક્રાઇયાં) તમને શીશાપેનની પેટી મલી છે.

Vous aurez une feuille de papier (તુઝેરે ઝીન ફેઇ દે પાપીએ)
તમારી પાસે કાગળનું પાનું હશે.

ils avaient plus de viande (ઇલ્લ આવે પ્લી દે વીયાં) તેઓની
પાસે ઘણું માંસ હતું.

aviez vous assez de pain ? (આવીયે તુંઝાસે દે પેં) તમારી પાસે
પુરતો રોટલો હતો ?

• Louis aura autant de pomme (લુઉવી ઓરા એ તાં દે પોમ)
લુઉવી પાસે ગણાં શેખ ફળ હશે.

les enfants avaient moins de poires que de noix (લે
ઝાંફાં ઝાવેં મુક્રેવેં દે પુઉવાર કે દે નુઉવા) બાળક પાસે અખરોટ

કરતાં જમફળ થોડા હતાં,
હાં assez d'argent (એ આસેં દારઝાં) મારી પાસે પુરતા

પધસા છે.

Combien de personnes sont-elles ? (કામ્બલીયાં દે પેન્સોન
સોં તેજ) તેઓ કેટલાં માણસો છે ?

Elle sont trois (એક મેં ત્રુડિયા) તેઓ ત્રણ છે.

Il a bu trop de vin (ઇત્ર આ બી ત્રાં દે વં) તેણે ઘણો
દાર પીધો છે.

Nous avons une bague d'argent. (તું જાવેં જીન બાગ દારજા)
અમારી પાસે રૂપાની વીંટી છે.

Vous aurez une montre d'or (તુ જોરે જીન મોંત્ર દોર) તમારી
પાસે સોનાનું ઘડીયાળ હશે.

Ils avaient acheté une table de bois (ઇત્ર જાવેં તા શે તે
ઇત. તાજ્જ દે જુડિયા) તેઓએ લાકડાંનું કેબલે ખરીદ્યું હતું.

Ma mère a un chapeau de velours (મા મેર આ એ શાપો
દે વેલુર) મારી મા પાસે એક મખમલની કાપી છે.

qu'avez vous la (કાવે તુ લા) તમારી પાસે શું છે, ?

Nous avons un verre d'eau (તુ જાવો જે વેર ધો) અમારી પાસે
પાણીનો ગલાસ છે.

Qu'avez vous acheté ? (કા આવે તુ જા શે તે) તમે શું ખરીદ્યું છે

J'ai acheté deux livres de sucre (જે આશે તે ધે લીવ દે
સિક્ક) મેં એ પાઉન્ડ ખાંડ લીધી છે.

Avez vous aussi du café (આવે તુ જોસી દી કાફે ?) તમારી
પાસે કાફી પણ છે ?

Oui, Monsieur J'ai du café (ઉવી મોન્સીયે જે દી કાફે) હા,
સાહેબ, મારી પાસે કાફી છે.

Avez vous de l'argent, mon fils ? (આવે તુ ધે લારજાં
મોંશીસ) તમારી પાસે પછસા છે; મારા દીકરા ?

Oui, mon père J'ai de l'argent (ઉવી, મોં પેર જે દે લારજાં)
હા. મારા બાપ, મારી પાસે પછસા છે.

Combien d'argent avez vous ? (કામ્બલીયાં દારજાં આવે તું)
તમારી પાસે કેટલા પછસા છે ?

J'ai six francs (જે સિ ફ્રાં) મારી પાસે છ ફ્રાન્ક છે.

Est ce assez pour vous ? (એ સે આસે પૂરવુ) તે તમારે માટે પુરતા છે ?

(C'est assez pour moi (સે તા સે પુર મુઆ) તે મારે માટે પુરતા છે

Où avez vous vu le maître de musique ? (ઉ આવે વુ વિ લે મેત્ર દે મિઝીક) તમે વાજાંત્રનો માસ્તર ક્યાં જોયાછે ?

J'ai vu mon maître de musique au garlin (એ વિ મોં મેત્ર દે મિઝીક ઓ મારદે) મેં મારા વાજાંત્ર માસ્તરને વાડીમાં જોયા છે

Avait il des fleurs ? (આ વે તિલ દે ફલેર) તેની પાસે ફૂલો હતા ?

Oui il avait des fruits et des fleurs. (ઉવી ઇલ આવે દે ફ્રૂટ એ દે ફલેર) હા તેની પાસે ફળો અને ફૂલો હતા.

Avez vous du drap ? (આવે વું દિ દ્રા) તમારી પાસે કાપડ છે ?

Oui Madame, nous avons toutes sorte de drap (ઉવી, માધામ નુઝાંવોં તુત સોર્ત દે દ્રા) હા, આમ, અમારી પાસે દરેક જાતનું કાપડ છે.

Combien d'aunnes voulez vous ? (કોમ્બીયાં દોન વુલે વું) તમેને કેટલા વાર જોઈએ છે ?

Donnez moi cinq aunes (દોને મુઉવા સેન્ક આન) મને પાંચ વાર આપો.

Combien de chevaux avez vous ? (કોમ્બીયાં દે શેવો આવે વુ) તમારી પાસે કેટલા ઘોડા છે ?

Nous avons trois chevaux (નુઝાંવોં ત્રુઉવા શેવો) અમારી પાસે ત્રણ ઘોડા છે.

Avez vous une paire de bottes ? (આવે વુ બ્રિન પેર દે બોત) તમારી પાસે બુટની જોડી છે ?

J'ai une paire de bottes et deux paire de souliers (એ ઇયન પેર દે બોત એ દે પેર દે સુલીએ) મારી પાસે એક બુટની જોડ અને બે રિશિપરની જોડ છે.

પાઠ ૭ વિશેષનામ.

કોઇ પણ મનુષ્ય, ગામ, નદી કે પહાડના ચોકસ નામ

૧ મનુષ્ય પ્રાણી કે ગામ કે શહેરના નામ આગળ આરટીકલ વપરાતો નથી પહેલી બીજી વિભક્તિમાં કંઈ વપરાતું નથી ચોથી વિભક્તિમાં ' le ' (આ) ને છઠી વિભક્તિમાં de (દે) મુકાય છે તેના કોષ્ટકો.

પહેલી	Charles (ચાર્લ) નામ
બીજી	
છઠી	de "charles "ચાર્લનું" અથવા ચાર્લમાંથી
ચોથી	à charles ચાર્લ ને
N પ	Paris (પારી) પારીસ
A બી.	
G છઠી.	de Paris "પારીસનું" અથવા પારીસમાંથી
D ચોથી	à Paris પારીસમાં અથવા પારીસ તરફ.

ઉપર પ્રમાણે નર કે નારી જાતિને એકજ નીયમ છે.

૨ ગામે-ગ્રામ-નદીઓ અને પહાડના ચોકસ નામ આગળ કોઈનેક આરટીકલ La વાપરે છે.

ફ્રેન્ચી નામો.

Frédérie (ફ્રેડેરીક) નામ.	François ફ્રાન્સુઆ.
guillaume (ગીઓમ)	Elise એલીઝ
Henri (હેન્રી) હેનરી	Helène (હેલેન) એલેન.
George (ગેઓર્જ) ગેઓર્જ	Sophie સોફી.
Robert રોબર્ટ	Caroline કારોલીન
Jean (જાં) જોન.	Louise લુઈઝીઝ

શહેરના નામો.

Vienn (વીએન) વીએન.	Rome રોમ
Genève (ગેનેવ) જે નેવા.	Francfort (ફ્રાંકફોર્ટ) ફ્રાંક ફોર્ટ
Lyon (લીયો) લીયોન.	New york (નેવયોર્ક) ન્યુયોર્ક
Bruxelles બ્રીક્સેલ.	Florence (ફ્લોરેન્સ) ફ્લોરેન્સ
Berlin (બેર્લિં) બરલીન.	

ઉપરના નિયમ સિવાય બીજા નિયમમાં બતાવ્યા પ્રમાણે leal વિશેષનામને આરટીકલ લાગે છે.

La France લા ફ્રાન્સ

La Belgique લા બેલ્જીક

L'Angleterre (લાંગલેતેર) ઇંગ્લાંડ.

L'Ecosse (લે કોસ) સ્કોટલેંડ.

La Russie (લા રીસી) રુસિઆ.

L'Italie (લિતાલી) ઇટાલી.

La Suisse (લા સ્વીસ) સ્વીયઝરલેંડ.

L'Allemagne (લાલમાં) જર્મન.

L'Espagne (લે સ્પાન યં) એસ્પાન.

La Suède (લા સી સીએદ) સ્વીડન.

La Hollande (લા હોલાંદ) હોલાંડ.

L'Autriche (લો ટ્રીસ) ઓસ્ટ્રીયા.

La Prusse (લા પ્રીસ) પ્રુસીઆ.

L'Europe (લે રોપ) યુરોપ.

L'Afrique (લા ફ્રીક) આફ્રીકા.

L'Asie (લાઝી) એસીયા.

L'Amérique (લા એમેરીક) અમેરીકા.

છઠી વિભક્તિ De la France (દેલા ફ્રાન્સ) ફ્રાન્સનું.

ચોથી „ A la France (આલાં ફ્રાન્સ) ફ્રાન્સને.

જ્યારે ગામે તથા જીલ્લાની ચોકસતી આગળ શબ્દયોગી અન્યથા en માં a એ તરફ વપરાયેલ હોય ત્યારે આરટીકલ વપરાતી નથી.

Jé vais en Italie (એ વે ઝાં નીતાલી) હું ઇટાલી જઈ છું.

Il demeure en Allemagne (ઇલ દેમેર આં નાલમાંય) તે જર્મનીમાં રહે છે.

૨ ગામે શહેરોના ચોકસ નામની પહેલાં અંદર તરફ અથવા ને અને શબ્દયોગી અન્યથા ા લાગે ત્યારે પણ આરટીકલ વપરાતો નથી.

Jé vais à Londres à Paris હું લંડન કે પારીસ જઈ છું.

Mon oncle demeure à Berlin à Lyon મારો કાકા બરલીન કે લીયોન રહે છે.

Le cahier (લે કાઠગે) કોરીબુક.

La carte (લા કાર્ટ) નકશો.

La Fable (લા ફાબલ) દંતકથા, કહાણી.

La Manteau (લે માંતો) ઓવરકોટ.

Le gant (લે ગાં) હાથના માગ્ગ

Le Pays (લે પેયસ) ગામ, દેશ

La ville (લાવીલ) શરર

Le cours (લે કૂર) ઘોડા દોડવાની જગા

Oe (ઉ) ક્યાં

Lu (લી) વાંચ્યું

Recu (રેસ્યુ) મધ્યું, લીધું

Donnez (દોને) આપો

Etait (એતે) હતો

La faute (લા ફૌત) ભુલ

Monsieur (મોંસીએ) સાહેબ.

Madame (માદામ) બાઈ

Mademoiselle (માદમુઝિવૈલ) કુંવારી છોકરી

L'Oncle (લોંકલ) કાંકા મામે

La tante (લા તાંત) કાકી મામી

La capitale (લા કાપીતાલ) બાકી બાલાંસ, રાજધાની.

Etiez vous ? (એતીયેવુ) તમે હતા ?

Riz (રી) ચોખા

The (તે) ચા

La lune (લા લીન) ચંદ્ર

Le clair de lune (લે કલેર ધેલીન) ચંદ્રની રોશની

La chaux (લાશો) ચુનો

Des lunettes (ધે લીનેત) ચસમા

Aimer (એમે) ચહાવું, વહાલ રાખવો

votre (વોત્ર) તમારું

J'etais (એતે) હું હતો

Jé connais (એકોને) હું જાણું છું

લાપાંતર વાક્યો.

j'ai le cahier de Frederie (જે લે કાષ્ટયે દે ફ્રેદરીક.) મારી પાસે
ફ્રેદરીકની કારી બુક છે.

voici les fables de la Fontaine (ઉવાસી લે ફાન્સ દે લા ફૅન્ટેન)
અહીં લા ફૅન્ટેનનાં કહેવતો છે.

j'ai vu le chateau du roi de Belgique (જે વીય લે શાતોદી રૂઢવા
દે બેલજીક) મેં બેલજીયનના રાજાનો કીલ્લો કે મહેલ જોયો છે.

Donnez la boîte à Sophie (દોને લા બુવાત આ સોફી) સુફીઆને
પેટી આપો.

Donnez la plume à Henri (દોને લા પેન્સિલ આ હૅન્રી) હેનરીને
કલમ આપો.

Où est Monsieur Muller ? (ઉ એ મૅશિયે મીલે ?) માં મુલે
ક્યાં છે ?

C'est le chapeau de Mademoiselle Ellise (સે લે શાપો દે માદ
મુડેવાઝેલ એલીઝ) આ માદમુડેવાઝેલ એલીઝની ટોપી છે.

C'est le Canif de George (સે લે કાનિફ દે જ્યોર્જ) આ
જ્યોર્જની છરી છે.

Nous sommes à Paris (નું સોમઝ પારી) અમે પારીસમાં છીએ.

Etiez-Vous à Vienne ? (એતીએ વુઝા વીયેન ?) તમે વીયેનમાં હતા ?

Mon cousin est en Amerique (મોકુઝેતાં ના મેરીકા) મારો
કાકાનો છોકરો અમેરિકામાં છે.

Le cour de Rhin est long (લે કુર દી રૅં એ લોંગ) રૅં નદી
પટ લાંબો છે.

• Voici une carte d'Allemagne (ઉવાસી ઇનકાર્ત દાલમાંય)
જર્મનીનો એક નકશો અહીં છે.

Louis Philippe roi de France est mort en Angletterre (લુ
ઉવી ફીલીપ રૂઢવા દે ફ્રાંસ એ મોર અંગલેતેર) લુવીસ ફીલીપ ફ્રાંસનો
રાજા હતો તે ઇંગ્લાંડમાં મરી ગયો છે.

Voici les chevaux de Charle (ઉવાસી લે શેવો દે શાર્લ) શાર્લના
ધોડા અહીં છે.

Avez-vous lu les œuvres de Corneille (આવે વુ લી લે એવ
દે કોરનેઇ) તમે કોરનેઇનાં કામે વાંચ્યાં છે.

Donnez ces gants à Henri (દોને સે ગાં ઝાંહારી) હેનરીને આ
મોજાં આપો.

Où etiez vous ? (ઉએતી એવુ) તમે ક્યાં હતા ?

j'étais à Paris (જેતે આ પારી) હું પારીસમાં હતો.

Et votre frère où était-il ? (એ વોત્ર ફ્રેર ઉએતે ઇલ) અને
તમારો ભાઇ ક્યાં હતા ?

Il était aussi à Paris (ઇલ એતે ઓસી આ પારી) તે પણ
પારીસમાં હતો.

Où sont les gants d'Hélène ? (ઉસોં લે ગાં દેલેન) હેલેનનાં
મોજાં ક્યાં છે ?

Ils sont sur la table (ઇલ સોં સીર લા તાબલ) તે ટેબલ ઉપર છે.

quel pays est ce là ? (કેલ પેયએ સેલા) આ કયો દેશ છે ?

c'est l' Allemagne (સેલા અલમાય) તે જર્મની છે.

quelle est la capitale de la Belgique ? (કેલ એલા કાપીતાલ
દેલા બેલજીક) બેલજીઅમનું મુખ્ય રાજધાનીનું શહેર કયું છે ?

c'est Bruxelles (સ બ્રીક્સેલ) તે બ્રીક્સેલ છે.

Quelle est la capitale de la Prusse (કેલ એ લા કાપીતાલ દે
લા પ્રીસ ? પ્રશીયાનું મુખ્ય શહેર કયું છે ?

c'est Berlin (સે બેરલેન) તે બરલીન છે.

Qui est là ? (કીએલા) અહીંઆ કોણ છે ?

Les enfants de madame Bré (લે ઝાફાંદે માદામ બ્રે) મડમ
બ્રેનાં છોકરાં છે.

A qui donnez vous ces livres ? (આ કી દો ને વુ શે લીવ)
તમે આ ચોપડી કોને આપો છો ?

je les donne à Marie (જે લે દોન આ મારી) હું મારીને તે
આપું છું.

A qui est ce chapeau ? (આકી એસે શાપો ?) આ ટોપી કોની છે ?

Ce chapeau est à Guillaume (સે શાપો એસા ગીયોમ) આ ટોપી
ગીયોમની છે.

quel manteau est ce la ? (કેલ માંતો એ શે લા) આ કાનો
ઓવરકોટ છે ?

c'est le manteau de Frédéric (સે લે માંતો દે ફ્રેદરીક) આ
ફ્રેદરીકનો કોટ છે.

Où trouve t-on beaucoup d'or ? (ઉત્રુવેય તોં બોકુ દોર ?)
આટલું બહુ સોનું કયાંથી મળે છે.

En Californie (આં કાલીફોર્ની) કાલીફોર્નીયામાંથી.

Où trouve t-on de Bon fer ? (ઉત્રુવેય તોં દે બોંફેર) સારું લોહું
કયાંથી નીકળે છે ?

En Suède et en Angleterre (આં સીએદ એ આં આંગલેતેર)
સ્વીડન ને ઇંગ્લાંડમાં.

quels pays avez vous vus ? (કેલ પેય ઝ વે વુ વી) તમે કયા
દેશો જોયા છે ?

j'ai vu la Suisse et l'Itali (ઝેવી લા સ્વીસ એ લી તાલી) મેં
ષ્ટાલી અને સ્વીટ્ઝરલેંડ જોયાં છે.

avez vous lu les poemes de Beranger (આવે વુ લી લે પોએમ
દે બેરાંઝે) તમે બેરાંઝેની કવીના વાંચી છે ?

non, Monsieur mais j'ai lu les poemes de Victor hugo
(નૌ, મોંસીએ મે ઝે લી લે પોએમ દે વીક્ટોર હીગો)
નહિં, સાહેબ પણ મેં વિક્ટોર હીગોની કવીતા વાંચી છે.

combien de crayons Caroline a-t-elle achetés
(કોમ્બીયા દે ક્રયો કારોલીન આતેલ આશેતે ?)
કારોલીને કેટલી શીસાપેનો ખરીદી છે ?

Caroline a acheté quatre crayons | કારોલીને ચાર શીસાપેન
કારોલીન આ આશેતે કાત્ર ક્રયો. | ખરીદી છે ?

et Jeanette a acheté 6 plumes | અને જાનેતે પણ છ
એ જાનેત આ આશેતે સીસ પ્લૂમ | કલમ ખરીદી છે.

Où sont les enfants de madame Lebeau (ઉ સોં લે ઝાંક
દે મદામ લે બો) મડમ લેબેનાં છોકરાં કયાં છે ?

Ils sont au jardin (ઇલ સોંતો ઝરદે) તેઓ વાડીમાં છે.

પાઠ ૮ મો.

Verbs વેળાં સહાયકારક ક્રિયાપદ વિશે.

Avoir પાસે છે ક્યજે છે. Presant (પ્રેઝાં) વર્તમાન કાળ.

એક વચન મારી પાસે છેના રૂપ

બહુ વચન.

j'ai મારી પાસે છે

Nous avons (નુઝાવે) અમારી

Tu as તારી પાસે છે.

પાસે છે

Il a તેની પાસે છે

Vous avez (નુઝાવે) તમારી

પાસે છે

Elle a તેણીની પાસે છે

Ils ont (ઇલઝે) Elles ont

On a એકની પાસે દરેકની પાસે છે

(એલઝે) તેઓની પાસે છે

ચાલુ ભુતકાળ (Imparfait)

j'avais (મારી પાસે હતું) Tu avais (તારી પાસે હતું) Il avait

(તેની પાસે હતું) Elle avait (તેણીની પાસે હતું)

nous avions (નુઝાવીયે) અમારી પાસે હતું vous aviez (નુઝાવીએ)

તમારી પાસે હતું. Ils, Elles | avaient | (ઇલઝાવે) તેઓની પાસે હતું

પુર્ણ ભુતકાળ (Defini)

j'eus (એ) મારી પાસે હતું tu eus (તીએ) તારી પાસે હતું

Il eut (ઇલએ) તેની પાસે હતું nous eumes (નુએમ) અમારી

પાસે હતું vous eutes (નુએત) તમારી પાસે હતું ils eurent (ઇલએર)

તેઓની પાસે હતું

ભવિષ્યકાળ (futur) ફીચીર.

j'aurai (ઝેર) મારી પાસે હશે

nous aurons અમારી પાસે હશે

Tu auras (તીઓરા) તારી પાસે હશે

vous aurez તમારી પાસે હશે

il aura (ઇલ ઓરા) તેની પાસે હશે

ils auront તેઓની પાસે હશે

સંકેતાર્થ. શંકયાર્થ વર્તમાનકાળ (conditional present)

j'aurais મારી પાસે હોય (હોત)

Nous aurions અમારી પાસે હોય

Tu aurais તારી પાસે હોય

Vous auriez તમારી પાસે હોય

Il aurait તેની પાસે હોય

Ils auraient તેઓની પાસે હોય

શયુંકત ક્રિયાપદ (perfect) (indifinil)

આ રૂપો વપરાતા નથી સમગ્રવવા મુક્યા છે.

J'ai eu (જે એ) મને મળ્યું	nous avons eu (તુઝા વેઝે)
Tu as eu (તી આઝિ) તને મળ્યું છે	vous avez eu (વુઝા વેઝે)
Il avait eu (ઇલ આવે તે)	Ils ont eu (ઇલ ઝાં તે)

આ રૂપોની સાથે બીજું ક્રિયાપદ ભુત કૃદંત વપરાય છે ત્યારે તેનો મુખ્ય અર્થ થાય છે.

મને ઘણું દુઃખ થયું છે j'ai eu très peine.

plusqueparfait (પુર્ણ ભુતકાળ)

અમુક સમય પહેલાં કીયા થઈ ગયલી હોય તેને પુર્વ ભૂતકાળ કહે છે તેના રૂપ નીચે પ્રમાણે છે.

j'avais eu (ઝાવે એ) મને મળ્યું હતું.	nous avions eu (તુઝાવીએં એ)
tu avais eu (ત્યુ આવે એ) તને મળ્યું હતું.	અમને મળ્યું હતું.
il avait eu (ઇલ આવે તે) તેને મળ્યું હતું.	vous aviez eu (વુઝાવીએં એ)
	ils avaient eu (ઇલઝાવે તે)

૩ (futur antérieur passé) પુર્ણ ભવિષ્યકાળ.

J'aurai eu (ઝારે એ) મને મળ્યું હશે.	nous aurons eu (તુઝારેંએ)
Tu aura eu (તિ ઝારા એ) તને મળ્યું હશે.	અમને મળ્યું હશે.
Il aura eu (ઇલ ઝારા એ) તેને મળ્યું હશે.	vous auriez eu (વુઝારી એ)
	તમને મળ્યું હશે.
	Ils auront eu (ઇલઝારે તે)
	તેઓને મળ્યું હશે.

આદ્યાર્થ imperatif

Aie (એ) મારી પાસે હોવું જોઇએ
 qu'il ait (કીલએ) તેની પાસે હોવું જોઇએ
 Ayons (આઇએ) આપણે હોવું જોઇએ
 Ayez (આઇએ) તમારી પાસે હોવું જોઇએ

માનસીક વાચ્ય (Subjonetif)

que j'aie (કેએ) કદાચ મારી	que nous ayons (કેનુઆએઓ)
પાસે હોય	કદાચ આપણી હોય.
que tu aies (કેતીએ) કદાચ	
તારી પાસે હોય.	que vous ayez (કેવુઆએએ) ..
qu'il ait (કિલઈએ) કદાચ તેની	qu'ils aient કિલ એએ) ..
પાસે હોય.	

ચાલુ સામાનસીક વાચ્ય (Imperfect)

que j'eusses કદાચ મારી પાસે હોત	
que tu eusses (કેતી એસ) મારી પાસે હોત	
qu'il eût કિલ એત)	..
que nous eussions કેનુ એસીએઓ અમારી પાસે હોત	
que vous eussiez (કેવુ એસીએ)	..
qu'ils eussent કિલ એસે)	..

Perfeet (passé)

que j'aie eu કદાચ મને મધ્યુ હોય	
que tu aies eu કદાચ તમને મધ્યુ હોય	
qu'il ait eu
que nous ayons eu કદાચ અમને મધ્યુ હોય	
que vous ayez
qu'ils aient eu

(plusqueparfait) (પુર્ણ ભુતકાળ)

que j'eusse eu (કે એસએ) મને મધ્યુ હોત.	
que tu eusses eu (કેતી એસએ) મને મધ્યુ હોત.	
qu'il eût eu. (કીલએતે)	..
que nous eussions eu (કે વુ એસીએઓ એ) અમને મધ્યુ હોત.	
que vous eussiez eu (કે ક એસીએએ) તમને મધ્યુ હોત	
qu'ils eussent eu (કીલ એસતે)	..

નિમ્નવાર્થ વાચ્ય.

વર્તમાન

ભુતકાળ

Avoir
D'avoir
à avoir

{ પાસે હોવું કબજે હોવું

Avoir en
à d'avoir eu } પાસે હતું
à avoir eu }

વર્તમાનકૃદંત

ભુતકૃદંત

Ayant (આયાં) થતાં થી

eu eue (f)

Ayant eu

(આયાંતે) પાસે હોવાથી

વર્તમાન, ને ભવિષ્યમાં આઉવાર (Avoir) લેવાને, મેળવવાને
જતાવે છે જેમકે

j'aurai de l'argent મને થોડા પૈસા મલશે.

૨, નામની સાથે (avoir) આઉવાર શબ્દથી આખા ક્રિયાપદને
રૂપાખ્યાન કરવાની સારી યુક્તી છે જેમકે

j'ai une pomme મારી પાસે એક સેમકળ છે.

j'avais une pomme મારી પાસે એક સેમકળ હતું

આ પછી l' (h) અને les તેની નીજીવ પદાર્થને બદલે વપરાય
છે જેમકે

je l'ai (ઝેલે તે મારી પાસે છે

je les aurai (ઝેલે ઝારે) મારી પાસે
તે હશે

Tu l'as તીલા, ,

tu les auras (તીલે ઝારા) તે
તારી પાસે હશે

il l'a ઇલલા ,,

શબ્દો.

Le courage (લેકુરાઝ) હીમત

La règle (લારેગ્લ) આંકણી

Le plaisir (લે પ્લેઝીર) ખુશનુમા

Le canier d'écriture (લેકાંઈએ

La voiture (લાઉવ.તીર) ગાડી

દે ફ્રીતીર) કોપી લખવાની યુક

La bourse (લાબુર્સ) પૈસા નાખ-

Perdu (પેરદી) ગુમાવ્યું

વાની કાચળી

Vu વી જ્યેયેહું | Aujourd'hui

(ઓઝુરદવી) આજે

પાઠ દ્વિતીય.

સહાયકારક ક્રિયાપદના રૂપાખ્યાન.

થવું હોવું Etre નિશ્ચયાર્થ રૂપ.

je suis હું છું (જે ઉચ્ચી)	nous sommes અમે છીએ (નું સામ)
Tu es તું છે (તી એ)	vous êtes (વુએ ત) તમે છે
il est તે છે (ઇલ એ)	ils sont તેઓ છે (ઇલ સો)
elle est તેણી છે (એલ એ)	elles sont (એલ સો)

ચાલુ ભુતકાળ.

j'étais હું હતો (ઝ તે)	vous étiez તમે હતા (વુએ તીએ)
tu étais તું હતો (તી એતે)	
il était તે હતો (ઇલ એતે)	ils étaient તેઓ હતા (ઇલ એતે)
elle était તેણી હતી	
nous étions અમે હતા (નુએ તીઓ)	ells étaient તેણીઓ હતી (એલ એતે)

પુર્ણ ભુતકાળ.

je fus હું હતો (ઝ ફી)	Vous fûmes અમે હતા (નું ફીમ)
Tu fus તું હતો (તી ફે)	Vous fûtes તમે હતા (વુ ફીત)
il fut તે હતો (ઇલ ફી)	ils furent તેઓ હતા (ઇલ ફીર)

ચાલુ ભવિષ્યકાળ.

je serai હું હપશ, થપશ (જે સેરે)	nous serons (નુ સેરો અમે હપશું)
Tu seras તું થપશ (તી સેરા)	vous serez (વુ સેરે) તમે થશે
il sera તે થશે (ઇલ હેરા)	ils seront (ઇલ સેરો) તેઓ થશે

સંકતાય ભવિષ્યકાળ.

je serais (કદાચ હું થાત, હોત ઝે સેરે)	nous serions (નુ સેરીયો) અમે હોઇએ
tu serais તું થાત (તી સેરે)	vous seriez (વુ સેરીએ) તમે હોત
il serait તે થાત (ઇલ સેરે)	ils seraient (ઇલ સેરે) તેઓ હોત

સંયુક્ત ક્રિયાપદો વર્તમાનકાળ એટલે પહેલાં

j'ai été (જેએને) મારી પાસે આગ- ળનું છે (પહેલાનું) છે	nous avons été (તુ આવે એટલે) અમારી પાસે છે
tu as été (તીઆ એટલે) તારી પાસે પહેલાનું છે	vous avez été (તુઆવે એટલે) તમારી પાસે છે
il a été (ઇઆએત) તેની પાસે પહેલાનું છે	ils ont été (ઇલઝાં તેતે) તેઓની પાસે છે

ભૂતકાળ.

j'avais été (ઝાવેએતે) મારી પાસે હવું	nous avions été (નું આવીએ એટલે અમારી પાસે હવું
tu avais été (તીઆવે એટલે) તારી પાસે હવું	vous aviez été "
il avait été (ઇલ આવેએતે) તેની પાસે હવું	ils avaient été "

પુર્ણ ભૂતકાળ.

j'eus été (જે એટલે) હું હતો	nous eûmes été (નુએમ એટલે) અમે હત
tu eus été (તીએ એને) તું હતો	vous eûtes été (કએત એટલે)
il eust été (ઇલ એએતે) તે હતો	ils eurent été (ઇલ એર તેતે)

પુર્ણ ભવિષ્યકાળ.

j'aurai été (ઝાએએતે) મને મલી ચુક્યું હશે	nous aurons été (અમને મળી ચુક્યું હશે
tu auras été (તીઓ ઝાએ) તને મલી ચુક્યું હશે	vous aurez été તમને મલી ચુક્યું હશે
il aura été (ઇલ એરાએતે) તને મલી શક્યું હશે	ils auront été તેઓને મલી ચુક્યું હશે

સંકેત ભવિષ્યકાળ.

j'aurais été (ઝાએ એટલે) મને મલ્યું હોત	nous aurions été અમને મલ્યું હોત
tu aurais été (તીઓએ એટલે) તને મલ્યું હોત	vous auriez été તમને મલ્યું હોત
il aurait été (ઇલઓએર તેતે) તેને મલ્યું હોત	ils auraient été તેઓને મલ્યું હોત

subjunctive mood (present) સંશયાર્થ ભેદ વર્તમાકાળ.

que je sois (કે જે સુઠવા) કદાચ હું હોઉં	qu'il soit (કિલ સુઠવા) que nous soyons (કે નુ સોઝયે)
que tu sois. (કે તી સુઠવા) કદાચ હું હોઉં	que vous soyez (કે વુ સોઝયે) qu'ils soient કિલુ સુઠઓ)

imperfect ચાતુ ભુતકાળ

que je fusse (કે જે શીસ) કદાચ હોત (que tu fusses) કે તી ફાસ „	que nous fussions (કે નુ ફીસીઓ) que vous fussiez (કે વુ ફીસીઓ)
qu'il fût (કિલ ફી) „ „	qu'ils fussent (કીલ શીસ)

પુર્ણ વર્તમાનકાળ parfait

que j'aie été	que j'euss été
que tu aies été	que tu eusses été
qu'il ait été	qu'il eût été
que nous ayon été	que nous eussions été
que vous ayez été	quequ'ils eussent été
qu'ils aient été	
plusquparfait દ્રવ્ય ભુતકાળ.	Infinitive સામાન્ય નિશ્ચયાર્થ ભેદ.

present ભુતકાળ.

Etre થવું હોવું. પહેલી બીજી વિલકતીમાં	avoir એ
d'être થવાનું છડી „	d'avoir એ
être થવાને ચોથી „	à avoir એ

વર્તમાનકૃદંત ભુતકૃદંત

Etant (એતાં) થતાં été એતે થઇ ગયેલું	ayan એતે થઇ જવાથી
--	-------------------

શબ્દો

Malade બીમાર	Malheureux (માલેરે) દુઃખી
Applique આપલીકે ઉછોગી	Content (કંતી) સંતોષી
Heureux (હેરે) સુખી	Paresseux (પારેસ) આળસુ

saige (સેઝ) લલો

Très (ત્રે) ઘણા

jeune (ઝેન) નવું જુવાન

Ce (સેન) આ (નરજનતી)

Cette (રેતે) આ (નારીજનતી)

le marchand (લેમારશાં) વેપારી

Long temps (લોંતાં) લાંબો વખત.

સહાયકા કે ક્રિયાપદના વાક્ય.

પ્રશ્નાર્થ રૂપ અને નિષેધાર્થ રૂપ વિશે.

નિષેધાર્થ કે નકાર વાચક ક્રિ. વિશેષણ અવ્યય ફ્રેંચીમાં મુખ્ય ને pas છે. તે ક્રિયાપદની સાથે વાપરીએ ત્યારે જો સહાયકારક સાથે હોય તો તેની પહેલાં pas મુકાય છે. ને મુખ્ય ક્રિયાપદને Ne અને pas ની વચ્ચે મુકાય છે પણ સહાયકારક નથી હોતું ને મુખ્ય ક્રિયાપદ હોય છે તો Ne અને pas વચ્ચે મુખ્ય ક્રિયાપદ મુકે છે જેમકે:—

je n'ai pas મારી પાસે નથી je ne suis pas હું નથી.

૨ જ્યારે નિષેધાર્થ પ્રશ્નાર્થમાં હોય ત્યારે મુખ્ય ક્રિયાપદની પહેલાં Ne પછી કર્તા આવે છે કર્તા પછી pas મુકાય છે પણ જો સહાયકારક ક્રિયાપદ હોય તો pas ની પછી ક્રિયાપદ મુકાય જેમકે:—

પ્રશ્નાર્થના દાખલા.

સહાયકારકના દાખલા.

N'ai je pas ? શું મારી પાસે નથી ?

N'avais je pas eu ? મને મલ્યું

Ne suis je pas ? શું હું નથી ?

ન હતું ?

કોષ્ટકો.

નિશ્ચયાર્થ રૂપ-વર્તમાન કાળ.

Avoir પાસે છે.

êtres છું છીએ.

n'ai pas મારી પાસે નથી.

je ne suis pas હું નથી.

Tu n'as pas તારી પાસે નથી.

Tu n'es pas તું નથી.

Il n'a pas તેની પાસે નથી.

il n'est pas તે નથી.

elle n'a pas તેણીની પાસે નથી.

Elle n'est pas તેણી નથી.

Nous n'avons pas અમારી પાસે નથી.

Nous ne sommes pas અમે નથી.

Vous n'avez pas તમારી પાસે નથી.

Vous n'êtes pas તમે નથી.

ils n'ont pas તેઓની પાસે નથી

Ils ne sont pas તેઓ નથી.

ભુતકાળ.

je n'avais pas મારી પાસે ન હતું. | je n'étais pas હું નહિ હતો.

આ પ્રમાણે ત્રણે વિનયનીમાં રૂપ કરવાં

પુર્ણ ભુતકાળ.

je n'eus pas મારી પાસે ન હતું. | je ne fus pas હું નહી હતો.

ભવિષ્ય કાળ.

je n'aurai pas મારી પાસે નહી હશે. | je ne serai pas હું થકશ નહી.

સમ્બંધો.

La nouvelle (જ્ઞાનુવેશ) નવીન

ખબર.

La lettre (લા લેત્ર) કાગળ પત્ર.

Le chagrin (લેશાગ્રે) દીનગીરી

શોક

Les parents (લે પારં) માથાપ.

le tailleur (લે તાયેર) દરજી.

le bottier (લે મોતીએ) મોઝી.

la cerise (લાશેરીઝ) સેબ રજનું

ઝાડ.

Riche (રીશ) પૈસ દાર.

Applique (આપ્લીક) ઉધોગી.

pauvre (પોવ્ર) ગરીબ.

Mecontent (મેકોન્ટાં) અસંતોષ.

Hier (હિયેર) ગઇ કાલે.

Demain (દેમે) આવતી કાલે.

Mangé (માઝે) ખાધું.

Trés (ત્રે) ઘણું.

Autrefois (ઓત્ર યુઉવા) પહેલાનું.

qu'avez vous (કીવેવુ) તમારી પાસે શું છે.

Reçu (રેસી) લીધું-મલ્યું.

que (કે) શું.

je vous aimais (એ વુઝમે)

હું તમને આહતો હતો.

tu me faisais mal (તી મેફેઝ

માલ) તુ મને દુઃખ આપતો હતો.

il vous invitait (ઇલ વુઝે વિતે)

તેણે તમને નોતડું આપ્યું હતું.

ભાષાંતર વાક્યો.

Avez vous une visite ? (આવે વુ ઇન વીઝીત ?) તમારે મુલાકાત લેવાની છે ?

Oui nous avons une visite (ઉવી નુઝાંવા ઇન વીઝીત) હા, મારે એક મુલાકાત લેવાની છે.

Eûtes vous hier une visite ? (એત વુ ઇથેર ઇન વીઝીત) ગઈ
કાલે તમે મુલાકાત લીધી હતી ?

Non, Monsieur, j'aurai demain une visite (નોં મોન્સીયેર
ઝેરે થેમે ઇન વીઝીત) નહિ, સાહેબ, હું કાલે મુલાકાત લઈશ.

Eûtes vous hier une visite ? (એત વુ ઇથેર ઇન વીઝીત) તમે
ગઈ કાલે મુલાકાત લીધી હતી ?

Non, Monsieur j'aurai demain une visite (નોં મોન્સીયેર
ઝેરે થેમે ઇન વીઝીત) નહિ, સાહેબ, હું આવતી કાલે વિઝિત લઈશ.

quand avez vous été au spectacle (theatre) કાં આવે વુ એતે
ઓ સ્પેક-તાકલ (થે ઓત્ર) તમે નાટકશાળામાં ક્યારે હતા ?

Nous avons été hier au spectacle (નુ ઝાવોં એતે ઇથેર
ઓ સ્પેકતાકલ) અમે ગઈ કાલે નાટકશાળામાં હતા.

ચાલુ વાક્યો.

Charles seras tu content (ચાર્લ્સ સેરા તી કોંતાં) શારલી તું
સંતોષી થઈશ ?

Oh, oui, monsieur je serai content (ઓહ, ઉવી, મોન્સીયેર,
ઝે સેરે કોંતાં (અરે, હા, સાહેબ, હું સંતોષી થઈશ.

Avez vous un ami ? (આવે વુ ઝં નામી ?) તમોને એક મિત્ર છે ?
nous avons beaucoup d'amis (નુ ઝાવોં બોકુ દામી) અમોને
બહુ મિત્રો છે.

Avez vous reçu une lettre ? (આવેં વું રસ્યુ એન લેત્ર ?)
તમોને એક કાગળ મળ્યો છે ?

j'ai reçu une letter de Paris (ઝે રસ્યુ ઇન લેત્ર દે પારી)
મને પારીસનો એક પત્ર મળ્યો છે.

Où etait ton ami Louis ? (ઉ એતે તોં નામી લુઉવી) લુઇ
તમારો મિત્ર ક્યાં હતો.

Il a été à Berlin (ઇલ આએતે આ બેર્લે) તે બરલીનમાં હતો.

vos parents sont ils riches ? (વો પારાં સોંતીલ રીચ) તમારા
માબાપ પૈસાદાર છે ?

Non, Madame' ils sont pauvres (નોં માદામ ઇલ સોં પોવ)
નહિ, લાઇ તેઓ ગરિબ છે.

Où avez vous été hier? (ઉ આવે વુએતે ઇયેર) તમે ગઈ
કાલે ક્યાં હતા ?

Nous avons été a l'église (નુ ઝાવોં એતે આ લેગ્લીઝ) અમે
દેવલમાં હતા.

Où serez vous demain ? (ઉ સેરે વુ દેમે) તમે આવતી કાલે
ક્યાં હશો ?

Nous serons a l'école (નુ સેરોં આ લ'કોલ) અમે સ્કુલમાં હઈશું.

Ta sœur a-t-elle été malade ? (તા સેર આતેલ એતે માલાદ)
તારી બહેન માંદી હતી ?

Oui elle a été longtemps malade (ઉવી, એલ આએતે લોતાં
માલાદ) હા, તેણી લાંબો વખત થયાં બીમાર હતી.

Où avez vous vos habits ? (ઉ આવે વુ વોઝાંબી) તમારાં
કપડાં ક્યાં છે ?

nos habits sont chez le tailleur (નોઝાંબી સોં સે લે તેમ્પેર)
અમારાં કપડાં દરજીને ત્યાં છે.

Avez-vous des affaires ? (આવે વુ દેઝાફેર ?) તમેને કંઈ
કામકાજ છે ?

oh oui nous avons beaucoup d'affaires (ઓહ ઉવી નુઝાંવો
બોકુ દા ફેર) અરે હા, અમેને ઘણું કામ છે.

N'êtes vous pas contents ? (નેત વુ પા કોંન્તાં) તમે સંતોષ
પામ્યા નથી ?

Non, nous sommes mécontents (નોં નું સોમ મે કોંન્તાં)
ના, અમે અસંતોષ પામ્યા છીએ

pourquoi êtes-vous mécontents (પુરકુઉવા એતે વુ મે કોંન્તાં)
તમે શા માટે અસંતોષ પામ્યા છો ?

Nous avons eu une triste nouvelle (નુ ઝવો, એ પુન ત્રીસ્ટ
નુવેલ) અમને દીક્ષગીરીના ખબર મલા છે.

Pourquoi avez vous du chagrin (પુરકુઉવા આવે વુ દી શારગ્રે)
તમે શા માટે દીક્ષગીર છો.

Notre mère est Très malade (નોત્ર મેર એ ત્રે મલાદ) અમારી મા બહુ માંદી છે.

Serais-tu content si tu avais beaucoup de livres (સેરે તી કૈતાં સી તી આવે ભોકુ દે લીવ્ર. તી કૈતાં સી તી આવે ભોકુ દે લીવ્ર.

જો તારી પાસે ઘણી ચોપડી હોય તો તું સંતોષ પામીશ ?

oui monsieur je serais bien content (ઉવી મોંશીયે જ સેરે બીયાં કૈતાં) હા સાહેબ હું સંતોષ પામીશ.

પાઠ ૧૧ મો મુકરર વિશેષણો.

આ વિશેષણો હમેશાં નામની પહેલાં અને de ચોથી અને જૂઠી વિભક્તીની પહેલાં આવે છે. તેઓનો ચાર વર્ગ છે તેમને “ દર્શક વિશેષણ ” પ્રશ્નાર્થક વિશેષણો સંબંધી વિશેષણ, અને સંખ્યા વિશેષણ કહે છે.

(Demonstratif) ૧, દર્શક વિશેષણના દાખલા.

નર.	નારી.	બહુવચન.
Ce.	cette આ.	ces આ.
ce ci	cette ci આ (પાસે)	ces ci. આ.
ce la	cette la પેત્રું (આ)	ces la પેત્રાં (આ)
le même	la même તેજ.	les memes. તેજ.
ce chapeau આ ટોપી.		le même livre તેજ ચોપડી.
cette ville આ શહેર.		ce garçon là તે છોકરો (પેત્રે)
ce garçon-ci આ (અહીં) છોકરો		ce garçon là તે છોકરો (પેત્રે)
cette femme-ci આ બાવડી.		ces arbres પેત્રાં ઝાડો.
ces hommes આ માણસો.		

જૂઠી વિભક્તી de ce chapeau આ ટોપીનું, ની.

ચોથી ,, à ce chapeau આ ટોપીને.

નોટ—નર જાતનીનું નામ કોઈ પણ સ્વર અથવા h થી શરૂ થતું હોય ત્યારે ce ને બદલે cet વપરાય છે બહુવચનમાં ફેર પડતો નથી:—

cet arbre—આ ઝાડ આમાં ce arbreને બદલે cet arbre વપરાયેલું છે.

પ્રશ્નનાર્થ વિશેષણ કયો, કંઈ.

પ્રશ્નાર્થ એક વચન નરન્નતીનાં quel ને નારી જતીમાં quelle વપરાય છે. પણ બહુ વચનમાં quels નરન્નતીમાં ને નારી જતીમાં quelles વપરાય છે. જેમકે:—

quel livre (કેલલિવ્ર) કઈ ચોપડી.

quelle fleur (કેલ ફ્લેર) કયું ફુલ.

quels livres કેલ લીવ્ર કંઈ ચોપડીઓ.

quelle heure est-il? શું વખત થયો છે કેટલા વાગ્યા છે ?
કેલ એર એ—તીલ

quel beau Tableau કેવું સુંદર પીકચર ?

કેલ ભોં તાબ્લો

શબ્દો.

la plante લાપ્લાંત રોપો.

le champ લેશાં ખેતર.

la couleur (લાકુલેર) રંગ.

la fille (લાશી) છોકરી.

le boeuf (લેબેશ) બલદ.

la vache (લાવાશ) ગાય.

Beau (ન) સુંદર grand-૯ મોટું connaissez vous (કોનેસેવુ) તમે જાણો છો ?

l'heure (લેર) કલાક.

Bon (ન) Bonne (ના) સારું.

Trop (ત્રો) ઘણું.

l'œuf (લેફ) ઈંડું.

haut (ઓ) ઉંચું નરન્નતી.

haute (ઓત) ઉંચું નારીજતી.

Belle (ના) સુંદર la femme બાઈ Mais પણ.

લાપાંતર વાક્યો.

ce verre (શેવેર) આ ગલાસ.

cet homme (શેતોમ) આ માણસ

ces bottes là (શેબોતલા) આ

બુટો.

cette pomme (સેન પોમ) આ શેઅ ફળ.

as bas (શે બા) આ હાથનાં મોજા.

cette boîteest grand (સે બુઆતએ ગ્રાં) આ પેટી મોટી છે.

ces enfants sont pauvres (સે ઝાંફાં સોં પોવ્ર) આ બાળકો ગરીબ છે.

Le frère de ce garçon (લે ફ્રેર દેસે ગારસો) આ છોકરાનો ભાઈ.
 Deux livres de ce café (દે લીવ્ર દે સે કાફે) આ બે રતલ કાફી.
 je donne ces poires à cette fille ci (જે દોન શે પુઢિવાર આસેત
 શી સી.) હું આ છોકરીને આ શેખ ફલ આપું છું.

La même couleur (લા મેમ કુલેર) તેજ રંગ.
 nous avons acheté les même plumes (નુ અંવે અશેતે લે
 મેમ પ્લામ) અમે તેજ પેનો ખરીદી છે.
 j'a vu ces chiens là (જે વી સે શીયે લા) મેં તેં કુતરાને જોયા છે.
 quels chiens avez vous vus (કેલ શીયાં આવે વુ વી) તમે કયા
 કુતરાને જોયા છે ?

quel beau cheval ? (કેલ બો સેવાલ) કયો સુંદર ઘોડો ?
 quelle belle maison (કેલ બેલ મેંઝોં) કયું સારું ઘર.
 Le fils de cet homme là est très grand (લે શીસદે સેત ઓમ
 લાએ ત્રે માં) આ માણસનો છોકરો બહુ મોટો છે.
 quelle heure est-il (કેલ એર એ તીલ.) કેટલો વખત ગયો છે ?
 il-est trois heures (ઇલએત્રુવાઝેર) ત્રણ વાગ્યા છે.

સવાલ જવાબ.

A qui est ce canif ? (આ હરી કોની છે ?) આ કીએ શે કોનીફ ?
 Il est ma sœur (તે મારી બેનની છે.) ઇલ અ માસેર.
 A qui sont ces gants ? (આ મોન્ઝાં કોનાં છે ? આ કીસોં સેગાં.
 ils son tã mademoiselle julie (તે માદ મુડિવાંઝેલ બુલીના છે)
 ઇલ સોંતા માદમુઆ ઝેલ ઝીલી)
 Où est la fille de cette femme ? (આ બાયડીની છોડી કયાં
 છે ?) ઉએ લાશી ઘેસેત ફામ.
 Elle est au jardin (dans le jardin) (તે વાડીમાં છે.) ઇલએતો
 અંદે.

Connaissez vous cette fleur ? (આપુલને તમે ઓળખો છો ?)
 કેને સેવું સેત ફલેર ?
 Oui, c'est un rose (હા, તે ચુલાબુનું છે.) ઉવી સેતીન રોઝ.

connaissez vous le père de ce garçon là ? (કાનેસે વુ લે પેર
ધેસે ગારસો લા) આ છોકરાના બાપને તમે ઓળખો છો ?

Non, Mais je connais sa mère (નો મે એ કાને સા મેર)
નહિ, પણ હું તેની માને ઓળખું છું.

Quel papier voulez-vous ? (કેલ પાપીએ વુલે વુ) તમોને કયો
કાગલ જોઈએ છીએ ?

Donnez moi ce papier là (મને આ કાગલ આપો) દોનો મુઆસે
પાપી એલા.

ces plumes-ci sont-elles bonnes ? (આ કલમો સારી છે ?)
સેપ્લીમસી સોતેલ બોન ?

Oui, elles sont très bonnes (હા, તે ઘણી સારી છે.) ઉવી એલ
સોત્રે બોન.

cette église est elle haute ? (આ દેવલ ઉંચુ છે ?) સે તે ગલીઝ
એતેલ એત ?

Oui, elle est très haute (હા, તે ઘણું ઉંચું છે) ઉવીએલ
એત્રે એત.

A qui donnez vous ces fleurs ? (આ કી દોને વુ સે ફલેર)
આ ડુલો તમો કાને આપો છો ?

je les donne à cette fille (હું તે આ છોકરાને આપું છું) એલે
દોન આફી સેત.

A qui donnez vous ces crayons ? (આ કી દોને વુ સે ક્રાયોં)
આ સીસાપેનો તમે કાને આપો છો ?

je les donne à ce garçon là (એ લે દોન આસે ગારસોલા)
હું તે આ છોકરીને આપું છું.

trouve-ton de l'or dans ce pays ? (આ મુન્નકમાંથી સોનુ મલી
આવે છે ?

Oui Monsieur ce pays ei est riche eon or (હા, સાહેબ, આ દેશ)
સોનાથી પૈસાદાર છે.

Entrez, vous êtes tout mouillé (આત્રે, વુએત તુ મુખએ)
અંદર આવો તમે બધે ભીંજાઈ ગયા છે.

vous grelottez de froid (વુ ગ્રેલો તે દે ક્રઉવા) તમે ઠંડીથી ધ્રુન્નેછો
quelle heure est-il en ce moment ? (કલેર એતીલ આં સે

મોમાં) હમણા કેટલા વાગ્યા છે ?

je ne puis vous le dire exactement (ઝે ને પ્વી વુ લે દીર એ

કુઆતમાં) હું તે બરાબર કહી શકતો નથી.

Regardez à votre montre (રેગાર્દેઆ વોત્ર મોંત્ર) તમાર

ઘડીઆળ જુઓ.

પાઠ ૧૨ મો. સંબંધી વિશેષણ વિષે.

ફ્રેન્ચ ભાષામાં સંબંધી સર્વનામ ને સંયોગી સંબંધી વિશેષણ
કહે છે તે નિચે પ્રમાણે છે.

નટ જાતિ	નારી જાતિ	બહુવચન
Mon (મેં)	Ma (મા)	Mes (મે) માઈ-રો-રી
ton (તોં)	ta (તા)	tes (તે) તાઈ.
son (સોં)	sa (સા)	ses (સે) તેનું તેણીનું.
notre (નોત્ર) notre		nos (નો) અમાઈ-રો-રી.
votre (વોત્ર)	votre	vos (વો) તમારો-રી-રૂ.
leur (લૅર)	leur	leures (લૅર) તેઓનું.

દાખલા.

mon père	ta mère	ses frères	notre ami
મારો પાપ	તારી મા	તેના ભાઈઓ	અમારો ત્રિત્ર.

વિભક્તી રૂપાખ્યાન.

પહેલી અને બીજી-	mon père	ta mère	ses frères
છઠી વિભક્તી-	de mon père	de ta mère	de ses frères
	મારા પાપનું	તારી માનું	તેના ભાઈઓનું.
ત્રીજી વિભક્તી-	à mon père	à ta mère	à leurs parents.
	મારા પાપને માટે	તારી માને માટે	તેઓના સગાંને માટે

રિમાર્ક્સ.

- ૧ ફ્રેન્ચીમાં દરેક નામની પહેલા સંબંધી વિશેષણ જાતિ અને વચનમાં સાથેજ બોલાય છે જેમકે

mon père et ma sœur મારો આપ અને મારી બહેન.

- ૨ Mon ton son એ નરજાતિમાં ને ma ta sa એ નારીજાતિ નામની પહેલા વપરાય છે પણ નારીજાતિ નામનો પહેલો અક્ષર શરૂ થતાં સ્વર (a e i o) અને h (આસ) આવતો હોય તો નારીજાતીના નામની પહેલાં ma ta sa ને બદલે Mon ton son વપરાય છે.

Mon amie (નારી જાતિ) mon âme (નારી જાતિ)
મેા નામી મારી સખી મેાં નામ મારો આત્મા.

- ૩ son sa ses તેનું તેણીનું બંને થાય છે અને નામની પહેલા આવી બંને અર્થ થાય છે.

le père aime son fils આપ તેના પોતાના દીકરાને ચાહે છે.

la mère aime son fils મા તેણીના દીકરાને ચાહે છે.

la mère aime son fils et sa fille (મા સેર એમ સોં એ. સારી) મા તેના છોકરા અને છોકરીને ચાહે છે.

- ૪ ફ્રેન્ચીમાં votre માન વાચક શબ્દ સાથે વારંવાર વપરાય છે.

Monsieur (મોન્સીયે) સાહેબ. Madame (માદામ) બાઈ.
Mademoiselle (માદ મુઉવાઝેલ) કુંવારી છોકરી.

Messieurs (મેસીયે) સાહેબો. Mesdames (મેદામ) બાઈ.

Mesdemoiselles (મેદમુઉવાઝેલ) કુંવારી છોકરીઓ.
યુજરાતીમાં માન વાચક શબ્દ વપરાય છે તેમ ફ્રેન્ચીમાં પણ છે.

Monsieur votre père તમારો આપ.

mademoiselle votre sœur તમારી બહેન.

Messieurs vos frères તમારા બાઈઓ.

શબ્દ.

la bourse	થેલી કાથળી.	la grand'mère	મોટી માં.
la montre	નાનું ઘડીયાળ.	la poche	ગજવું ખીચું.
la tante	કાકી મામી	arrivé e	આવી પહોંચ્યા.
la canne	સોટી લાકડી.	parti e	છુટા પડ્યા. ગયા.
la casquette	ઉભી ટોપી	perdu (પેરદી)	ગુમાવ્યું.
le grand père	મોટા બાપા.	vieuse (જુનુ)	trouvé (મળ્યું)

aiment (એમ) ચાહતું.

ભાષાંતર વાક્યો.

Mon père est bon (મોં પેર એ ભોં) મારો બાપ બલો છે.

Ma mère est bonne (મામેર એ ભોંન) મારી મા બલી છે.

ton frère est grand (તોં ફ્રેર એઝાં) તારો ભાઇ મોટો છે.

ta sœur n'est pas grande (તાસેરનેપાઝાંદ) તારી એન મોટી નથી.

notre oncle était riche (નોંત્ર એઝકલ એતેરીશ) અમારો કાકો
પૈસાદાર હતો.votre tante est pauvre (વોત્ર તાંત એ પોત્ર) તમારી કાકી
ગરીબ છે.leurs parents seront contents (લેર પારાં સેરેં કોન્ટા) તેઓના
માબાપ સંતોષ પામશે.Mes cousins et mes cousines sont arrivés (મે કૂઝેં એ મે
કૂઝીન સોં તારીવે) મારા પિત્રાઇ ભાગ્નઓ અને બહેનો આવી પહોંચ્યાછે.les pères aiment leurs enfants (લે પેર એમ લેર એઝાં) પિતાઓ
પોતાના છોકરાંઓને ચાહે છે.notre grand'mère a perdu sa bourse (નોત્ર ઝાંદ મેર આ
પેરદી સા જુસ) અમારી મોટીમાએ પોતાની પૈસા રાખવાની થેલી ગુમાવીછે.j'ai trouvé la bourse de votre grand'mère (એ ત્રુવે લા જુસ
દે વોત્ર ઝાંદ મેર) તમારી મોટી માની થેલી મને મળી છે.Mon amie est arrivée (મોનામી એ તારીવે) મારી સખી આવી
પહોંચી છે.

Madame votre mère est-elle ici ? (માદામ વોત્ર મેર એ તેલ
 ઇસી ?) મદમ તમારી મા અહીં છે ?
 non, elle n'est pas ici (નૉ, એલ ને પાઇસી) નહિ તેણી અહીં
 નથી.

elle est à Londres (એલ એ તા લૉન્ડ્ર) તેણી લંડનમાં છે.

mesdemoiselles vos sœurs sont parties (મેદમુઉવાએલ
 વૉ સેર સૉ પારતી) આછ તમારી બહેનો રવાના થઈ ગઇ છે.

૨. પ્રશ્નાર્થ વાક્યો.

Où est mon frère ? (ઉએ મૉ ફ્રેર) મારો માઇ ક્યાં છે ?

il est au jardin (ઇલ એ તૉ ઝાર્દે) તે વાડીમાં છે.

Où est ton livre ? (ઉ એ તૉ લિવ્ર) તારી ચોપડી ક્યાં છે ?

le voilà sur la table (લે વુઉવાલા સીર લાતાબલ) તે ટેબલ ઉપર છે.

Qui a perdu sa casquette ? (કીઆ પેરદીસા કાસકેત) તેની ટોપી
 કાણે ખોઈ છે ?

Charles a perdu sa casquette (શાર્લ આ પેરદી સા કાસકેત)
 શાર્લે તેની ટોપી ખોઈ છે.

Qui a trouvé nos crayons ? (કીઆ ત્રૂવે નૉ ક્રાયૉં) અમારી
 શીશા પેનો કોને મળી છે ?

Henri les a trouvés (હારી લેઝા ત્રૂવે) હેનરીને તે મળી છે.

De qui est cette lettre ? (દેકી એ શેત લેત્ર) આ પત્ર કોનો છે ?

Elle est de notre grand' mère (એલ એ દે નૉત્ર ગ્રાંમેર)
 તે અમારી મોટી માનો છે.

Que cherchez vous ? (કે શેર શેવુ) તમે શુ શોધો છો ?

je cherche mes plumes (એ શેરશ મેપ્લીમ) હું મારી કલમો શોધુ છું.

a qui est cette canne ? (આ કી એ શેતકાન) આ લાકડી કોની છે ?

elle est à Monsieur votre oncle (એલ એ તા મૉંસીયે વોત્ર
 ઑંકલ) તે તમારા કાકાની છે.

a qui sont ces gants ? (આ કી સૉંસિંગાં) આ હાથના મોજાં
 કોના છે ?

ils sont à mademoiselle votre sœur (ઇલ સોં તા માદ મુડેવા
ઝેલ વોત્ર સેર) કુમારીકા તે તમારી બેનના છે.

voulez vous mes crayons ? (વુલે વુમે ક્રાયોં) તમેને મારી
સીસાપેનો નેમ્એ છે ?

Non, merci (નેં મેરમી) નહિ, ઉપકાર માનું છું.

connaissez vous mon amie ? (કાને સે વુ મો નામી) મારી સખીને
ઝાળખો છો ?

Oui, je la connais (ઉવી, ઝે લા કાને) હા, હું તેણીને ઝાળખું છું.

Où était Monsieur votre père (ઉ એતે મોન્સીએ વોત્ર પેર)
શાહેબ તમારો બાપ કયા હતાં ?

il était à Berlin (ઇલ એતે તા બેરલો) તે બરલીનમાં હતા.

Où as-tu trouvé la bourse ? (ઉ અતી ત્રુવેલા બુર્સ) તને
પૈસા રાખવાની થેલી કયાંથી મળી છે ?

elle était dans ma poche (એલ એ તેદાં માપોશ) તે મારા
ગળવામાં હતી.

Qui est arrivé aujourd' hui ? (કીએતારી વેઓઝુરદ્દહી) આજે
કાણુ આવેલું છે ?

la fille de mon oncle (લાશી દે મોનેંકલ) મારા કાકાની છોકરી.

avez vous été dans votre champ ? (આવે વુએતે દાં વોત્ર શાં)
તમે તમારા ખેતરમાં હતાં ?

Non, Monsieur, nous avons été dans notre jardin (નેં, મોન્સીએ

નુઝાવોંએતે દાંનોત્ર ઝારે દે) નહિ સાહેબ, અમે અમારી વાડીમાં હતાં.

de qui avez vous reçu cette belle canne ? (દે કી આવે વુ
રેસ્ચુ સેત બેલ કાન) આવી સુંદર લાકડી તમેને કોની પાસેથી મળીછે ?

c'est un cadeau ma grand' mère (શે તેં કાદો મા ગ્રાં મેર)
તે મારી મોટી માએ બક્ષીસ આપી છે.

Nous les aimons (નુલે એમોં) અમે તે પસંદ કરીએ છીએ.

ils nous appellent (ઇલ નુ ઝાંપેલ) તેઓ આપણને બોલાવે છે.

j'aimerais ma sœur (એમેરે મા સેર) હું મારી બેનને ચાહીશ.

il les inviterait (ઇલ લેએ વીતેર) તે તેઓને (જમવા) બોલાવશે.

tu ferais mal à ton chien (તી ફેરે માલ આંતોં શીઆં) તુ તારા
કુતરાને ઇજા કરશે (દુઃખ આપશે)

Elle entendrait le concert (એલ આંતરે લે કોસેર) તેણી તે
ગીત સાંભળશે)
ton livre est déchiré (તોં લિવ્ર એ દેશીરે) તારી ચોપડી ફાટેલી છે
sa (à lui) composition était bonne (સાં કોપોઝીસીએતે બોન)
તેની જોડણી સારી હતી.
ses (à un animal) oreilles ont été coupées (સે ઓરેઇઝ ઓં
તેને કુપે) તેના કાન કાપેલા છે.
notre bal était brillant (નોત્ર બાલ એતે બ્રીઆં) આપણો નાચ
ધણો સારો હતો.

પાઠ ૧૩ એ. સંખ્યા વાચક વિશેષણ.

ફ્રેન્ચ ભાષામાં સંખ્યા વાચક વિશેષણમાં ત્રણ જાત છે.

૧ cardinal, ordinal, અને indefini.

સંખ્યા જતાવે ક્રમ વાચક અનીમીત અનિશ્ચિત.

un (એ) એક.
deux (ધે) બે.
trois (ત્રુવા) ત્રણ.
quatre (કાત્ર) ચાર.
cinq (સેંક) પાંચ.
six (સીસ) છ.
sept (સેત) સાત.
huit (ઉવીત) આઠ.
neuf (નેફ) નવ.
dix (ધીઝ) દશ.
onze (ઓઝ) ૧૧.
douze (ધુઝ) ૧૨.
treize (ત્રેઝઝ) ૧૩.
quatorze (કાતોઝ) ૧૪.
quinze (કિન્ઝ) ૧૫.

seize (સેઇઝ) ૧૬.
dix sept (ધીઝસેત) ૧૭.
dix huit (ધીઝ ઉવી) ૧૮.
dix neuf (ધીઝ નેફ) ૧૯.
vingt (વેંત) વીસ.
vingt-et un (વેંતએ) ૨૧.
vingt-deux (વેંત ધે) ૨૨.
vingt-trois (વેંત્રુવા) ૨૩.
vingt quatre (વેંક કાત્ર) ૨૪.
vingt cinq (વેંક સેન્ક) ૨૫.
trente (ત્રાંત) ૩૦.
quarante (કારાંત) ૪૦.
cinquante (સેંકાંત) ૫૦.
soixant (સુઉવાસાંત) ૬૦.
soixant dix (સુઉવા સાંત
ધીઝ) ૭૦.

soixante onze (સુઢિવા સાંત ઑંઝ) ૭૧.	quatre vingt un (કાત્ર વેંતએ એકાંસી.
soixante douze (સુઢિવા સાંત ધુઝ) ૭૨.	quatre vingt deux (કાત્ર વેંત ધે) ૮૨.
soixante treize (સુઢિવા સાંત ત્રેધઝ) ૭૩.	quatre vingt dix (કાંત્ર વેં ધીઝ) ૯૦.
soixante quatorze (સુઢિવા નેંત ધુઝ) ૭૪.	quatre vingt onze (કાત્ર વેંત ઑંઝ) ૯૧.
soixante quinze (સુઢિવા સાંત ધુઝ) ૭૫.	quatre vingt douze (કાત્ર વેં ધુઝ) ૯૨.
soixante seize (સુઢિવા સાંત ધુઝ) ૭૬.	cent (સાં) ૧૦૦.
soixante dix sept (સુઢિવા સાંત ધીઝ સેત) ૭૭.	cent un (સાંતે) ૧૦૧.
soixante dix huit (સુઢિવા સાંત ધીઝ વિત ૭૮.	cent deux (સાંધે) ૧૦૨.
soixante dix neuf (સુઢિવા સાંત ધીઝ નેક ૭૯.	deux cents (ધેસાં) ૨૦૦.
quatre vingt (કાત્રવેં) ૮૦.	trois cents (ત્રુવાસાં) ૩૦૦.
	quinze cents (કિન્ઝ સાં) ૧૫૦૦.
	mille, mil (મીલ) ૧૦૦૦.
	(un miliion) (એ મીલીયોં) ૧૦,૦૦,૦૦૦.

દાખલા.

vingt enfants (સેં કાંદાં) પાંચ છોકરાં.
trente six chevaux (ત્રાંતસીસ સેવો) છત્રીસ ઘોડા.
trois cents quatre vingt quinze annés (વરસ) ૩૯૫.

રીમાર્ક.

- ૧ વીસ ત્રીસ આલીસ પચાસ અને સાઠ એ પછી un એક બોલાય ત્યારે તે બેઢિની વચ્ચમાં et (અને) વાપરવો જોઈએ જેમાં trente et un (ત્રાંતે) ત્રીસ અને એક એકત્રીસ.
- ૨ જ્યારે સંખ્યા વાચક વિધેશણમાં કેટલાક સો (cent) અને ૮૦ quatre vingt (૮૦) સંખ્યા બતાવવી હોય ત્યારે તેના છેડામાં ફેરફાર થતો નથી પણ છેડે (૮) લગાડે છે.

જેમકે—trois cents francs ૩૦૦ ફ્રાન્ક.

sept cents personnes ૭૦૦ માણસો.

sept cent vingt personnes ૭૨૦ માણસો.

quatre vingts écoliers ૮૦ નિશાળીઆઓ.

quatre vingt deux aunes ૮૨ વાર yards.

૩ જ્યારે સો ને ૮૦ ની પછી એક બે અથવા વધારે સંખ્યા ઉપર જતાવવાની હોય ત્યારે (s) છોડી દેવો પડે છે.

૪ cent અને mille માં કદી આરટીકલ લગાડતા નથી. cent ou (એટ) mille livres સો અથવા હજાર પૌન્ડ (રતલ)

૫ જ્યારે સાલ વિષે હજાર બોલવું હોય ત્યારે mil ને એક એલ વાપરે છે જેમ

૧૮૫૮ ના વરસમાં L'an (અથવા) en mil huit cent cinquante huit.

૬ કોઈ માણસ અથવા પોતાના કેટલા વરસ થયા છે એમ કહેવું હોય ત્યારે avoir નું ૩૫ વાપરે છે જેમ

મને વીસ વરસ થયા છે j'ai vingt ans-trente ans (૩૦) સ્વાલ પુછવામાં નીચે પ્રમાણે વાપરે છે.

તમોને કેટલા વરસ થયા છે ? quel âge avez vous ?

તમારા ભાઈન કેટલા વરસ થયા છે ? quel âge a votre frère ?

તે અઠાર વરસનો છે. Il a dix huit ans.

૭ સમુદાય વાચક સંખ્યા.

une huitaine (ઇન ઉવી તેન) આઠની પંકતી.

une dizaine (ઇન દી એલ) અર્ધી ડોઝી.

une douzaine (ઇન દુઝેન) એક ડઝન (૧૨).

une vingtaine (ઇન વેતેન) એક ડોઝી (૨૦).

une centaine (ઇન સાંતેન) સેંકડો.

un millier (એ મીલીયે) હજાર.

un million (એ મીલીયોં) દશ લાખ.

la fille (લારી) છોકરી.
 le veau (લેવો) વાછરડો.
 le cochon (લે કોચો) ડુકર.
 la brebis (લાબ્રેબી) ધેડું.
 le lièvre (લેલીયેવ્ર) સસતો.
 le chevreuil (લે શેવ્રેઇ) હરણ.
 né f née (ને) જન્મેલું.
 la rue (લા રી) રસ્તો.
 l'habitant (લાબીતાં) રહેવાસી.
 l'âge (લાઝ) ઉંમર.
 la semaine (લા સમેન) અઠ-
 વાડીયું.
 encore (આકોર) હજી પણ.
 fois (ફુવા) વખત.

le jour (લે જુર) દિવસ.
 la nuit (લાનવી) રાત.
 le mois (લે મુઉવા) મહીનો.
 la fièvre (લા ફીએવ્ર) તાવ.
 l'an f l'année વરસ.
 l'heure (લેર) કલાક.
 la minute (લામીતીત) મીનીટ.
 le florin (લે ફ્લોરે) બેશીલીંગની
 કીમતનો રૂપાનો શીકા.
 le pied (લે પીએ) પગ.
 vendu (વાંદ્યુ) વેચ્યું.
 combien (કોમ્બીયાં) કેટલું.
 font (ફોં) કરે છે ou (ઊ) અથવા.

વાક્યો.

j'ai trois fils (એ ત્રણ શીસ) મને ત્રણ છોકરા છે.
 vous avez quatre filles (વુ આવે કાત્ર શી) તમોને ચાર છોકરી છે.
 Mon oncle a eu dix enfants (મોનોકલ આએ દીઝાફાં) મારા
 કાકાને દશ છોકરા થયા હતા.
 il a perdu cinq fils et deux filles (ઇલિ આ પેરદી શેંક શીસ
 એ દે ફી) તેણે પાંચ છોકરા ને એ છોકરીઓ ગુમાવી છે.
 nous avons vu 35 bœufs, 42 vaches, 88 veaux et 76
 cochons (નુઝાવો વી ત્રાંતસેંક બેફ, કાંતદે વાસ, કાંતવેંન્તવીત
 વો મુઉવા સાંત સેઇઝ કોશોં) અમે ૩૫ બળદ ૪૨ ગાયો ૮૮
 ડુકર જોયા છે.
 Mes crayons sont très bons (મે ક્રાઇયોં સોં ત્રે બોં) મારી
 શીશાપેનો ધણી સારી છે.
 ces-ci sont meilleurs (સે-સી સોં મેઇએર) આ વધારે સારી છે.

'Les autres sont les meilleurs (લે ઝાત્ર સેં લે મેઘઝેર) પેત્રી
બીજી (પેનસીઝો) સૌથી વધારે સારી છે.

voire rédaction est mauvaise (વોતરેદાકશીઝોં ઝેમોવેઝ)
તમારું લખાણ (લખેણું) ખરાબ છે.

Celle de votre sœur est plus mauvaise (સેલ દે વોત્ર સેર
ઝેલ્લી મોવેઝ) તમારી બહેનનું વધારે ખરાબ છે.

Celle de Goulamali est la plus manvaise (સેલદે ગુલામઅલી
ઝેલાખ્લી મોવેઝ) ગુલામઅલીનું (લખાણ) સૌથી ખરાબ છે.

Me parlez vous, mademoiselle ? (મે પાર્લેંતુ માદમુઆઝલ)
છોકરી, તું મારી સાથે વાત કરે છે ?

Prenez vos livres de prières (પ્રેને વો લીવ્ર દેપ્રીઝેર) તમારી
પ્રાર્થના કરવાની ચોપડીઓ લો.

Nous sommes toutes prêtes (નુ સોમ તુત પ્રેત) અમે બધા
તૈયાર છી.

La maîtresse vous attend (લામે ત્રેસ વુ ઝાંતાંદ) તે બાપ
(મહેતીજી) તમારે માટે રાહ જોઈ ઉભી છે.

Lequel voulez vous ? (લે કેલ વુલે વુ ?) તમોને કયું જોશે ?

que dites vous ? (કે દીત વુ ?) તમે શું કહો છો ?

quand le ferez vous ? (કાં લે ફેરે-વુ) તમો તે ક્યારે કરશો ?

Pourquoi fales-vous cela ? (પુર કુઆ ફેત વુ સેલા) તે તમે શા
માટે કરો છો ?

parce que je ne suis past mieux faire (પાર્સે કે ઝે ને પાર્સે
મીઝે ફેર) કારણ કે હું વધારે સારું જાણુતો નથી.

que voulez-vous me donner ? (કેવુ લેવુ મે દોને) તમે મને
શું આપશો.

પાઠ ૧૬ મો.

Ordinal numeros—અનુક્રમ વાચક.

le premiér et le second (પહેલો અને બીજો) સિવાય
 છેડામાં ième મુકીને સંખ્યા વાચકમાંથી અનુક્રમ વાચક બનાવી શકાય
 છે. અને વ્યવસ્થામાં છેડે જેવા cinq અને neuf માં પણ ième મુકતાં
 તેની પહેલાં u મુકવેા ને neuf માં f કાઢી vième મુકવેા તે
 નીચે પ્રમાણે છે :—

le premiér (૧૨) } પહેલો
 la premiére (નારી) } પહેલી
 le second (૧૨) } બીજો
 le la deuxieme (નાર) } બીજી
 la seconde (નારી) } બીજી
 le troisieme ત્રીજો.
 le quatrieme ચોથો.
 le cinquieme પાંચમો.
 le sixieme છઠ્ઠો.
 le septieme સાતમો.
 le huitieme આઠમો.
 le neuvieme નવ.
 le dixieme દશ.
 le Onzieme અગીઆરમો.
 le Douzieme બારમો.
 le treizieme ત્રેરમો.
 le quinzime ચૌદમો.
 le qualorzieme પંદરમો.
 le seizieme સોળમો.
 le dix septie'me સત્તરમો.
 le dix huitieme અઠારમો.
 le dix neuvieme ઓગણીસમો.
 le vingtieme વીસમો.

le vingt unieme એકવીસમો.
 le vingt deuxieme બાવીસમો.
 le trentieme ત્રીસમો.
 le quarantieme ચાલીસમો.
 le cinquantieme પચાસમો.
 le soixantieme સાઠમો.
 le soixante dixieme સીતરમો.
 le soixant onxieme ૭૧ મો.
 le soixant douzime ૭૨ મો.
 le quatre vingtieme ૮૦ મો.
 le quatre vingt unieme ૮૧ મું.
 le quatre vingt dixieme
 ૯૦ મો.
 le centieme સોમો.
 le cent et unieme ૧૦૧ મો.
 le cent deuxieme ૧૦૨ મો.
 le cent vingtieme ૧૨૦ મો.
 le deux centieme ૨૦૦ મો.
 le six centsoixant quinzime
 ૬૬૫ મું.
 le mlllieme હજારમો.
 le dernier છેલ્લો.

રીમાર્ક્સ.

v.ngt trent quarante માંની પછી unième વપરાય છે જેમકે

૨૦ ૩૦ ૪૦ Charle est le vingt umetir.

de sa class. શાલ્ પોતાના ક્લાસમાં એકવીસમો છે.

૨ મહીનાની તારીખ વિષે (premier et dernier) પહેલી અને છેલ્લી સિવાય સંખ્યા વાચક નંબર બોલીને તુરત મહીનો બોલાવો જેમકે:-

le premier Avril પહેલી એપ્રિલ le deux, trois, Mai deux mai મેની બીજી કે ત્રીજી તારીખ le onze Mars અગીયારમી માર્ચ le onze માં ' ' એપોસ્ટ્રોફે મુક્યા વગર લખાય છે.

le vingt juin વીસમી જુન.

સવાલ—આજે કઈ તારીખ છે ?

quel jour du mois avons nous aujourd'hui

કેલ જુર ધી મુઆ આવો તુ ઓ જુરદવી

આજે મહીનાની કઈ તારીખ થઈ?

જવાબ—આજે બીજી તારીખ છે.

c'est aujourd'hui le deux આજે બીજી તારીખ થઈ.

સે ઓ જુરદવી લે ઘે

nous sommes le dix

અથવા અથવા nous avons

} આજે દશ તારીખ છે.

ગુજરાતીમાં તારીખ ૨૫ માંએ એમ બોલાય છે પણ ફ્રેન્ચીમાં છઠી મે.

le six le mai લેસી મે (છઠી મે)

૩ રાજાઓના નામ આગલ પહેલો ચોથો વગેરે અનુક્રમ વાચક વિશેષજ્ઞ બોલાય તો કારડીનલ વાપરે છે જેમકે:-

Henri premier પહેલો હેનરી.

Henri second બીજો હેનરી અથવા Deux પણ વાપરે છે.

George cing પાંચમો જ્યોર્જ.

૪ બેઠ સુચક ક્રમ વાચક વિશેષણમાં છેડે ment અથવા ement વધારી બતાવવામાં આવે છે.

સંખ્યા વાચક વિશેષણ હોય ત્યારે

પહેલું—premièrement

બીજું—deuxièmement.

ત્રીજું—troisièmement.

અપુર્ણિક સંખ્યા કાચક.

૫ ક્રમ વાચકની પહેલાં un મુકીને બોલીએ તો અપુર્ણિક એકનો આટલાનો ભાગ જેમકે:—

$\frac{1}{5}$ એક પચ્ચમાઢિ-સ un cinquième.

$\frac{1}{6}$ એક ડિઠ્ઠમાઢિ-સ un sixième.

$\frac{1}{8}$ એક અષ્ટમાઢિ-સ un huitième.

પુર્ણિકની પછી પા, અર્ધો પોણા હોયછે તે નીચે પ્રમાણે.

$\frac{1}{2}$ (૦૧) un demi (નર) une demie (નારી.)

$\frac{1}{4}$ (૦૧) un quatre.

૬ દીવસ અથવા રાત્રીના કલાકો વિષે આવી રીતે બોલાય છે.

Deux heures (દેઝર) બે વાગ્યા

Deux heures et (un) quatre સવા બે વાગ્યા.

Deux heures et demie અઢી વાગ્યા.

trois heures moins un quatre પોણા ત્રણ વાગ્યા.

à medi અપોરના બાર વાગે

à minuit, રાતના બાર વાગે.

simple એકવડું quadruple ચાર ગણું, ચોવડું.

Double બેવડું centuple સો ગણું.

triple ત્રેવડું

મહીનાનાં નામ.

Janvier (જાંવીએ) જાન્યુઆરી.

Fevrier (ફેવ્રીએ) ફેબ્રુઆરી.

Mars (માર્સ) માર્ચ.

Avril (આવ્રીલ) એપ્રિલ.

Mai (મે) મે.

Juin (જુએ) જુન.

Juillet (જુલીએ) જુલાઈ.

Aout (આઉત) ઓગસ્ટ.

Septembre (સેપ્તાંમ્) સપ્ટેમ્બર.

Octobre (ઓક્ટોબ્ર) ઓક્ટોબર.

Novembre (નોવાંમ્) નવેમ્બર.

Decembre (દેસાંમ્) દીસેમ્બર.

દીવસનાં નામો.

Dimanche (દીમાંશ) રવિવાર. Mercredi (મેરક્રેદી) બુધવાર.

Lundi (લેન્દી) સોમવાર. Jeudi (જેદી) ગુરુ.

Mardi (માર્દી) મંગલવાર. Vendredi (વાદ્રેદી) શુક્ર.

Samedi (સામેદી) શનિ.

શબ્દો.

le siecle (સીએકલ) સૈકા.

la place (આ પ્લાસ) જગ્યા.

l'incendie (લેંશાંદી) આગ.

la classe (લા ક્લાસ) વર્ગ.

la partie (લા પાર્ટી) ભાગ.

à present (આપ્રેજાં) હમણાં.

વાક્યો.

je suis dans ma soixante-unième année (જે સ્વીગામાં સુષસાંત
એનીમમ આને) હું એક સાઠ વેરસનો છું.Hier ce fut le six mai, aujourd'hui c'est le sept (હિયરસ
શી લે સીસ મેં આ જુરદવી સેલેસત) દાલે મેની ૭મી તારીખ હતી
આજે સાતમી છે.

Charles est premier de sa classe (શાર્લ એ પ્રેમીએ દે સા ક્લાસ)
શાર્લ પોતાના ક્લાસમાં પહેલો નંબર છે.

Louis est le neuvième, Henri le dix huitième et Jules
le dernier (લુડવિ એ લે નેવીઅમ હારી લે દીઝ વીતઅમ એ
ઝીલ લે દેરનીએ) લુડવિ નવમો નંબર છે. હેનરી અઠારમો અને ઝીલ
છેલ્લો નંબર છે.

le pape (pope) gregoire VII était l'ennemi de Henri IV
(૭) (૪)

લે પાપ (પોપ) ગ્રેગુડિવાર સેતીઅમ એતે કાનેમી દે હારી કાત્રીઅમ.
(પોપ ગ્રેગુડિવાર સાતમો ચોથા હેનરિનો દુશ્મન હતો.)

Nous vivons dans le dix neuvième siècle (તુ વીવોં દાં લે
દીઝ નેવીઅમ સીએકલ) આપણે, આગણીશમાં સૈકામાં છીએ.

Romulus fut le premier Numa Pompilius le second roi
de Rome (રોમીલી શી લે પ્રેમીએ નીમી પોંપીલીય લે સેગોં રૂઆ દે
રોમ) રોમીલી રોમનો પહેલો રાજા, નીમા પોંપીલી રોમનો બીજો રાજા
થઈ ગયો.

Avril est le quatrième juin le sixième et decembre le
dernier mois de l'année (એવરીલ એ લે કાત્રીઅમ, ઝુઅં લે
સીઝીઅમ એ દેસામ્બ્ર લેદેરનીએ મુકિવાં દે લાને) વરસનો ચોથો
મહીનો એપરીલ, જુન છઠો અને ડીસેમ્બર છેલ્લો મહીનો છે.

la semaine est la cinquante deuxième partie de l'année
(લા સેમેન એ લા સેકાંત દેઝીઅમ પાર્ટી દે લાને.) અઠવાડિયું એ
એ વરસનો આવનમો ભાગ છે.

Ma sœur Elisabeth est née le vingt huit juillet mil huit
cent trente cinq) મારી એન ઇલીઝાબેથ ૧૮૩૫ના જુલાઈની ૨૮ માં
સા ત્રાંત સેંક) તારીખે જન્મી છે.

J'ai reçu trois livres et demie de café et cinq livres et
un quart de sucre (એ રેસ્યુ ત્રુવા લીવ્ર એ દીમી દે કાફે એ
સેંક લીવ્ર એ એંકાર દે સીક) મને સાડા ત્રણ પૌંડ કાફી ને સવા
પાંચ પૌંડ ખાંડ મળી છે.

Charles XII était roi de Suède (શાર્લ્સ ધુઝ એતે રુઆ ધે રયુએદ) આરમો શાર્લ્સ સીએદનો રાજા હતો.

Le 27 (de) Septembre 1829, un incendie détruisait à Constantinople 11000 maisons, 700 personnes périssent dans les flammes) લે વેંતસેત સેપ્ટાંમ્મ મીલ વીતસાં વેત નેદ્ર એને શાંદી દે તુષઝીના કોન્સતાંતીનોપલ ઓઝમીલ મેઝો, સેતસાં પેરસોન પેરીર દાંસે દુધાંમ) ૭૦ સ ૧૮૨૬ ના સપ્ટેમ્બર ની ૨૭ મી તારીખે કોન્સટાંતીનોપલમાં ૧૧૦૦૦ ઘરો નાશ પામ્યાં હતાં ને સાતસો માણસો અગ્નીમાં મરી ગયાં હતાં.

સવાલ જવાબ.

quelle place à votre frère ? (કેલ પ્લાસ આ વોત્ર ફ્રેર) તમારા ભાઇનો કયો નંબર છે ?

Il est le dix septième de la classe (મલ એ લે ધીઝ સેતીએમ ધે લા કલાસ) તે વર્ગમાં સતરમો છે.

quand êtes vous arrivé ? (કાં એત વુ આરીવે) તમે ક્યારે આવ્યા છે ?

j'e suis arrivé le premier juin (એ રવી આરીવે લે પ્રેમીએ જુએ) હું જુનની પહેલી તારીખે આવ્યો છું.

quand avez vous vu votre mère તમે તમારી માને ક્યારે જોયાં છે ?
ce fut hier à cinq heures તેણીને કાંલે પાંચ વાગે જોયાં છે.

Mademoiselle Sophie est-elle la première ou la deuxième ?
(માદ મુડઆઝેલ સોશી એ તેલ લા પ્રેમીએર ઉદા દેઝીઅમ ?)

માદમુડીવા જેલ સોશી પહેલી છે કે બીજી ?

quel âge a-t-elle ? તે કેટલા વરસની છે ?

elle a quinze ans તે પંદર વરસની છે.

Dans quelle année est-elle née ? (દાં કેલ આને એ તેલ ને ?)
તે કઈ સાલમાં જન્મી છે ?

elle est née en 1858 (એલ એને આં દીઝ વીતસાં સેકાંતવીત)
તેણી ૧૭૫૮ માં જન્મી છે.

Dans quel mois (દાં કેલ મુડવા ? કયા મહીનામાં ?)

Au mois d'octobre (ઓ મુહિવા દોકતોમ્) અક્ટોબર અહીનામાં
quelle jour ? (કેવ જુર) કયે દિવસે ?

Le onze (લે ઓન્) અગીઆરમી.

De quel roi parlez vous (દેકલ રૂહિવા પારલેવું ?) તમે ક્યાં
રાજા વિષે બોલો છો ?

Nous parlons de Louis XVI (નુ પારલોંદ લુહિવી સેઝ અમે
સોળમાં લુહિવીસ વિષે બોલીએ છીએ.)

quand mourut il ? (કાં મુર્ત ધલ ?) તે ક્યારે મરી ગયો ?

en 1793 (આ દીઝસેતસાં કાંત વેત્રેધઝ) ૧૭૯૨ માં.

quelle heurt estil (કેલેટ એતીલ) કેટલે વાગે ?

Il est sept heures et quart ou sept heures et demie (ધલ
એ સેત એર એ કાર ઉ સેતેર એ દેમી) તે સવાસાંત કે સાડા સાત
વાગે છે.

à quelle heure êtes vous parti ? (આ કેલ એર એન વુ પારતી)
તમે કેટલા વાગે જવાના છો ?

Je suis parti à huit heures moins un quart (ઝે સ્વી પારતી
આ વીતેર મુહિવે એ કાર) હું પોણાં આઠ વાગે જવાનો છું.

combien d'aunes voulez-vous ? (કોંબીએ દોન વુ લે વુ) તમેને
કેટલાં વાર જોઇએ છીએ ?

Donnez moi seize aunes et demie (દોને મુહિવા સેઝઝ એન
એ દેમી) મને સાડા સોળ વાર આપો)

quand mourut Charlemagne (કાં મુરી શર્લે માય) ક્યારે
શર્લ માય મરી ગયો ?

Il mourut en 814 le 28 janvier (ધલ મુરી આહિવીત સાંકાતોઝ
લેવેંતીત ઝાંતીએ) તે ૮૧૪ ની ૨૮ જાનેવારીએ મરી ગયો.

quel âge a votre grand père ? (તમારા મોટા આપાને કેટલા
વરસ થયાં છે ?) કેલ આઝ આ વોત્ર ઝાં પેર.

Il est à present dans sa quatre vingtième année (ધલ એતા
ત્રેઝાં દાં કાત્ર વેંતીયેમ આને) તેને હમણાં ૮૦ વરસના થયાં છે.

પાઠ ૧૫ માં. અનીયમીત સંખ્યા વાચક વિશેષણ

આ શબ્દો ગુજરાતીમાં વિશેષણાથક સર્વનામ તરીકે વપરાય છે પણ ફ્રેંચ ભાષામાં નામની પહેલાં મુકાય છે ત્યારે તેને indefinite adjective કહે છે તે નિચે પ્રમાણે છે:—

chaque (શક) દરેક.	que quel (plu) (કેટલાંક)
tout (f) toute (કરેક) બધું.	થોડાંક બહુવચન.
aucun } કોઈ નહીં.	
nul nulle } કોઈ પણ નહીં.	certain-e ચોક્કસ.
maint-e ઘણાંએક.	plusieurs (કેટલાંક) અનેક.
quelque (થોડાંક) કંઈ કોઈ દરેક	Divers diverses } બહુ બહુ.
કંઈ એક વચન.	différents f tes } તફાવત.

દાખલાઓ.

chaque maison દરેક ઘર.	quelque temps થોડો વખત.
toute ville દરેક શહેર.	quelques pommes કેટલાંક
aucun pays કોઈ ગામ નહીં.	સંખ્ય ફળો.
nulle règle કાયદો નહિ.	plusieurs écoliers કેટલાક
maint homme ઘણાંએક માણસ.	નિશાળીઆઓ.
	certain mois ચોક્કસ શબ્દો.

રીમાર્ક્સ.

- 1 tout ના બે અર્થ થાય છે. દરેક, આખું બધું.
આર્ટીકલ સિવાય દરેક અંતે le la les આર્ટીકલ મુકી tout વપરાય છે ત્યારે બધું અથવા આખું થાય છે જેમકે toute la ville બધું શહેર અથવા આખું શહેર.
tous les hommes (તુલે ઝોમ) બધાં માણસો.
toutes les lettres (તુત લે લેત્ર) બધાં ક ગણો.
tous ses enfants (તેનાં બધાં ઓકરાઓ.)

નરગ્નતી.

એક વચન.

નારીગ્નતી.

પહેલી વિભક્તી) tout mon argent toute la ville આખું શહેર.

બીજી ,, જ અધા મારા પૈસા.

છઠ્ઠી ,, de tout mon argent de toute la ville આખા
સઘળા મારા પૈસાનું. શહેરનું.ત્રીજી ,, à toute mon argent à toute la Ville આખા
મારા અધા પૈસાને. શહેરને.

અનેક વચન.

નર—

નારી—

૩ Tous les hommes અધાં મણસો. Toutes les lettres અધા કાગલો
de tous les hommes અધાં de toutes les lettres
મણસોનું. અધાં કાગલોનું.૪ à tous les hommes અધા à toutes les lettres અધાં
મણસોને. કાગલોને.૨ aucun અને માત્ર ભાગ ન થઈ શકે તેવી ચીજમાં અથવા
જવાબ વાળવામાં વાપરી શકાય છે. પણ અવ્યવસ્થિત ક્રીયાપદની
સાથે પહેલાં મુકાય છે—

દાખલો.

je n'ai aucun faute મારામાં એકે ભુલ નથી
un livre pueleoquel કોઈ પણ ચોપડી

L'épine (f) (કાંટે) કંટક વૃક્ષ.

la leçon પાઠ.

la chose ચીજ.

le temps (વખત) હવા.

la nouvelle (જાણ) ન્યુસ.

le nom નામ.

le paysan ગામડીયો.

prêter ઉછીનું આપવું.

la faute ભુલ.

l'erreur (ચુક) દોષ.

la version (મતજન) સમજુતી.
mortel નાશવંત.

la femme બાવડી.

le motif આખત, પ્રયોજન
l'ennemi દુશ્મન.

Rare (દુર્લભ) સાધારણ.

froid ઠંડી.

le même તેજ.

Depuis સારપછી.

aime આહે છે.

quel chose કંઈ ચીજ.

ભાષાંતર વાક્યો.

Nulle rose n'est sans épines (નીચ રોઝ ને સાં એપીન) કાંટા
સિવાય કોઈ યુક્તાય હોતા નથી.

Notre maître de musique donne chaque jour six leçons
(નોત્ર મેત્ર દે મીઝીક દોન શાક જુર સીસ લેશો) આપણો વાજીઝ
માસ્તર દરરોજ છ પાઠ આપે છે.

plusieurs personnes sont arrivé de Vienne (પલીઝીએર
પેરસોન સોં તારીવે દેવીએન) વીએનથી કેટલાંક માણસો આવ્યાં છે.

chaque âge a ses plaisirs et ses chagrins (શાક આઝ આ સે
પલેઝીર એસે શાગ્રે) દરેક જીંદગીને પોતાની ખુશાલીને દીલગીર હોય છે.

tous les hommes sont mortels (તુ લે ઝોમ સોં મોરતેલ) અધાં
માણસો નાશવંત છે.

tous ce pays est pauvre (તુ સે પેઈ એ પોત્ર) આ આખો
દેશ ગરીબ છે.

Toute chose a son temps (તુત શોઝ આ સેતાં) દરેક ચીજને
પોતાનો વખત છે.

je n'ai aucune nouvelle de mon frère (ઝે ને એકં નુવેલ
દે મોં ફેર) મારા ભાઈના મને કંઈ નવીન ખબર નથી.

je connais quelque familles riches dans cette ville (ઝે કોંને
કેલક ફામી રીસ દાં સેત વીલ) આ ગામના કેટલાક પૈનાદારના

કુટુંબને હું જાણું છું.

Nous avons reçu aujourd'hui diverses lettres (તુ ઝાંવેં
રેસીયુ એજુરદી દેવેરસ લેત્ર) આપણને આજે જુદા જુદા

કાગડો મળ્યા છે.

plusieurs hommes ont le même nom (પલીઝીએર ઝોમ એં
લે મેમ નો) એક નામના ઘણા માણસો હોય છે.

Maint paysan est très pauvre ઘણાક ગામડીયા ગરીબ હોય છે.

on a parlé de différents entreprises (ઓના પારલે દે દીફેરાં
આંત્રે પ્રીઝ) આપણે જુદા જુદા સાહસીક કાર્યોનું બોલ્યા છીએ.

prêtez moi quelques livres (પ્રેતે મુઢિવા કેલક લીત્ર) મને કેટલીક
ચોપડીઓ વાપરવા આપો.

Mon père est malade depuis quelques semaines (મેં પેર એ
માલાદ દેખી કેલક સેમેન) મારે આપ કેટલાક અઠવાડીયા થયા ખીમાર છે.

સંવાદ જવાબ.

ai-je des fautes dans ma version? (એ એ દે ફેત દં મા
વેરસીઓ) મારી સમજુતીમાં ભુલો છે?

Oui mon ami tu as plusieurs fautes (હીં મેં નામીતી આ
ખીઝીએર ફેત) હા, મારા મીત્ર તારી કેટલીક ભુલો છે.

quelles sont les fautes (કેલ સેં લે ફેત) કય ભુલો છે?

les voici (લે ઉવાસી) તે આ રહી.

qui a dit cela? (કી આ દી સેલા?) કાણે એવું કહ્યું?

tous les enfants l'ont dit (તુ લે ઝાંધાં લેં દી) સઘળાં છોકરાં કહે છે.

où croit cette plante? (ઉ કુઢિવા સેત પ્લાંત) આ રોપો ક્યાં ઉગે છે?

elle croit dans tous les pays de l'Europe (એલ કુઢિવા દાં તુ
લે પેધયે દે લેરોપ) તે યુરોપનાં બધા મુલકમાં ઉગે છે.

à qui sont ces maisons (આં કી સો સે મેઝેં) આ ઘરો કોના છે.

toutes ces maisons sont à mon oncle (તુ સે મેઝેં સોં આ
મેનિકલ) આ બધાં ઘરો મારા કાકાનાં છે.

quels motifs avez vous eus (કેલ મોતીફ આવે તુ એ) તમને શું
પ્રયોજન હતું?

Nous avons eu divers motifs (નું ઝાંધેં એ દી વેર મોતીફ)
અમને જુદા જુદા કારણો હતાં.

qui a perdu son enfant? (કી આ પેરદી સોનાંધાં) કાણે પોતાનું
બાળક ગુમાવ્યું છે.

Maintenant mère a perdu son enfant (મેંત મેર આ પેરદી સોનાંધાં)
કોઈ એક માએ પોતાનું બાળક-ગુમાવ્યું છે.

as-tu beaucoup de fautes? (આ તી બે કુ દે ફેત) તને ઘણી
ભુલો છે?

Non je n'ai aucune faute (નો એ ને ઓઝીન ફાત) નહિ
મારામાં એકે ભુલ નથી.
at-elle trouvé quelque chose? (આ-તેલ તુવે કેલક શોઝ)
તેણીને કંઈ ચીજ મળી છે ?
oui elle a trouvé une bourse (હી એલ આ તુવે ચેન બુરસ)
હા, તેણીએ એક થેલી શોધી છે.
où avez vous été la semaine dernière (ઉ આવે વુ એતે લા
સેમેન દેરનીએ) છેલ્લું અઠવાડીયું તમે ક્યાં થયા હતા?
j'ai été dans plusieurs endroits (એ એતે દાં પ્લીઝીએર
આંદ્રેવા) હું કેટલીક જગ્યામાં હતો.

પાઠ ૧૬ મો. વિશેષણ વિશે.

A વિશેષણો ફ્રેચી ભાષામાં જતી અને વચનમાં ફેરફાર થાય છે.
જનરમ રૂલ એવો છે કે નારી જતીમાં છેડે e લગાડે છે પણ તે બોલતો
નથી જેમકે :—

નરજતી.

નારીજતી.

petit (નાનું) પેતી.

petite (નાની) પેતીત.

grand (મોટું) ગ્રાં.

grande (મોટી) ગ્રાંદ.

joli (ઝોલી) સુંદર ઝોલી.

jolie સુંદર ઝોલી.

Appliqué (ઉધમી) આપલીકે.

Appliquée (ઉધમી) આપલીકે.

ધણાક શબ્દને છેડે e એ હોય છે તો પણ નરજતી પેટ્રેજ રહે
છે પણ તે બોલાય નહી.

facile (સહેલું) ફાસીલ.

fem facile.

sage (ઝાલું) સાઝ.

fem sage.

૨ કેટલાક વિશેષણને છેડે el eil અને n અને એક પદી વિશેષણને
છેડે s અને t હોય ત્યારે નારી જતીમાં તે દરેક બેવડા થાય છે
ને પછી e મુકાય છે. જેમકે :—

નરજાતી.	નારીજાતી.
Cruel (ક્રીએલ) ધાતકી.	Cruelle (ક્રીએલ) ધાતકી.
pareil (પારેઇ) એવું, તેજ.	Bonne (બોન) સારી.
Bon (બો) સારું.	Pareille (પારેઈ) એવું તેજ.
Bas (બા) નીચે.	Basse (બાસ) નીચે.
Gros (ગ્રો) મોટું.	Grosse (ગ્રોસ) મોટી.
Sot (સો) મુર્ખ.	sotte (સોન) મુર્ખી.
Epais (એપે) ઘડું.	Expresse (એક્સપ્રેસ) ખુદી.
Expres (એક્સપ્રે) ખુદું.	Epaiss (એપેસ) ઘાડી.
Muet (મીએ) મુંગ.	Muette (મીએત) મુંગી.
Sujet (સીજે) આધીન, પરતંત્ર.	sujette (સીજેત) પરતંત્ર (નારી).

૩ જે વિશેષણના છેડામાં f હોય ત્યારે નારીજાતીમાં ve થાય છે તે નીચેના દાખલાથી સમજાશે.

નરજાતી.	નારીજાતી.
Vif (વીફ) ચાલાક, ચપળતા, ઉતાવળ.	Vive
Neuf (નેફ) નવું.	Neuve
Actif (આક્ટીફ) ઉદ્યોગી, મહેનતુ.	Active
Bref (બ્રેફ) ટુંકું.	Brève

૪. કેટલાંક વિશેષણના છેડામાં x હોય ત્યારે નારીજાતીમાં x નો se મુકવાથી થાય છે. તે નીચે અનાવેલા દાખલાથી સમજાશે.

નરજાતી.	નારીજાતી.
Heureux (હેરે) સુખી, નસીબદાર.	Heureuse.
Jaloux (જાલુ) અદેખાઈ.	Jalous.
Paresseux (પારેસે) આળસુ.	Paresseuse.
Faux (ફો) ખોટું.	Fausse.

૫ જે વિશેષણને છેડે er અને et હોય ત્યારે છેડે e એ મુકીને r t ની પહેલાના e ઉપર આ કસાં આવ મુકે ને ઉચાર એ થાય.

નરજાતી.

નારીજાતી.

Complet (કોમ્પલે) પુરું.

Compleète,

léger (લેઝેર) હલકું.

légère.

amer (આમેર) કડવું.

amère.

inquiète (એંકીએ) અત્રડું.

inquiète.

૬ છેડામાં c હોય ત્યારે che તથા અક્ષર લાગે.

Blanc (સફેદ) બ્લાં.

Blanche. બ્લાંશ.

Frane (ફ્રાંક) ઉદાર-મદત.

Franche. ફ્રાંશ.

sec (સેક) સુકું.

sèche સેશ.

ખીજુ c ઉડી જાય છે તે કેકાણે que આવે છે.

ture (તીક) ટરકીશ.

turque.

Public (પીબ્લીક) જાહેરાત.

publique.

grec (ગ્રેક) ગ્રીક.

grecque.

૭ નીચલા વીશેષણો ઉપરનાં ફલથી જુદાજ છે.

long (લોં) લાંબું.

longue લોંગ.

aigu (એગી) તીક્ષણ.

aiguë એગીએ.

frais (ફ્રે) તાજી.

Frache ફ્રેસ.

Doux (દુ) મીઠાસ.

Douce દુસ.

malin (માલે) પાપી, દુષ્ટ. હુચ્ચો. maligne. માલીય.

benin (બેને) હાતાર.

benigne. બેનીય

૮ નર જાતીની રચનામાં છેડામાં કેટલાક અચોક્કસ છે કે તે નારી જાતીમાં કેમકે ફલ લાગુ પડતો નથી.

Beau bel (બો) સુંદર.

Belle (બેલ) સુંદર.

nouveau (નુવો) નવીન.

nouvelle નુવેલ.

mou (mol) (મુ) નરમ.

molle મોલ.

vieux (Vieil) (જુવુ) જુદું.

vieille વીયએ.

fou (ફુ) મુખ, ગાંડો.

folle ફોલ.

(Note) ઉપરનાં શબ્દમાં bel nouvel fol nol Vieil જે બે રૂપ નરજાતીમાં જણાવ્યા છે તે બે રૂપ જુદા જુદા વપરાય છે. જ્યારે નરજાતીનો પહેલો અક્ષર સ્વર હોય ત્યારે આ શબ્દ વપરાય છે. જેમકે un bel arbre (એબેલ આરબ્ર) એક સુંદર ઝાડ.

B વીશેપણનાં અહુવચન વિશે.

ઉપરના નિયમ નરગતીમાંથી નારી જતી ગાય પણ છેડે ૪.
પ્રત્યય લાગેથી અહુવચન સમગ્રય.

એકવચન.

અહુવચન.

grand--grande.

grands grandes.

appliqué e

appliqués es.

gras ssc.

grasr. sses.

royal royale.

royaux royales.

Beau Belle.

Beaux Belles.

Vieux Vieille.

Vieux Vieilles.

fou mon Bleu તેનું અહુવચન ૪ લગાડે થાય છે.

C વિશેપણના વિલક્તીના રૂપાખ્યાન.

નરગતી.

એકવચન.

નારીગતી.

પહેલી } le bon livre
બીજી } તે સારી બુક.

la bonne sœur
તે સારી બેન.

છઠ્ઠી du bon livre.

de la bonne „

ચોથી au bon livre.

à la bonne „

અહુવચન.

નરગતી

નારીગતી.

પહેલી } les bons livres
બીજી } સારી ચોપડીઓ.

les bonnes sœurs.

છઠ્ઠી des bons livres.
સારી ચોપડીનું

des bonnes sœurs.

ચોથી aux bons livres

aux bonnes sœurs.

વિશેષણો જતી અને વચનમાં નામની સાથે અથવા વિશેષણ
સર્વનામ તરીકે તે શુભ અતાવે તે જોમકે:—

la grande maison મોટું ઘર.

la maison est grande તે મોટું ઘર.

la jollie rose તે સુંદર યુક્તાળ.

ces roses sont très jolies આ યુક્તાઓ ધણું સુંદર છે.

પાઠ ૧૭ મો. વિશેષણના સ્થળ.

વિશેષણ હમેશા નામની પહેલા આવતા નથી. વખતે નામની પાછળ પણ આવે છે, ગુજરાતી ને ફ્રેન્ચ ભાષામાં વિશેષણમાં મળના આવે છે. નામની પહેલા વિશેષણ આવે છે તે.

Beau (બો) સુંદર, joli (ઝેલી) સુંદર. moindre (મુંવાંદ્ર) સૌથી નાનું bon (બો) સારું mauvais (મોવે) ખરાબ, grand (ગ્રાં) મોટું. méchant (મેશાં) પાપી vrai-ખરું. gros (ગ્રો) જૂનું jeune (જેન) જુવાન petit (પેતી) નાનું meilleur (મેઇએર) વધારે સારું saint (સેં) પવિત્ર

દાખલા.

un beau pays (એં બો પેઇ) એક સુંદર દેશ.

un bon ami (એં બો નામી) એક સારો મિત્ર.

une grande ville (ઇન ગ્રાંદ વિલ) એક મોટું શહેર.

un jeune lion (એં જેન લીઓં) જુવાન સીંહ.

un mauvais lit (એં મોવેલી) એક ખરાબ પલંગ.

un meilleur avis (એં મેઇએર આવી) એક સરસ શિખામણ.

un vieux soldat (એં વિએ સો લ્લદા) એક જુદો લશ્કરી સીપાઇ.

(નોટ) grand નામની પહેલાં આવે તો “મોટું” અને નામની પાછળ આવે એટલે ઉચો (લંઆઇ) જેન.

un homme grand (એં નોમ ગ્રાં) ઉચો માણસ.

જ્યારે પદાર્થ વાચક નામની પહેલાં વિશેષણ મુકે છે તે તેની પહેલી de જાતિ વચન બેઠકમાં મુકે છે તે પાઠ ૪ મા જુઓ.

de bon vin (દે બોં વેં) થોડો સારો દારૂ.

de mauvaise encre (દે મોવેઝ આંક) થોડી ખરાબ સાહી.

de belles fleurs (દે બેલ ફ્લેર) સુંદર ફુલો.

de grands vaisseaux (દે ગ્રાં વેસો) મોટા વહાણો.

આ રૂઝ સિવાય બીજો રૂઝ છે તે નીચે પ્રમુખ તે પદાર્થ વાચકમાં નથી.

du bon sens (ધિ બોં સાં) સારી અકબ.

des jeunes gens (દે જેન ગાં) જુવાન માણસો.

des petits pois (દે પેતી પુકવા) એક જાતનો મીઠો વટાણો.

નામની પાછળ આવતાં વિશેષણો-આકૃતી-રંગ વગેરે બતાવે છે.

- une table ronde (ઇયન તાબલ રોંદ) ગોળ ટેબલ.
 un habit noir (એના ખીનુઉવાર) એક કાળો ડેસ (પુરૂપનો).
 une robe blanche (ઇયન રોબ બ્લેંશ) સફેદ ડેસ (સ્ત્રીનો).
 de l'eau chaude (દે લો શોદ) ગરમ પાણી.
 un fruit amer (એં ફુઇ આમે) ખાટું ફળ.
 le ciel bleu (લે શીએલ બ્લે) આસમાની આકાશ.

૨ ખીજી જાતે: la langue française (લા લાંગ ફ્રાંસેઝ) ફ્રેન્ચ ભાષા. un vaisseau anglais (એં વેસો આંગ્લે) ઇંગ્લીસ વહાણ.
 un soldat prussien (એં સોલ્દા પ્રીસીઆ) પ્રુશીયનનો સિપાઈ.

૩ ગુણ દેખાડનારા વિશેષણ ચોક્કસ નામની પહેલા આવે છે પણ તે નામનો પહેલો અક્ષર મોટો (કેપીટલ) વાપરતા નથી પણ બોલવા-માંજ તદ્દાવત પડે છે.

un livre amusant (એં લીવ્ર આમીઝાં) એક મનરંજન ચોપડી.
 Ma fille chérie (મા શી શેરી) મારી વહાલી દીકરી (પુત્રી).
 Des fleurs flétries (દે ફ્લેર ફ્લેત્રી) કરમાઇ ગયેલા ફુલો.

૪ જેના છેડામાં al, ile, ule, ique, able, ible ને esque આવે છે તે વગેરે જેમ.

un pas égal (એં પાઝે ગાલ) બરાબર (વાજખી) પગલું.
 un thème facile (એં થેમ ફાસીલ) એક સહેલો પાઠ.
 une chose incroyable (ઇન શોઝ એં કુડેવાબલ) હતપ્રાર વિનાની બાબત.
 un insecte nuisible (એં નેસેકત ન્વીઝીબલ) હાનિ પામેલ જીવકું.

૫ જે વિશેષણો નામની આગળને પાછળ મુકાય છે તે:

૧ જ્યારે વિશેષણનો ભેદ અન્યદર્શક કે મુખ્યદર્શક હોય ત્યારે મુખ્યદર્શકમાં વિશેષણ પાછળ આવે છે અને અન્ય-દર્શક હોય ત્યારે પહેલા આવે છે તે નીચે આપીએ છીએ તે ઉપર લક્ષ આપવું.

અન્યદર્શક.

une tendre amitié (છન તાંદ્ર
આમીતીએ) માયાળું દોસ્તદારી.
mon pauvre enfant માફ.
ગરીબ છોકરું.

મુખ્યદર્શક.

de la viande tendre (દે લા
વીઆં દતાંદ્ર) કુમળું માંસ.
un enfant pauvre (કાઈનું)
ગરીબ બાળક.

૨ કેટલાંક વિશેષણો નામની આગળ કે પાછળ આવે ત્યારે
તેનો અર્થ બુદ્ધિજ થાય છે જેમ:

Mon cher ami (મેં શેર આમી) મારો વહાલો મિત્ર (હાવલાવ દેખાડે).
un livre cher (એં લીવ શેર) મોઢી ચોપડી (કીમત દેખાડે).
un brave homme (એં બ્રાવ હોમ) એક પ્રમાણીક માણસ.
un homme brave (એં નોમ બ્રાવ) એક બહાદુર માણસ.
un honnête homme (એં નોનેત હોમ) પ્રમાણીક માણસ.
un homme honnête (એં નોમ હોનેત) સુશિક્ષિત માણસ.
une fausse clef (છને ફેરા કલેફ) ચોર કુંચી.
une clef fausse (છન કલેફ ફેસ) ખોટી કુંચી.
une sage femme (છન સાઝ ફામ) સુયાણી (નરસ).
une femme sage (છન ફામ સાઝ) ડહી બાપડી.
la dernière année (લા દેરનીએરઆને) બાકીનું છેલ્લું વરસ.
(બાકી જીંદગીનો ચોકસ ભાગ ખતાવે છે)

દાખલે.

તેણે પોતાની જીંદગીનું છેલ્લું વરસ હાલવદમાં ગુજાર્યું il passa la
dernière année de sa vie à Halvad (છલ પાસાથ) દેર નીએર
આને દે સાવીઆ હાલવદ.
l'année dernière (લાને દેરનીએર) ગયું વરસ.

સખ્દો.

les raisins (લેરેએં) દાણે.
les gens (લેઝાં) લોકો.
attentif (આતાંતીફ) સાવધ.
vert (વેર) લીલું.

l'application (લાપ્લી કાશીએ)
અરજ.
Américain (આમેરીકેં)
doux (ધુ) નમ્ર સહસ.

la musique (લામી ઝીક) વાજન.	simple (સે પ્લ) સાદુ, બોળું.
aveugle (આવેગ્લ) આંધળો.	modeste (મોદેસ્ત) શરમાળ નિરસ.
noir (નુઉવાર) કાળું.	
le soldat (લે સોલ્દા) લડાચક માણસ.	vertueux (વેરતીએ) ચાલાક.
	laborieux (લાબોરીએ) ઉધમી.
l'été (લેતે) ઉનાળો.	natural (નાતીરાલ) મુળ પૃક-તીનું (સ્વભાવીક)
l'armée (લાર્મે) લશ્કર.	le sentiment (લે સાંતીમાં) કષ્પના, મનોભાવ.
le vaisseau (લેવેસો) વહાણ.	
incroyable (એ ક્રુઇઆબ્લ) ઇતખાર વિનાનો.	la fumée (લાશીમે) ધુમાડો.

વાક્યો.

j'ai des raisins doux (એ દે એ ધુ) મારી પાસે મીઠી દ્રાક્ષો છે.
 Ce sont des jeunes gens attentifs (સે સોં દે એન અં ઝા તાંતીક) આ જુવાન સમ્યક્તાવાળા માણસો (લોકો) છે.
 La couleur verte est la couleur de la nature (લા કુલેર વેર્ત એ લા કુલેર દેલા નાતીર) લીલો રંગ કુદરતી છે.
 Notre voisin a un habit bleu et une casquette rouge (નોત્ર વુઈઆઝેં આ એનાખીબ્લે એ ઇન કારકેત રજ.)
 voici une jeune fille aveugle (હિયા સી ઇન એનશી આવેગ્લ) અહીં એક જુવાન આંધળી છોડી.
 voulez vous cette petite boîte ? (વુલે વુ સેત પેતીત બુઉવાત) તમેને આ નાની પેટી જોઇએ છીએ ?
 Marie a reçu une lettre amusante de sa vieille cousine (મારી આ રેસી ઇન લેત્ર આમીઝાંત દે સા વીઇ કુઝીન) મારી ને તેની જુની પિત્રાઇ બેનનો એક પત્ર મળ્યો છે.
 le mois dernier mon frère était à Majunga (લે મુઉવા દેરનીએ મોં દેર એતે આ માંઝીગા) ગયે મહીને મારો ભાઇ માજુંગામાં હતો.
 Avez-vous de bonne encre ? (આવેં વુ દે બોન આંક) તમારી પાસે સારી શાહી છે.

j'aime la langue Française (એમ લા લાંગ ફ્રાંસેઝ) મને ફ્રેન્ચ
ભાષા ગમે છે.

j'aime aussi la musique Italienne (એમ ઓર્સી લા મીઝીક
ઇતાલીઅન) મને ઇટલીનું વાજીંત્ર પણ ગમે છે.

Voici deux aunes de drap vert et quatre aunes de drap
noir (ઉવાસી ધે એન દે દ્રા વેર એ કાત્ર એન દે દ્રા નુઉઆર)
અહીં બે વાર લીલુ ને ચાર વાર કાળું કાપડ છે.

les soldats romains étaient très braves (લે સોલ્દા રોમેં એતેં
ત્રે બ્રાવ) રોમનું લશ્કર ઘણું બળવાન (બહાદુર) હતું.

Un été sec est très nuisible aux plantes (એનેતે સેક એ ત્રે
નુઉવીઝીબ્લ એ પ્લાંત) રોપાઓને સુકા ઊનાળો ઘણો નુકસાન
કરતાં છે.

mon Maître de musique est un brave homme (માં મેત્ર દે
મીઝીક એતેં બ્રાવ હોમ) મારા વાજીંત્ર માસ્તર એક પ્રમાણીક માણસ છે.

L'armée française fut vaincue à Waterloo (લાંર્મે ફ્રાંસેઝ શી
વેફી આ વાતારલુ) ફ્રાન્સના લશ્કરે વોટરલુની લડાઇમાં હત
મેળવી હતી.

voici de grands vaisseaux Américains (વુઉવાસી દેમાં વેસો
આમેરીકેં) અહીં અમેરીકનાં મોટા વહાણ છે.

les oiseaux mouches sont de beaux petits oiseaux (લે
ઝુઆઓ મુશ સોં દે લો પેતી ઝુઆઓ) કલોલ કરતાં (ગણગણતા)
પક્ષીઓ એક સુંદર પક્ષીઓ છે.

j'aime les jeunes filles douces, simples et modestes (એમ લે
એનશી દુસ સેંપ્લ એ મોદેસ્ત) હું નમ્ર, નિરાલિભાની, નિષ્કપટી
અને નાની છોડીઓને ચાહું છું.

à qui sont ces gants noirs ? (આં કી સોં બ્લે ગાંનુઉઆર) આ
કાળા મોજાં કાના છે ?

ils sont à Mr. Richard (ઇલ સોંતા મી. રીશાર) તે મી. રીશારના છે.

શબ્દો.

la traduction (લાત્રાદીકસીઓ) મતલબ સમજુતી.
 le thème (લેતેમ પાઠ le ciel (લેસીએલ) આકાશ.
 :difficile (દીશીસીલ) અધર્ષ કઠણ, le cliamp (લેશાં) ખેતર.
 le lis (લેલી) ખાટલો. la cherise (લાશેરીઝ) ચેરીનું ઝાડ.
 les fruits (લે ફ્રુઇ) ફળો déjà (દેઝા) ક્યારનું.

સ્વાલ જવાબ.

avez vous de noix mûres ? (આવે વુ દે નુકવા મીર) તમારી
 પાસે પાકી અખરોટ છે ?
 Elle ne sont pas encore mûres (એલને સોં પાઝાંકાર મીર)
 તે હજી સુધી પાકી નથી.
 quand seront elles mûres ? (કાં સેરેં તેલ મીર) ક્યારે પાકશે ?
 : dans huit jours (દાંવીત જુર) આઠ દિવસની અંદર.
 avez vous des leçons d'anglais ? (આવે વુ દે લેસોંદાંગ્લે)
 તમારે અંગ્રેજી પાઠ હોય છે ?
 j'ai une leçon tous les jours (એ ઇન લેશોં તુલેજુર) મારે દર-
 રોજ એક પાઠ હોય છે.
 ce marchand a-t-il de bon beurre ? (સે માર્શાં આતીલ દે ભોં
 બેર) આ વેપારી પાસે સારૂ માખણ છે ?
 son beuree n'est pas frais mais sa crème est fraîche (સોં
 બેર ને પા ફ્રે મે સા કેમ એ ફ્રેશ) તેનું માખણ તાજું નથી પણ
 તેની મલાઈ તાજી છે. (આ વાક્યમાં માખણ નરજાતિ છે કેમ નારી છે)
 Comment trouvez vous ces jeunes lions (કોમાં ત્રુવે વુ સે
 એન લીઓં) આ નાના સીહો (અથવા જુવાન) કેવા દેખાય છે ?
 ils sont très beaux (ઇલ સોંત્રે ભો) તે ઘણું સુંદર છે.
 votre thème est-il difficile (વોત્ર તેમ એતીલ દીશીસીલ ? તમારો
 પાઠ અધરો છે ?
 Non, Monsieur, il est facile (નોં, મોંસીએ, ઇલ એ ફાસીલ)
 નહિ, સાહેબ, તે સહેલો છે.

combien coûte cet habit ? (કામ્બીયાં કુન સેતાળી ?) આ કપડાની
કેટલી કીમત બેડી ?

il coûte trente florins, c'est un habit cher (ઇલ કુત ત્રાંત ફ્લોરેં,
સેતેનાળી શેર) તેની ત્રીસ ફ્લોરીન (૩ પૌંડ) કીમત બેડી,
આ કપડું (ડેસ) મોંઘું છે (કીમતી)

Où est mon cher ami Lucien ? (ઉએ મોંશેર આમીલીસીયાં ?)
મારો વહાલો મિત્ર લીસીયા ક્યાં છે ?

il est allé au concert (ઇલ એતાલે એકોસેર) તે તમાસામાં (નાટક)
ગયો છે,

a qui est ce livre ? (આ કા એ સેલિવ્ર) આ ચોપડી કોની છે ?
il est mon oncle (ઇલ એ મેનોકલ) તે મારા કાકાની છે.

પાઠ ૧૮ મો. વિશેષણની વૃદ્ધિના રૂપ.

વિશેષણ નામનો ગુણ બતાવનાર શબ્દ છે કોઇ વખત ગુણની
અધિકતા બતાવે છે જેમ ડાહ્યો વધારે ડાહ્યો સૌથી ડાહ્યો ફ્રેન્ચીમાં તેના
ત્રણ રૂપ થાય છે એક જ્યારે ગુણ બતાવે અને (૨) જ્યારે બીજા
કરતાં વધારે બેજ પ્રાણીનો મુકાબલો કરતાં જેમ આ કરતાં આ સાફ
છે (૩) આખા વર્ગની સાથે સરખામણી કરવામાં જેમ બધા કરતાં આ
માણસ સારો છે sage (ડાહ્યો) plus sage (પ્લી સાજ) વધારે
ડાહ્યો le plus sage (સૌથી ડાહ્યો)

le comparatif લે કોમ્પારાટીફ (plus) le superlatif લે સીપર
લાટીફ (le plus) ગુજરાતીમાં વિશેષણનો ગુણ કે વધારો બતાવે
ત્યારે ઉપરની રીત વાપરે છે.

Haut	plus haut	le plus haut
(હે.ત) ઉંચું.	(પ્લીઝોત) વધારે ઉંચું.	(લેપ્લીઝોત) સૌથી ઉંચું.

નારી.

Haute	plus haute	le plus haute.
(હે.ત)	(પ્લી ઝોંત)	(લે પ્લી ઝોંત)

mauvais-e	plus mauvais e	le plus mauvais-e.
-----------	----------------	--------------------

(મોવે-ઝ) ખરાબ (પ્રી મોવે-ઝ) સૌથી મોવે
નર-નારી વધારે ખરાબ સૌથી ખરાબ.

જ્યારે નામની પહેલાં mon, ton, sa, વિશેષણ સર્વનામ વપરાય છે ત્યારે le વપરાતો નથી,

mon plus jeune frere (મોં પ્રી ઝેન ફ્રેર) સૌથી નાનો મારો ભાઈ.
ફેન્ચ ભાષામાં ઓછું અથવા નીચું બનાવવાને moins વાપરવાની રીત છે.
cruel moins cruel le moins cruel.
(ક્રીયેલ) ઘાતકી (મુકિવેં ક્રીયેલ) જરા સૌથી થોડો ઘાતકી.

થોડો ઘાતકી.

નારીખતિમાં la moins cruelle (લા મુકિવેં ક્રીયેલ) થોડી ઘાતકી.
laid moins laid le moins laid.
વરવો થોડો વરવો (લે મુકિવેં લે) સૌથી થોડો વરવો.

બીજા ત્રણ વિશેષણ માટે જુદા રૂપ છે.

Bon meilleur le meilleur.
(બોં) સારું. (મેઇયેર) વધારે સારું. (લેમેઇયેર) સૌથી સરસ.
mauvais pire le pire
દુષ્ટ વધારે દુષ્ટ. સૌથી પાપી.
petit moindre le moindre.
(પેતી) (મુકિવાંદ્ર) વધારે થોડું. (લે મુકિવાંદ્ર) સૌથી થોડું.

જેમ વિશેષણની પહેલાં aussi (ઓસી) વળી-પણ વપરાય છે તેમ que (કે) કરતાં સાથેજ વપરાય છે તેના દાખલા il est aussi heureux que moi (ઇલ એ તોસી હેરે કે મુકિવા) તે મારા કરતાં પણ સુખી છે, પણ જ્યારે que એકલો નામની પહેલાં આવે ત્યારે એ પદાર્થ પ્રાણીનો મુકાબલો કરવામાં (કરતાં) નો અર્થ થાય છે.

Rajaram est plus fort que son frere (રાજરામ એ પ્રી ફ્રેર કે મોં ફ્રેર) રાજરામ તેના ભાઈ કરતાં બેશકર છે.

શબ્દો.

La Hollande (લાહો લાંદ)	pesant (પેઝાં) ભારે.
હોલાંડ દેશ.	fort (ફોર) જોરાવર
L'abeille (લાબેઇ) મધમાખ.	joli સુંદર.
le fou (લે ફુ) મસ્કરો-થેલો.	chaud (શો) ગરમ.
le métal (લે મેતાલ) ધાતુ.	encore (આંકોર) સુધી, જ્યાં સુધી.
l'éléphant (લેલેફાં) હાથી.	toujours (તુઝુર) હંમેશા.
fidèle (ફિદેલ) વિશ્વાસુ	l'autre (લોત્ર) બીજું.
peuple (પેપ્લે) વસ્તીવાળા.	le matin (લેમતે) સવાર.
le pays (લે પેઇ) મુલક	le soir (લે સુઉવાર) સાંજ.
un mouchoir (એં મુશઉવાર)	court (કૂર) ટુંકું.
ખીયાનો રમાત્ર.	

વાક્યો.

L'Europe est plus petite que L'Asie (લેરોપ એ લી પેતિત કે લાંઝી) એશીયા કરતાં યુરોપ નાનો છે.

L'Allemagne est plus fertile que La Hollande (લાલમાય એપ્લી ફેરતીલ કે લાહોલાંદ) હોલાંડ કરતાં જરમન વધારે પ્રગટુપ છે.

L'abeille est l'insecte le plus utile (લાબેઇ એ લેસેક્ટ લે પ્લીઝીતીલ) મધમાખી સાથી ઉપયોગી જતું છે.

le sage est plus heureuse que le fou (લે સાઝ એપ્લા એરે કેલેફુ) સુખ કરતાં ડહો વધારે સુખી છે.

l'or est le métal le plus pesant (લોર એ લેમેતાલ લે પ્લી પેઝાં) સોનુ સૌ કરતાં ભારે ધાતુ છે.

ta robe est moins belle que la robe de ta sœur (તા રોપ એ મુઉવે એલ કે લારોપ દેતા સેર) તારો ઘાઘરો તારી એનના ઘાઘરા કરતાં થોડો સુંદર છે.

Monsieur Karsan est un homme très fort (મોન્સીયે કરશન એતે નામ ત્રે ફોર) મીં કરશન વણે જોરાવર માણુસ છે.

son frère aîné est encore fort c'est (સોં ફ્રેર એને એતાં ફોર પ્લી ફોર) તેનો મોટો ભાઈ એથી વધારે જોરાવર છે.

c'est l'homme le plus fort que je connais (સે લેમ લેખા
કેર કે એ કાને) હું મળ્યું છું તે કરતાં વધારે જોરાવર આ માણસ છે.

L'éléphant est le plus grand de tous les animaux
terrestres (લેલેફાં એ લેખ્તીઆં દે તુ લેકાનીમે તેરેઆ) હાથી
પૃથ્વી ઉપરના અથા પ્રાણી કરતાં મોટો છે.

Le cheval est moins haut que le chameau (લેશેવાસ એ
મુઉવેં જોત કે લે શામે) ઉટ કરતાં ઘોડો ઓછો ઉંચો છે.

les livres d'Enilie sont plus amusants que les nôtres
(લે લિવ દેમિલિ સોપ્પી આમીઝાં કે લેનોત્ર) આપણી ચોપડીઓ
કરતાં દેમિલિની ચોપડીઓ વધારે આનંદ ઉપગમવતારી છે.

Les chats sont moins fidèles que les chiens (લેશા સોં
મુઉવેં ફિદેલ કેલે શીયાં) બિલાડીઓ કુતરા કરતાં ઓછી નિમકદલાલ છે.

Ces pommes-ci sont meilleures que vos poires (સે પોમ
સી સોં મેખ્પેર કે વો પુઆર) તમારાં ગમફળ કરતાં આ શેઅફળો
વધારે સારાં છે.

Les nôtres sont les meilleures (લેનોત્ર સોં લે મેખ્પેર) આપણા
સૌથી વધારે સરા છે.

voire tante est plus laborieuse que sa fille (વોત્ર તાંત એ
પ્ત્રી લાખેરીયેઝ કે સારી) તમારી કાકી તેની છોકરી કરતાં વધારે
મહેનતુ છે.

la ville de Bombay est moins peuplée que la ville de
Culcatta (લા વિલ દે બોમ્બઈ એ મુઉવે પેપ્લે કે લાવિલ દે કીલકાતા)
મુંબઈ શહેર કલકત્તા કરતાં થોડી વસ્તીવાળું શહેર છે.

Bombay et Culcata sont les villes les plus grandes et les
plus peuplée de L'Inde (બોમ્બઈ એ કીલકાતા સોલે વિલ લે પ્ત્રી
આંદ એ લેખ્તી પેપ્લે દેલેંદ) હિંદુસ્તાનના સૌથી મોટા અને વસ્તીવાળા
શહેરો મુંબઈ અને કલકત્તા છે.

પ્રશ્નાર્થ વાક્યો.

Mlle Marie êtes vous heureuse ? (માદમુકેવાઝેલ
મારી એત તુ કે રેઝ ?)

(Oh, oui, je suis très heureuse, plus heureuse que ma
sœur (એહ, હવે એવી ત્રે એરે. પ્લી એરે કે મા સેર) અરે, હા,

હું ધણી સુખી છું, મારી બહેન કરતાં વધારે સુખી છું.

voire voisin est il malheureux? (વોત્ર વુડવાએ એનિલ માલહેરે)

તમારો પાડોસી દુઃખી છે?

il est moins malheureux que son frère qui est en

Amérique (ઇલ એ મુકવે માલહેરે કે સોં ફેર કી એતાં નામેરીક)

તેનો ભાઇ જે અમેરીકાનાં છે તેના કરતાં તે થોડો દુઃખી છે.

quel est le métal le plus utile? (કેલ એ લે મેનાલ લે પ્લીઝીતાંલ)

કઈ ધાતુ સાથી વધારે ઉપયોગી છે?

c'est le fer (સે લે ફેર) તે લોહું છે.

quels métaux sont les plus pesants? (કેલ મેનો સોં લે પ્લાપેઝાં)

કઈ ધાતુઓ સાથી વધારે ભારે છે?

l'or, le platine, et le plomb sont les plus pesants (લોર

લે પ્લાટીન, એ લે પ્લોમ્બ સોં લે પ્લી પેઝાં) સોનું, પત્થેરી (એ નામની

એક ધાતુ)—અને સીસું એ સાથી ભારે છે.

avez vous de meilleure bière? (આવે વુ દે મેદ્યેર બીયે)

તમારી પાસે સારો દારૂ છે?—(નો મોન્સીયેરે નાં ને પા દોત્ર)

ના સાહેબ મારી પાસે બીજી કંઈ નથી.

Non. Monsieur, je n'en ai pas d'autre

quel est le plus appliqué de vos deux écoliers? (કેલ એ

લે પ્લી ઝ પ્લીકે દેવો દેઝેકાલીએ) તમારા એ વિદ્યાર્થીમાંથી કયો

વધારે ઉદ્યોગી છે?

c'est Harilal (તે હરીલાલ છે)

quel est le plus attentive de toutes vos écoliers (કેલ

એ લે પ્લીઝીતાંલિય દે તુત વેઝેકાલીએ) તમારા બધાં નિશાળીયામાંથી

કયો વધારે કળજીવાળો છે?

C'est Goulamali, le fils de Merali (સે ગુલામઅલી લે રીસ

દે મેરાલી) મેરાલીનો છોકરો ગુલામઅલી છે.

quel est le plus fort des animaux terrestres ? (કેલ એ લે
પ્લી ફેર દેઝાનીમો તેરેલ) પૃથ્વી ઉપરના જનાવરમાં કયું સૌથી વધારે
જોરાવર છે ?

C'est l'éléphant; c'est le plus grand et le plus fort de
tous les animaux terrestres (સે લેલેફાં; સે લેપ્લીમાં એ લે
પ્લી ફેર દેતુ લેઝાનીમો તેરેલ) પૃથ્વીપરના બધા પ્રાણીઓમાં હાથી
સૌથી જોરાવર અને મોટો છે.

connaissiez-vous un meilleur Moyen ? (કોન સે વુ ઝેં મેઇયેર
મોઇયાં) મધ્યમ સર તમે જાણો છો ?

Non, monsieur, c'est le meilleur que je connaisse (નો,
મોન્સીયે, સે લે મેઇયેર કેઝે કોનેસ) નહિ, સાહેબ જે હું જાણું છું
તે સારું છે.

quel est le mois le plus froid ? (કેલ એ લે મુઉયાં લેપ્લી
ફુફીયા ?) સૌથી ઠંડો કયો મહીનો છે ?

c'est mois de janvier (જાન્યુઆરી મહીનો છે,
votre robe est-elle aussi belle que la robe de Julie ?
(વોત્ર રોબ એતેલ એસી બેલ કે લારોબ દે જીલી) જીલીના ઢાંધરા
કરતાં તમારો ઢાંધરો વધારે સુંદર છે ?

Non elle est moins belle (ના તે થોડો સુંદર છે.)

le tigre est-il cruel ? (લેતીગ્ર એતિલ ક્રીયેલ) વાઘ ઘાતકી છે ?

Oui, c'est le plus cruel de tous les animaux (ઉવી, સે
લેપ્લી ક્રીયેલ દે તુ લેઝાનીમો હા, તે બધા પ્રાણી કરતાં વધારે ઘાતકી છે.

qui est votre meilleur ami ? (કી એ વોત્ર મેઇમેર આમી)
તમારો સારો મિત્ર કોણ છે ?

C'est mon père (સે મોપેર) મારો બાપ છે.

Où trouve-t-on le meilleur fer ? (ઉ ત્રુવતોં લે મેઇમેર ફેર)
સારું લોહ ક્યાં મળે છે ?

le meilleur fer se trouve en Suède (લે મેઇમેર ફેર સે ત્રુવ
આં સીએદ) સારું લોહ સ્વીડનમાં મળે છે.

પાઠ ૧૯ મો. રેઝુક્ષર ક્રિયાપદો વિષે.

(૧) સહાયકારક ક્રિયાપદને અનુકુળતા પ્રમાણે બુદ્ધ પાડેલા હોય છે.

૧ રેઝુક્ષર અને દરરેઝુક્ષર તેઓના બનાવવાની ગોઠવણ.

૨ પહેલો પુરુષ બીજો ત્રીજો પુરુષ સર્વાનામની સાથે ક્રિયાપદો આવે તેના છેડામાં ફેરફાર.

૩ મુળ ભેદ સભ્ય ભેદ નાન્યતર જાતિ નથી પણ અકર્તક વાચ્ય કર્તા વિનાના) માં તેઓની અનુકુળતામાં ફેરફાર

(૨) ફ્રેન્ચ ભાષામાં ત્રણ જાતના ક્રિયાપદ છે જેન છેડે er ir re આવે છે તેના રૂપાખ્યાન રેઝુક્ષર છે અને તેને લગતું oir છેડે આવે દરરેઝુક્ષર છે તે વિષે બુદ્ધો નિયમ છે.

(૩) રેઝુક્ષર (એકજ પ્રમાણમાં રહેતે) ક્રિયાપદો અને તેના કાળની ઉત્પત્તિ આદિકાળ અને ઉત્પત્તિકાળ છે.

૧ પહેલા આદિકાળની વાત કરીએ તે નીચે પ્રમાણે કહેવામાં આવશે.

l' infinitif (લે' શીનીતીફ) નિશ્ચયાર્થ.

le participe présent (લે પારતી સીપ્રેઝાં) વર્તમાન કૃદંત.

„ „ passé (લે પારતી સીપ પાસે) ભૂત કૃદંત.

la présent (લે પ્રેઝાં) વર્તમાન કાળ.

le passé de fini (લે પાસે દેડીની) ભુતકાળ.

મુખ્ય ક્રિયાપદને છેડે ai મુકીને (le futur) ભવિષ્યકાળ થાય છે અને ais મુકીને સંકેત વર્તમાન પણ થાય છે જેમ મુખ્ય ક્રિયાપદ donner (દોને) આપવું finir (ફિની) પુર કરવું તેના ઉપરથી donnerai (દોનેરે) આપીસ finirai (ફિનીરે) પુર કરીસ સંકેતમાં ais મુકીને થાય છે donnerais આપત જેને છેડે re આવેલ હોય છે તેમાં e પડતો મુકવામાં આવે છે જેમ vendre (વાંદ્ર) વેચવું. je vendrai (એ વાંદ્રે) હું વેચીશ je vendrais હું વેચત.

૨ વર્તમાન કૃદંત સંશયરૂપે સંકેત એ રૂપ થાય છે. વર્તમાન કૃદંત e નો ant કરીને થાય છે જેમ donnant આપતાં ઉપરથી

que je donne (કદાચ હું આપત) finissant (તર્વાંમાન કૃદંત છે)
પણ તે ઉપરથી સંકેત ૩૫ que je finisse (હું પુરું કરત) vendant
વેચતાં એ ઉપરથી que je vende (હું વેચત).

૩ ભુત કૃદંતમાં સહાયકારક avoir અને être આગળ મુકીને
થાય છે ભુત કૃદંત donné fini j'ai donné (એ દોને) મેં આપ્યું
છે j'avais fini (જાવે શીની) મેં પુરું કર્યું હતું j'aurai vendu
(ઝોરે વાન્દી) હું વેચી ચુક્યો હોઇશ.

૪ વર્તમાનકાળ તેના પહેલા બીજા ને ત્રીજા પુરૂષ એક વચન ને
અહુવચનમાં બુદ્ધા બુદ્ધા પ્રત્યયો લાગે છે તેના રૂપાખ્યાન.

je donne (એ દોન) હું આપું છું nous donnons અમે આપીએ
છીએ vous donnez (વુદોને) તમે આપો છો.

અહુવચનના પહેલા અને બીજા ને ત્રીજા પુરૂષના પ્રત્યય.

ons ez ent છે ez આદ્યાર્થે પણ વપરાય છે.

1 2 3

જેમકે donnez moi un couteau (દોને મુઢિવાએ કુતોં) મને એક
છરી આપો વિનંતી કે ધમકીમાં પણ એમજ વપરાય છે.

૫ પૂર્ણ ભુતકાળ કે દ્વિત્વભુતકાળ અને સંકેત ભુતકાળ પહેલાં
પુરૂષમાં asse પ્રત્યયમાંથી ai ફેરવીને isse માંથી is મુકીને બીજા
ત્રીજા પુરૂષ થાય છે.

સંકેત ભુતકાળ કે અનિયમિત ભુતકાળના asse એક વચન પહેલાં
પુરૂષના પ્રત્યય છે ને બીજા ને ત્રીજા પુરૂષના પ્રત્યય isse છે તેને પૂર્ણ
ભુતકાળ અનાવવાને ઉપરની રીત વાપરે છે તે આગળ અનાવવામાં આવશે.

que je donnasse (કે એ દોનાસ) હું આપી દેત (સંકેત).

je donnais (એ દોને) મેં આપ્યું હતું.

que je finisse (કે એ શીનીસ) હું પુરું કરી દેત (સંકેત).

je finis (એ શીની) મેં પુરું કર્યું હતું.

આપવું ના રૂપાખ્યાન વર્તમાનકાળ.

એકવચન.

બહુવચન

je donne હું આપું છું.

nous donnons અમે આપીએ છીએ.

tu donnes તું આપે છે.

vous donnez અમે આપો છે.

il donne } તે આપે છે.
elle donne } નારીજનિ.

ils donnent } તેઓ આપે છે.
elles donnent }

ભુતકાળ.

je donnai મેં આપ્યું.

nous donnâmes અમે આપ્યું.

tu donnas તેં આપ્યું.

vous donnâtes તમે આપ્યું.

il donna તેણે આપ્યું.

ils donnèrent ,,

ભવિષ્યકાળ.

je donnerai હું આપીશ.

nous donnerons અમે આપશું.

tu donneras તું આપીશ.

vous donnerez (વુ દોનેરે) તમે.

il donnera તે આપશે.

ils donneront (ઇલ દોનેરે) તેઓ.

આદ્યાર્થ.

donnez.

donnons

વર્તમાન કૃદંત.

ભુત કૃદંત.

donnant આપતી.

donné આપેલું.

કેટલાંક ભુતકાળને ભુતકૃદંતમાં હં મુકવાથી થાય છે સદાયકારક પુર્ણ વર્તમાને અને પુર્ણ ભુતકાળમાં avoir કે être નું રૂપ ભુત કૃદંતને પહેલાં મુકાને થાય છે.

પુર્ણ વર્તમાન.

j'ai donné (એ દોને) મેં આપ્યું છે.

tu as donné (તી આ દોને) તેં આપ્યું છે.

il a donné (ઇલ આ દોને) તેણે આપ્યું છે.

nous avons donné (નુઝાવોં દોને) અમે આપ્યું છે.

vous avez donné (વુઝાવે દોને. ells ont donné (એલ ઝો દોને).

નારી જાતિ બહુવચન..

ils ont donné (ઇલ ઝોં દોને)

પુણ્ય. બુનકાળ.

j'aurai donné (ઝાવે દેને) મેં આપ્યું હતું.
tu avis donné (તીઆવે દેને) તેં આપ્યું હતું.

પુણ્ય ભવિષ્યકાળ

અમુક વખત પમેત્રા જે કામ કાર્ય થઇ રહેવાને નીચેનું રૂપ વાપરે છે.
j'aurai donné (ઝેરે દેને) મેં આપ્યું હશે.

શબ્દો.

le prochain (લે પ્રોશં) નજીકનું,
પાડોશનું.

tomber (તોમ્બે) પડવું.

apporter (આપોર્તે) લાવવું.

souvent (સુવાં) વારંવાર.

la robe (લા રોબ) ઝીનું કપડું,
(ધાત્રરો).

la prairie (લા પ્રેરી) ઘાસવાળી
જમીન.

les gens (લે ઝાં) લોકો.

le cœur (લે કેર) હૃદય.

le canif (લે કનીફ) ચાપુ.

la chasse (લા શાસ) શિકાર.

le chasseur (લે શાસેર) શિકારી.

magnifique (માંદ્રીફ) તેજસ્વી,
સ્વરૂપવાન.

la poste (લા પોસ્ટ) પોસ્ટ ઓફીસ.

manger (માંઝે) ખાવું.

chercher (શેરશે) શોધવું.

trouver (ત્રુવે) જડવું.

penser (પાન્સે) વિચારવું.

pleurer (પ્લેરે) ભ્રમ પાડવું-રડવું.

jouer (ઝુએ) રમવું.

arriver (આરીવે) આવી પહોંચવું.

prier (પ્રીએ) પ્રાર્થના કરવી

pourquoi (પુરંકુઉવી) શા માટે.

pas encore (પાઝાંકોર) અત્ર-

કુદ્ધ નહિ.

la bourse (લા બુર્સ) પૈસા રાખ-

વાની થેલી.

વાક્યો.

aimez Dieu et votre prochain (એમે દિયે એ વોંત્ર પ્રોશં).
પરમેશ્વર અને તમારા પાડોશીને આહો

les parents aiment leurs enfants. (લે પારાં એમ લેર ઝાંદાં).
મા આપ પેતાના ઓકરાંને આહે છે.

aimerez vous aussi votre père ? (એમેરે વુઝોસીવોત્ર પેર) તમે
તમારા આપને પણ આહો છો ? oui (ઉવી) હા.

portez cette lettre à la poste (પોર્તે સેતલેત્ર આલા પોસ્ટ).
આ કાગલ પોસ્ટમાં લઇ જાવ.

tu porteras cette robe à ta sœur (તિ પેરતેરા સેત રોજ આતા
સેર) તું આ ઘઘરો તારી બેનને માટે લઇ જઇશ.

j'apporterai ces livres à mon maître (જા પોતરે સે લિવ
આમોં મેત્ર) હું આ ચેપડીઓ મારા માસ્તર માટે લાવીશ

portez lui aussi cette boîte (પોતે હુકવી ઓસી સેત જુઠવાત)
આ પેટી પણ તેને આપજો.

L'enfant tomba de l'escalier (લાંકાં તોગ્યા દે લેસ્કાલીએ)
છોકરું દાદરપરથી પડ્યું.

j'ai pensé à mon ami (એ પાસેં આ મોનામી) મેં મારામિત્ર
વિષે વિચાર કર્યો છે.

pensez à votre cousin (પાન્મે આ વોત્ર કુઝેં) તમારા પીત્રાધીને
વિચાર કરો.

les enfans jouent dans la prairie (લે અંકાં હું દાંજા પ્રેરી)
છોકરાંઓ પોચી ઘાસવાળી જમીનમાં રમે છે.

nous cherchions longtemps votre chien (તું શેરશીયોં લોંતાં
વોત્ર શિય્યાં) અમે તમારા કુતરાને લાભો વખત થયા જોતીઓ છીએ.

vous ne le trouverez pas (વુ ને લે ત્રુવે રેપા) તમેને તે મળશે નહીં.

les jeunes gens parlaient souvent de leurs amis (લે બેન જાં
પારલે સુવાં દેલેર જામીં) જુવાન માણસો પોતાના મિત્રની વાત વારંવાર
કરતાં હતાં.

les chasseurs parlèrent de la chasse (લે શાસેર પાર્લેરાં દે
લાશાસ) શિકારીઓ શિકારની વાત કરે છે.

tu ne mangeras pas cette poire ci (તિને માંજેરા પા સેત
પુઠિવારસી) તું આ જામફળ ખાઇશ નહિ.

elle n'est pas mûre (એલ ને પામીર) તે પાકા નથી.

qui a mangé l'autre? (કી આ માંજે લોત્ર) બીજા કોણે ખાધા છે?

nous admirons les grands vaisseaux des Anglais (તું અ.દ
મીરાં લે આંવેસો દેઝાંગે) અમે ઇંગ્લીશના મોટા વહાણોથી અભય
ગઇએ છીએ.

n'admirez vous pas cette magnifique couleur? (નાદમીરે
વુપા સેત આઝંશીક કુલેર) તમે સુંદર રંગથી અભય થતા નથી?

avez vous cherché votre montre d'or ? (આવે વુ શેરશે વોત્રમેંત્ર
દોર) તમે તમારા સોનાના ઘડીયાળની શોધ કીધી છે ?

je la cherche encore (એલા શેરશ આંકોર) હું હજી શોધ કરું છું.
qu'avez vous apporté ? (કાવે વુઝા પોતે) તમે શું લાવ્યા છો ?
j'ai apporté les gans de Lalou (એ આપોતે લે ગાં દે લલુ) હું
લલુના હાથના મોઝા લાવ્યા છું.

voulez vous manger du pain ? (વુલે વુમાઝે દિપે) તમે રોટલો
ખાવ ની ઇચ્છા રાખો છો ?

j'ai déjà mangé un gros morceau de pain avec du beurre
(એ દે ઝા માંઝે એં ગ્રો મોસોં દેપેં આવેક દાબેર) મેં પહેલાંજ માંખણ
સાથે રોટલો નો મોટો કકડો ખાધો છે.

parlez vous français ? (પાર્લે વુ ફ્રાન્સે) તમે ફ્રેન્ચ બોલો છો ?
Non, je ne parle pas encore (નોં એ ને પાર્લ પાઝાંકોર) નહિ,
હું હજી બોલી શકતો નથી.

vous mère parle-t-elle français ? (વોત્ર મેર પાર્લ તેલ ફ્રાન્સે)
તમારી મા ફ્રાન્સે બોલે છે ?

Oui, elle parle français et anglais (ઉવી, એલ પાર્લ ફ્રાન્સે એ
આંગ્લે) હા, તેણી ફ્રેન્ચ ને અંગ્રેજી બોલે છે.

quel commandement Jésus Chris at-il donné (કેલ કોમાં
દમાં ઝીઝીસ ક્રીસ આતિલ દોને) ઇશુ ખ્રીસ્તે શું આજ્ઞા આપી છે ?
il a dit; aimez Dieu et votre prochain (ઇલ આદિ એમે.

દિયે એ વોત્ર પ્રોશે) તેણે કહ્યું છે કે ખુદાને અને તમારા પાડોશીને આહો.
qui est notre prochain ? (કીએ નોત્ર પ્રોશે) આજ્ઞા પાડોશી કાણ ?
tous les hommes (તુલે ઝોમ) દરેક માણસો.

qui portera cette lettre à la poste Lalou ou Caco ? (કી
પોતેરા સેત લેત્ર આજાપોસ્ત લલુ-ઉ-કકુ ?) આ કાળ પોસ્ટમાં
કાણ લઈ જશે. લલુ-કે-કાકુ ?

ce sera Caco (સે સેરા કાકુ) તે કાકુ લઈ જશે.

qu'apporte le chasseur ? (કાં પોર્ત લે શાસેર) શીકારી શું લાવે છે ?
il apporte deux lièvres (ઇલ આપોર્ત દે લિએવ) તે બે સસલા
લાવે છે.

avez vous aussi été à la chasse ? (આવે વુ ઝેસી એતે આ લા શાશ) તમે પણ શિકાર કરવા ગયા હતા?

Oui, Monsieur, nous avons été à la chasse hier (હિયી, મોન્સીયર નુંઝા વેઝે તે આલા શાસ ઇયેર) હા, સાહેબ, અમે ગઈ કાલે શિકારે ગયા હતા.

à quoi pensez vous ? (આ કુહિવા પાન્સેવુ) તમે શેનો વિચાર કરો છો ?
je pense à mon thème français (એ પાન્સ આ મોં તેમ ફ્રાન્સે) હું મારા બોધ પડનો વિચાર કરું છું.

à quel jeu jouerons-nous demain ? (આ કેલ એ ઝુએરોં-નુ દેમેં) આપણે કઈ રમત કાલે રમવાના છીએ ?
nous jouerons à la balle (નુ ઝુએરોં આ ગાં બાલ) આપણે નાયમાં રમશું.

que cherchez vous ? (કે શેરશે વુ) તમે શું ગોતો છો ?
je cherche mes gans (એ શેરથ મે ગો) હું મારા મોજાં ગોતું છું.

પાઠ ૨૦ મે.

કેટલાંક ક્રિયાપદ er રેગ્યુલર છે તેના છેડાના રૂપાંતર થાય છે જેમ jeter (જેતે) ફેંકવું, rejeter (રેજેતે) પાછું ફેંકવું. કેટલાક eler માં પણ છે appeler (આપેલે) બોલાવવું, renouveler (રેનુવેલે) સુધારવું. જ્યારે આ ક્રિયાપદો વર્તમાનકાળના એક વચનના પહેલો, બીજો ને ત્રીજો પુરૂષમાં અને ભવિષ્યકાળમાં છેકો e હોય ત્યારે t અને l ને ડાલ કરવો પડે છે.

વર્તમાનકાળ એકવચન.

બહુવચન.

je jette (એ જેત) હું ફેંકું છું. nous jetons (નુ જેતોં) અમે ફેંકીએ છીએ.
tu jettes (તી જેત) તું ફેંકે છે.
il jette (ઇલ જેત) તે ફેંકે છે. jetez "

ભવિષ્યકાળ

je jetterai (એ જેતેરે) હું ફેંકીશ { nous jeterai

tu jetteras (તી જેતેરા) તું ફેંકીશ.

j'appelle (ઝાપેલ) હું બોલાવું છું. nous appelons (તુ ઝાપેલો)
 tu appelles (તી ઝાપેલ) તું બોલાવે છે. vous appelez (વુ ઝાપેલો)
 il appelle (ઇલ ઝાપેલ) તે બોલાવે છે. ils appellent (ઇલ ઝાપેલ)
 acheter (આશેતે) ખરીદવું, આ ક્રિયાપદમાં એ તે (t) લખાતા
 નથી પણ e (એ) ઉપર e અવે છે (') આકસાંત્રાવ મુકવો.
 j'achète (ઝાશેત) હું ખરીદું છું. nous achetons (તુ ઝાશેતો)
 tu achètes (તિ ઝાશેત) તું ,, vous achetez (વુ ઝાશેતે)
 il achète (ઇલ ઝાશેત) તે ,, ils achètent (ઇલ ઝાશેત)

લવિષ્યકાળ.

j'achèterai (ઝાશેતેરે) હું ખરીદીશ.

eler ક્રિયાપદને છેડે હોય ત્યારે r છોડી દે છે.

geler (ઝેલે) ઠરી જવું. je gele (ઝે ઝેલ) હું ઠરી જઈં છું.
 semer (સેમે) વાવવું. mener (મેને) દોરી લઇ જવું.
 lever (લેવે) ઉઠવું. આ ક્રિયાપદમાં (') આકસાં ત્રાંવ મુકવાની રીત
 છે જેમ je sème (ઝે સેમે) હું વાવું છું.
 je mène (ઝે મેને) હું દોરીને લઇ જઈ છું.
 Espérer (એ સ્પેરે) આશા રાખવી.
 j'espère (ઝેસ્પેરે) હું આશા રાખું છું. nous espérons (તુ ઝેસ્પેરો)
 tu espères (તિ ઝેસ્પેરે) તું ,, vous espérez (વુ ઝેસ્પેરે)
 il espère (ઇલ ઝેસ્પેર) તે ,, ils espèrent (ઇલ ઝેસ્પેર)
 juger જેમ juger (ઝીઝે) જજમેન્ટ સંલખાવવું.
 partager (પારતાઝે) ભાગ પાડવો, આવા ક્રિયાપદોમાં r છોડી દે છે.
 manger (માંઝે) ખાવું.

je mange (ઝે માંઝ) હું ખાઈં છું. nous mangeons (તુ માંઝેઓ)
 જુલકાળ je mangeais (માંઝે) મેં ખાધુ હતું.

tu mangeais (તી માંઝે) તેં ખાધું હતું.

il mangeait (ઇલ માંઝે) તેણે ખાધુ હતું.

nous mangions (તુ માંઝીઓ) અમે ખાધુ હતું.

vous mangiez (વુ માંઝીઓ) તમે ખાધુ હતું.

ils mangeaient (ઇલ માંઝે) તેઓએ ખાધુ હતું.

cer આવા ક્રિયાપદના રૂપમાં જ્યારે સે (c) ની પછી a o આવે ત્યારે (') સંદર્ભ મુકે છે જેમ commencer (કામાંસે) શરૂ કરવું placer (પ્લાસે) મુકવું.

je place (જે પ્લાસ) હું મુકું છું. nous plaçons (નું પ્લાસી).
tu places (તી પ્લાસ) તું મુકે છે. vous placez (વુ પ્લાસે)
il place (ઇલ પ્લાસ) તે મુકે છે. ils placent (પ્લાસે)

ભુતકાળ.

je plaçais, tu plaçais, ils plaçait.

મેં મુક્યું. nous plaçons, vous placiez, ils plaçaint,
ayer, eyer, oyer આવા ક્રિયાપદમાં y ઇમેકનો i થાય છે ને પછી તેને પ્રત્યય લાગે છે.

payer (પેઇયે) પૈસા આપવા. employer (આંપ્લોઇયે) કામમાં લેવું
effrayer (એફ્રાયે) બીચડાવવું. essuyer (એસીઇયે) લુછી નાંખવું
je paie (જેપેઇ) હું પૈસા આપું છું. nous payons (નુ પેઇયો) અમે પૈસા
આપીએ છીએ.

tu paies (તિ પેઇ) „ vous payez (વુ પેઇએ) „
il paie (ઇલ પેઇ) „ ils paient (ઇલ પેંઇ) „
વર્તમાનકૃદંત. payant (પેઇવાં) ભુતકૃદંત payé (પેઇયે)
j'emploie (ઝમ્પ્લુઉવા) nous employons (નુ આંમ્પ્લોયોં)
tu emploies (તિ આંમ્પ્લુઉવા) vous employez (વુ આંમ્પ્લોયે)
il emploie (ઇલ આમ્પ્લાઉવા) ils emploient (ઇલ આંપ્લુઉવા)

વર્ત. કૃ. employant.

ભુત કૃ. employé

ભુતકાળ.

je payais (જે પેઇયે) મેં પૈસા આપ્યા nous payions (નુ પેઇયોં)
j'employais (ઝાં પ્લોઇયે) nous employions (નુ આંપ્લોઇયોં)
j'essuyais (જે સીયે) nous essuyions (નુ એસીઇયોં)

ભવિષ્યકાળ.

je paierai, j'emploierai, j'essuierai

ier ના છેડાના ફેરફાર ડબલ ઈ (ii) મુકે છે જેમ prier (પ્રીઇયે).
પ્રાર્થના કરવી, crier (ક્રીઇયે) રડવું, ક્રુમ પાડવી.

શબ્દો.

la vertu (લાવૈરતી) બહાદુરી.

la beauté (લા બોતે) સુંદર.

préférer (પ્રેફેરે) રજુ કરવું.

l'amitié (લામિતિએ) દોષતી

le vent (લે વાં) પવન.

la pluie (લા પ્લુવિ) વરસાદ.

la terre (લા તેર) જમીન.

élever (એલેવે) કેળવવું.

la jeunesse (લા જેનેસ) જુવાની.

la vieillesse (લા વિએઇએસ)

ઘડપણ.

sécher (સેશે) સુકવવું.

effrayer (એફ્રાયે) બીવડાવવું.

la force (લા ફોર્સ) જોર, બળ.

le bruit (લે બ્રુઇ) અવાજ, ઘોંઘાટ.

la servante (લા સરવાંત) આપા
દોસી.

la chambre (લા ચામ્બ્ર) ઓરડો.

le chemin (લે શેમે) રસ્તો.

nettoyer (નેતોઇયે) સાફ કરવું.

la pierre (લા પિએર) પથર.

la cuisinière (લા કુઝીનીએર)
રસોઈ કરનારી.posséder (પોસેદે) સ્વાધીન
કરવું.

le jardinier (લે જાર્દીનીયે) માળી.

si (સિ) જો અગર plus (પ્લુ)
વધારે.

essuyer (એસીયે) ઝુછી નાખવું.

વાક્યો.

le sage préfère la vertu à la beauté (લે સાઝ પ્રેફેર લા વૈરતી
આલા બોતે) હહાપણ સુંદરતામાં શાયને આગલ લાવે છે.L'amitié se paie par l'amitié (લામીતીએ સે પે પાર લામીતીએ)
મીત્રતાનો બદલો મીત્રતાથી અપાય છે.les parents élevant leurs enfants (લે પારાં એલેવાં લેરઝાંકાં)
મા આપ પોતાનાં છોકરાંઓને કેળવે છે.Où mènes tu ce chien ! (ઉ મેન તીસેશીયાં) આ કુતરાને તું
ક્યાં લઈ જાય છે ?je le (તેને) mène à la chasse (એલે મેન આ લાશાસ) હું તેને
શીકારે લઈ જઉં છું.

il gèlera cette nuit (ઇલ એલેરા સેત ની) તે આજ રાતના ઠરી જશે.

Il a gelé (ઇલ આએલે) તે ઠરી ગયો છે.

elle achète un livre (એલ આશેત એં લિવ્ર) તેણી એક ચોપડી
ખરીદ કરે છે.

les vents sèchent la terre trempée par la pluie (લેવાં સેક
લાતેર ત્રાંપે પાર લાપ્લી) વરસાદથી ભીજાએલી જમીનને પવન સુકવી
તાંપે છે.

nous achetons des fruits (નુઝાશેતો દે ફ્રુઇ) અમે ફ્રુટ ખરીદીએ
છીએ.

vous acheteriez cette maison si elle n'était pas si chère
(તુ ઝાશેતેરીએ સેન મેઝાં સી એક્ષ નં તે પા સીશેર) જો તે
એટલું બધું મોંઘું ન હોત તો તમે આ ઘર ખરીદત.

je l'appellerai tout de suite ? (એ લાપેલેરે તુ દે સ્વીત) હું તેને હમ-
લાંજ બોલાવીશ.

Qui ne préférerait pas la jeunesse à la vieillesse (કીને પ્રેફેરેરે
પા લા એનેસ આલા વીએઇએસ) કેણુ ઘડપણમાં જીવાની લાવી શકે !

nous partageons avec nos amis tout ce que nous avons
(નુ પીર્તા ઝાં આવેક્ નોઝામી તુ સેકે નુઝાવોં) આપણી પાસે જેટલું
હોય તેટલું આપણે મિત્રા સાથે વેચી લેવું.

Où sont mes pommes ? (ઉ સોં મે પોમ) મારા સેબજન ક્યાં છે ?
nous les mangeâmes heur (નુંમે માએમ ઇયેર) અમે ગઇ કાલે ખાઇ ગયા.
mon frère et moi (મોં ફ્રેર એ મુઢિવાં) મારો ભાઈને હું.

j'espère que il n'arrivera plus demain (એસપેર કે ઇલ નારી
વેરા પ્લી દેમે) હું આશા રાખું છું કે તે કાલે આવશે નહીં.

cela m'effraie (સેલા મેફ્રે) આ મને બીવરાવે છે

ce jeune homme emploie bien son temps (સે એન હોમ
આંખુઢિવા બીયાં સોનાં) આ જીવાન માણસ પોતાનો વખત સારી
રીતે ગુજારે છે.

nous emploierons toutes nos forces (નુઝાં ખુઢિવાએરોં
તુત નોફોર્સ) આપણે આપણું બધું બળ વાપરશું.

ce bruit m'a effrayé. (સે બ્રુઢિવી માં એફ્રાયે) આ અવાજે મને
બીવડાવ્યો છે.

la servante nettoie les chambres (લા સર્વાંત ને તુઢિવા લે
સામ્બ્ર) આવા ઓરડાઓ સાફ કરે છે.

Les maîtres aiment les écoliers qui emploient bien leur temps (લે મેત્ર એમ લેએકાલીએ કી આપ્તુ આંબીયાં લેરતાં) જે ઓકરાંઓ પોતાનો વખત સારી રીતે ઉપયોગમાં લે છે તેને માસ્તરો આદરે છે.

nous crions longtemps (નુકીઓં લોતાં) અમે લાંબો વખત થયાં બુમ પાડીએ છીએ.

qui a appelé ? (કી આ આપેલે) કાણે બોલાવ્યો છે ?

ton père a appelé (તોં પેર આ આપેલે) તારા આપે બોલાવ્યો છે.

avez vous nettoyé les chemins (આવેવું ને ત્વાયે લે શેમે) રસ્તાઓ તમે સાફ કર્યા છે ?

pas encore (પાઝાં ફેર) હજી નહિ.

je les nettoierai ce soir (જે લેનેત્વાયેરે સે સુઉવાર) હું તેઓને આ સાંજના સાફ કરીશ.

qui me protégera (કિ મે પ્રોતેજેરા) માઈ કાણ રક્ષણ કરશે ?

Dieu vous protégera (દિએ વુ પ્રોતેજેરા) પરમેશ્વર તમારું રક્ષણ કરશે.

Nettoies tu la chambre ? (નેતુંઉવા તીલા શામ્બ) તું ઓરડા સાફ કરે છે ?

je nettoie toute la maison (જે નેતુંઉવા તુત લામેઓં) હું આખું ઘર સાફ કરું છું.

avez vous payé ces livres ? (આવે વુ પેઇએ સે લિવ્ર) આ ચોપડીઓના તમે પૈસા આપ્યાં છે ?

mon père les a payés (મોં પેર લે ઝાં પેઇએ) મારા આપે તે આપ્યા છે.

combien coûtent-ils (કોમ્બીયાં કુતતિલ) તેની કેટલી કીમત પડેછે ?
ils coûtent sept florins (ઇલ કૂત સેત ફ્લોરે) તેની સત ફ્લોરિન કીમત બેઠી છે.

que mangeais tu ? (કે માંજેતી) તે શું ખાતું ?

je mangeais des noix (જે માંજે દે નુઉવા) મેં અખરોટ ખાધી.

Où mène t-on ce cheval ? (ઉ મેનતોં સે સેવાલ) આ ઘેડાને ક્યાં લઇ જઇએ છીએ ?

On le (તેને) mène chez le maréchal ferrant (એાં લે મેન મેલે મારેશલ ફેરાં) આપણે તેને નાળ જડવાવાલાને ત્યાં લઇ જઇએ.
 crois tu qu'il gèle cette nuit ? (કુડિવા નિ કીલ એલ સેતન્વી)

તું ધારે છે? આજ રાતના હંડી પડશે?

il a déjà gelé (ઇલ આદે ઝા એલે) તે હંડી પડી ગયેલી છે.

achèterez-vous du thé ou du café ? (આશેતેરે વુદીતે ઉ દી કાફે) તમે ચા કે કાફી ખરીદશો ?

je n'aime pas le thé, j'achèterai du café (એ નેમ પા લે તે, ઝાશેતેરે દીકાફે) મને ચા ગમતી નથી. હું કાફી લઈશ.

Où achetez vous votre farine ? (ઉ આશેતેવુ વોત્ર ફારીન) તમે તમારો આટો કયાંથી ખરીદો છો ?

chez le (તે) meunier (મિલમાંથી)

qui a jeté cette pierres (કીઆ એ તે સેત પિએર) આ પથરો કાણે ફેંક્યો છે ?

je crois que c'est Rober (એ કુડિવા સે રોબર) હું ધારું કે તે રોબર છે.

Que fit un jour un père ? (કે શી એંજુર એંપેર) આપે એક દીવસ શું કર્યું.

il partagea ses biens entre ses trois fils (ઇલ પારતાઝા સેબીઆં ઝાંત્ર સેત્રુઆ શીસ—તેણે પોતાના ત્રણ છોકરાં વચ્ચે સારી રીતે લાગ પાડી આપ્યાં.

પાઠ ૨૧ એ. finir (ફિનિર) પુરું કરવું.

વર્તમાનકાળ.

je finis હું પુરું કરું છું. nous finissons (તુ શીનીસો) અમે પુરું કરીએ છીએ.

tu finis તું „ vous finissez (તુ શીનીસે) „

il finit તે „ ils finissent (ઇલ શીનીસાં) „

ભુતકાળ.

je finissais (એ ફિનિસે)	nous finissions (નુ ફીનીસીએ)
tu „ તે „	vous finissiez (યુ શીનીસીએ)
il finissait તેણે „	ils finissaient (ઈલ્સીનીસે)

લવિષ્યકાળ પુર કરીશ.

j'i finirai (એ શીનીરે) હું પુર કરીશ.	nous finirions (ફિનિરીએ)
tu finiras (તિ શીનીશ) તું પુર કરશે	vous finirez
il finira (ઈલ્સ શીનીરા) તે પુર કરશે	ils finiront

વર્તમાન. ભુત કૃદંત.
finissent fini

પુર્ણ વર્તમાન avoir fini

j'ai fini (મેં પુર કરે છે.)	nous avons fini પુર કર્યું છે.
tu as fini „	vous avez fini „
il a fini „	ils ont fini „
j'avais fini (ઝાવે શીની) મેં પુર કર્યું હતું.	

પુર્ણ લવિષ્યકાળ.

j'aurai fini હું પુર કરી ચુક્યો હશિ.

સંયુક્ત ક્રિયાપદમાં.

brûter (બ્રાતિર) આંધવું choisir (શુઝિવાઝીર) પસંદ પડવું. એકજ ઉપરની રીત છે.

remplir (રમ્પલીર) ભરવું.

habiter (હાબિર) ધીકારવું. (આમાં r) પડતો મુકે છે.

શબ્દો.

je hais (હું ધીકારું છું.) ધીકારી છીએ.	remplir (રમ્પલીર) ભરવું.
Nourrir (નુરીર) ખવડાવવું.	brûter (બ્રાતિર) આંધવું.
Obéir (ઓબેઇર) આજ્ઞા માનવી	embellir (આંબેલીર) સજ્જગારવું.

punir (પિનીર) શિક્ષા કરવી.

le vice (લેવિસ) અનિતી, દુર્ગુણ.

le devoir (લેદેવુઆર) ફરજ
ધર્મ.

la version (લા વેરસીઓં)
સમજૂતી

la pomme de terre બટેટાં.

l'occasion (લોકાઝીઓં) અવસર
સાધન.

salir (સાલીર) બગાડવું.

nous haïssons (નુઝાઝસોં) અમે

toujours (તુઝુર) હમેશાં.

la flatterie (લાફ્લાતેરી) ખુશા-
મત.

le menteur (લેમાતેર) જુઠું
ઓઝનાર.

le voleur (લેવોલેર) ચોર.

saisir (સેમીર) પકડવું.

rendre (રંદ્ર) પાછું આપવું.

la tâche (લાતશ) પાઠ.

le palais (લેપાલે) મહેલ.

la couleur (કુલેર) રંગ.

réjouir (રેઝુઝર) આનંદીત કરવું.

chambre à coucher (શાંખ્રઆ
કુશે) સુવાનો ઓરડો.

le pain nourrit les hommes (લે પેં નુરીલેઝોમ) રોટલો માણ-
સનું પોષણ કરે છે.

les bons enfants obéissent à leurs parents et à leurs maîtres.

(લે બોં ઝાંઝાં ઓબેઇસ આ લેર પારાં એ આલેર મેત્ર) સારાં છોક-
રાઓ પોતાના માથાપ અને પોતાના માસ્તરોની આજ્ઞામાને છે

Remplis ce verre (રંપ્લી સેવેર) આ ગ્લાસ ભરેલો છે.

Remplissez ces verres (રંપ્લીસે સેવેર) આ ગ્લાસો ભરો.

qu'a rempli les bouteilles ? (કીઆ રંપ્લી લે બુતેઇ) આ
શીશીઓ કાણે ભરી છે ?

Romulus et Rémus bâtirent la ville de Rome l'an 753.
avant Jésus Christ (રોમીલી એ રેમી આતીર લાવિસ દે રોમ.
લાં સેનસાં સેઝાંનનુઆ આવાં ઝેઝી ક્રીસ્ત) રોમીલી અને રેમી રોમનું
શહેરો ઇસુ ખ્રીસ્તની પહેલા ૭૫૩ માં બાંધેલાં છે.

les fleurs embellissent les jardins et les prairies (લે ફ્લેસ્
આમ્બેલીશ લે ઝારદે એ લે પ્રેરી) ફુલો વાડીઓ અને ખીડાને
શણગારે છે.

On punira les enfants qui n'obéissent pas à leur maître
(એાં પિનીરા લે ઝાંકાં કી નોએઇસ પાર આલેર મેત્ર) ને છોકરાંઓ

પોતાના માસ્તરનો હુકમ માનતા નથી તેને આપણે શિક્ષા કરશું.
j'espère que vous aurez puni ce méchant garçon (એસપેર
કે વુઝોરે પીની સે મેશાં ગારસોં) હું આશા રાખું છું કે આ તોફાની
છોકરાને તમે શિક્ષા કરી હશે.

le maître a puni le petit menteur (લે મેત્ર આ પિની લે
પીતી માતેર) માસ્તરે નાના ભુટાને શિક્ષા કીધી છે.

(On a saisi les voleurs (એાંના સેઝી લે વોલેર) અમે ચોરાને પકડ્યાં.
notre voisin bâtit une grande maison (નોત્ર વુઝિવાઝેં આતી
ઘન ઝાંદ મેઝો) અમારો પાડોસી મોટું ઘર બાંધે છે.

nos voisins bâtissent de grandes maisons (નો વુઝિવાઝેં
આતીસ દે ઝાંદ મેઝો) અમારા પાડોસીઓ મોટા ઘરો બાંધે છે.

je bâtirais aussi si j'avais plus d'argent (જે આતીરે એસી
ઝાંવે પ્હી દારઝાં) જો મારી પાસે વધારે પૈસા હોત તો હું પણ બાંધત.

je hais le vice j'aimerais toujours la vertu (જહે લે વિસ જેમેરે
વુઝુર લાવેરતી) હું અનીતિને ધીકારું છું હમેશાં હું શૈયર્ને ચાહીસ.

Haïssez le vice, il vous rend malheureux (હાઇસે લેવિસ
ઇલ વુરાં માલહેરે) દુર્યુણને ધિકારો, તે તમોને દુઃખ પાછું લાવે છે.

nous haïssons la flatterie (નુ ઝાઇસો લા ફ્લાતેરી) આપણે
ખુશામતને ધીકારીએ છીએ.

ne salissez pas vos habits (ને સાલીસે પા વોઝાબી) તમારો
કાટ ખરાબ કરશો નહિ.

les science nourrissent la jeunesse et réjouissent la
vieillesse (લે સિઆંસ નુરીસ લાઝેનેસ એ રેઝુઝસ લા વીઇએસ)

હુન્નર (કોઇ પણ પ્રકારનું જ્ઞાન) જુવાનીને પોષણ આપે છે અને
વડપણને આનંદ ઉપજાવે છે.

voici deux couteaux un grand et un petit lequel choisirez
vous ! (વુઝિવાસી દે કુતો; એં ગ્રા એ એ પેતી લેકેલ શુઝિવાઝીરેવું ?)

અહીં બે છરી છે એક મોટીને એક નાની તમે કઇ પસંદ કરશો ?

je choisirai le petit qui (જે) est le plus joli (જે શુભિવાળીરે
તે પેતી કીએ લે પ્લીઝાલી) હું જે વધારે સારી છે તે નાની પસંદ કરીશ.
cet homme remplit-il ses devoirs ? (સેતોમ રાંધી તીજ સે
દેવુઉવાર) આ માણસ પોતાની ફરજે બરાબર પરીપૂર્ણ કરે છે ?
pas toujours (પાતુજુર) હમેશાં નહિ.

avez-vous rempli toutes les bouteilles ? (આવે વુ રાંધી તુત
લે જુતેષ) તમે બધી બાટલીઓ ભરી છે ?

Non, Monsieur, je n'avais pas assez (પુરતો) de vin
pour les (તેઓને) remplir (નોં, મોસીયે, જે નાવે પા આસે
દે વં પુરલે રાંધીર) નહિ, સાહેબ મારી પાસે તેઓને ભરવાને પુરતો
દાર નહિ હતો.

qui bâtit cette belle maison ? (કીઆતી સેત બેલ મેંઝો) આવું
સુંદર ઘર કોણ બાંધે છે ?

c'est mon voisin qui la batit (સે મોં વુઉવાઝેં કીલા આતી)
જે બાંધે છે તે મારો પાડોસી છે.

ne bâtirez vous pas aussi ? (ને આતીરે વુપા ઓસી ?) તમે પણ
બાંધસો નહિ ?

Oui, je bâtirai aussi l'année prochaine (ઉવી, જે આતીરે
ઓસી લાને પ્રોશેન) હા, હું પણ આવતે વરસ બાંધીશ.

Pourquoi ne bâtissez vous pas à présent ? (પુરકુઉવા ને
આતીસે વુ પા આ પ્રેઝાં ?) શા માટે તમે હમણાં બાંધતાં નથી ?

je bâtirais encore cette année si j'avais assez d'argent ?
(જે આતીરે આંકાર સેત આને સી આવે આસે દરઝાં) જો મારી

પાસે પુરતા પૈસા હોત તો આ વરસે પણ હું બાંધત.
qui a sili ce livre ? (કીઆ સાલી સેલિવ) આ ચોપડી કોણે

બગાડી છે ?
c'est Martin (સે માર્તે) તે માર્તે છે

comment as-tu fait cela ? (કોમાં આતીરે સેલા) તેં કવી રીતે
આ કીધું છે ?

la plume est tombée dessus (લાપ્લીમ એ તોમ્મે દેસી) કલમ
તે ઉપરથી પડી ગઈ.

avez vous fini votre thème? આવે તુ ફિની વોત તેમ) તમે
તમારા પાઠ પુરા કર્યા છે ?

nous le (તેને) finirons ce soir (નુલે શીનીરોં સે સુહિવાર) અમે
આજ સાંજે પુરા કરશું.

qui a bâti la ville de Rome (કિ આ બાતી લાવિલ દેરોમ ?)
રોમનું શહેર કાણે બાંધ્યું છે ?

Romulus et Rémus (રોમીલી અને રેમીએ)

qui a puni mon fils (કીઆ પિની મોંશીસ) મારા છોકરાને કાણે
શિક્ષા કરી છે ?

le maitre de musique (લે મેત્ર દેમીઝીક) વાજીત્ર મારતરે.

ne trouvez vous pas que j'ai embelli mon jardin? (ને
તુવેવુપા કે જે આંબેલી મોંઝારદે) મારો બગીચો મેં શણગાર્યો છે તે
તમે જોતા નથી ?

certainement ce jet d'eau embellit beaucoup votre jardin
(સેરતેનમાં સેઝે દો આંબેલી બોકુ વોત્ર ઝારદે) ખચીત આ
પાણીનો ઝુઆરો તમારા બગીચાને ઘણો શોભાવે છે.

Haïssez vous le vice? (હાઇસે તુ લે વિસ) દુર્ગુણને તમે
ધીકારો છો ?

Oui, je hais tous le vices (ઉવી જે હે તુ લે વિસ) હા, હું
બધા દુર્ગુણોને ધીકારું છું.

pourquoi haïssez-vous votre voisin (પુરકુહિવા હાઇસેતુ વોત્ર
તુહિવાઝે) શા માટે તમે તમારા પાડોસીને ધીકારો છો ?

je ne le (તેને) hais pas; je hais seulement ses flatteries
(જે ને લે હેપા; જે હે સેલમાં સેલ્લાતેરી) હું તેને ધીકારતો નથી.
હું માત્ર તેની ખુશામતને ધીકારું છું.

પાઠ ૨૨ મો. vendre (વાંદ્ર) વેચવું.

વર્તમાન કાળ.

je vends હું વેચું છું (એવાં) nous vendons (તુ વાંદ્રો) અમે વેચીએ છીએ.

tu vends તું વેચે છે ,, vous vendez (તુ વાંદ્રે) તમે ,,
il vend તે વેચે છે ,, ils vendent (ઇલ વાંદ્રે) તેઓ ,,

ચાલુ ભુતકાળ.

je vendais (એ વાંદ્રે) હું વેચતો હતો nous vendions (તુવાંદ્રીએ)
tu vendais (તી વાંદ્રે) તું વેચતો હતો vous vendiez (તુ વાંદ્રીએ)
il vendait (ઇલ વાંદ્રે) તે વેચતો હતો ils vendaient (ઇલવાંદ્રે)

ભુતકાળ.

je vendis (એ વાંદ્રી) મેં વેચ્યું nous vendimes (તું વાંદ્રીમ)
અમે વેચ્યું.

tu vendis (તી વાંદ્રી) ,, vous vendites (તુ વાંદ્રીત) તમે વેચ્યું
il vendit (ઇલ વાંદ્રી) ,, il vendirent (ઇલ વાંદ્રીર) તેઓએ ,,

ભવિષ્યકાળ.

je vendrai (એ વાંદ્રી) હું વેચીશ nous vendrons (નું વાંદ્રી) અમે વેચશું.

tu vendras (તીવાંદ્રા) ,, vous vendrez (તુ વાંદ્રે) ,,
il vendra (ઇલવાંદ્રા) ,, ils vendront (ઇલ વાંદ્રે) ,,

વર્તમાન કૃદંત

ભુત કૃદંત.

vendant (વેચનાં) vendu (વાંદ્રી) વેચેલું.

પુર્ણ વર્તમાનકાળ.

j'ai vendu (એ વાંદ્રી) મેં વેચ્યું છે nous avez vendu (તુઆવે
વાંદ્રી) avoir vendu વેચ્યું છે.

tu as vendu (તી આવાંદ્રી) ,, vous avez vendu (તુ આવે
વાંદ્રી)

il a vendu (ઇલ આ વાંદ્રી) ,, ils ont vendu (ઇલ એ વાંદ્રી)

પુણ્ય ભુતકાળ.

j'avais vendu (ઝવે વાંદી) મેં વેચ્યું હતું.

અગાડે થઇ ગયેલ—j'eus avendu

પુણ્ય ભવિષ્યકાળ.

j'aurai vendu (ઝેરે વાંદી) હું વેચી ચુક્યો હશ.

ભુત ભવિષ્યકાળ

j'aurais vendu (ઝેરે વાંદી) હું વેચી ચુક્યો હોત.

એવી રીતે બીજા ક્રિયાપદો છે.

perdre (પેરદ્ર) ખોવું.

attendre (આતાંદ્ર) થોભવું—રાહ જોવી.

répondre (રેપોંદ્ર) જવાબ આપવો.

battre (બાત્ર) મારવું એ માટે ચોકસ નિયમ છે.

je bats (ઝેબા) હું મારું છું.

tu bats, il bat nous battons vous battez ભુત કૃત battu.

Rompre (રોંપ્ર) તોડવું je romps (ઝે રોં) tu romps il
ront બાકીના સરખા રૂલ છે.

Rire (રિર) હસવું. je ris (ઝેરી) tu ris il rit nous rions
(નુરીઓં) vous riez (વુરીએ) ils rient (હલરી) conclure
(કોંક્લીર) બંધ કરવું. રેચુલર છે.

je conclu (ઝે કોંક્લી) tu conclus (તિકોંક્લી) il conclut
(હલ કોંક્લી) nous concluons (નુ કોંક્લીઓં) ભવિષ્યકાળ
je conclurai ભુત કૃત conclut.

શબ્દો.

la bague (લા બાગ) વીટી.

répandre (રેપાંદ્ર) પાથરવું.

le bruit (લે બ્રુ) અવાજ.

la mort (લામોર) મરણ

défendre (દેશંદ્ર) મના કરવી.

entendre (આતાંદ્ર) સાંભળવું.

fumer (ફિમે) બીડી પીવી ધુમાડો
કાઢવો.

le sang (લેસાં) લોહી.

l'œil (લેઇલ) આંખ.

gauche (ગોશ) ડાબું droit
(દુઆ) જમણું.

les armes (લે ઝામૈ) હથીઆરો.	un peu (એંપે) જરા.
la sagesse (લાસાજેસ) ડહાપણુ.	descendre (દેસાંદ્ર) નીચે આવવું.
l'honneur (લોનેર) માન.	le tonnerre (લેનોનેર) ગડગડાટ.
la canne (લાકાન) લાકડાં.	le travail (લેત્રાવેઇ) કામ.
les gens (લેઝાં) લોકો.	desirer (દેઝીરે) ઇચ્છવું.
	fleurir (ફ્લેરીર) ફૂલાવું.

j'ai vendu mon cheval (જે વાંદી મોંશેવાઇ) મેં મારો ઘોડો વેચ્યો છે.

Nous avons vendu nos chevaux (નુઝાવોં વાંદી નો શેવો) અમે અમારા ઘોડા વેચ્યા છે.

je perdis hier ma bourse (જે પેરદીં ઇયેર માબુર્સ) ગઇ કાલે મેં મારી પૈસા રાખવાની કાથળી ગુમાવી.

vous perdiez votre bague (વુ પેરદીત વોત્ર બાગ) તમે તમારી વીંટી ગુમાવી છે.

la vieille femme vendait des cerises (લા વીઇએ ફામ વાંદે દે સેરીઝ) બુઢી બાઇએ ચેરીના ઝાડ વેચી નાખ્યા.

nous vendions du fromage et du beurre (નું વાંદીઓં દીફોમાઝ એ દીબેર) અમે માંખણને પનીર વેચી નાંખ્યું.

On a répandu le bruit de la mort du roi (ઓંના રેપાંદી લે શ્રીઇ દેલા મોર દી રૂઢિયા) દરેક જણે રાગના મરણની ખબર ફેલાવી છે.

il est défendu de fumer ici (ઇલ એ દેફાંદી દે શીમે ઇસી) અહીંઆ બીડી પીવાની મના કરવામાં આવી છે.

qui défend cela ? (કી દેફાંદ સેલા) ત્યાં કોણ મના કરે છે ?

Entendez-vous le bruit ? (આંતાંદે વુ લે બ્રુઇ) તમે ઘોંઘાટ સાંભળો છો ?

qui a battu mon chien (કી આ બાતી મોંશીયાં) મારા કુતરાને કોણે માર્યો છે ?

Ne bats pas cet enfant (ને બા પા સેતાંદાં) આ બાળકને મારતા નહિ.

il bat son cheval (ઇલ બા સોશેવાલ) તે પોતાના ઘોડાને મારે છે.
 Répondez, moi; mon fils (રેપોંદે મુઝિવા મોં શીસ) મારા છોકરા
 મને જવાબ આપો.

Réponds à ton maitre ? (રેપોં આ તોં મેત્ર) તારા માસ્તરને
 જવાબ આપ ?

je répondis que j'étais malade (ઝે રેપોંદી કે ઝેતે માલાદ)
 મેં જવાબ આપ્યો કે હું માંદો હતો.

ce tyran cruel a répondu beaucoup de sang
 innocent (સે તીરાં ક્રીએલ આ રેપોંદી બોંકુ-દે સાં ધનોસાં) આ
 ઘાતકી રાજાએ નીરપરાધીનું લોહી ઘણું વહેવડાવ્યું છે.

jules a déjà perdu son œil gauche (ઝીલ આદેઝાંપેરદી
 સોનિઈ ગોસ) ઝીલે પોતાની ડાબી આંખ પહેલાં ગુમાવી છે.

il perdra aussi son œil droit (ઇલ પેરદ્રા ઓસી સોનિઈ
 દ્રુવા) તે પોતાની જમણી આંખ પણ ગુમાવશે.

tu perds ton argent (તી પેર તોનારઝાં) તું તારા પૈસા
 ગુમાવે છે.

nous perdons tout notre temps (નું પેરદોં તુ નોત્રતોં)
 આપણે આપણો બધો વખત ગુમાવીએ છીએ.

nous sommes descendus dans une vallée riante (નુ
 સોમ દેસોંદી દાંઝીન વાલે રીયાંત) આપણે આનંદીત ખીણમાં નીચે
 ઉતરી આવ્યા છીએ.

Pourquoi riez vous ? (પુઃકુઝિવા રીએ વુ) તમે શા માટે હસો છો ?
 je ne ris pas (ઝે ને રી પા) હું હસતો નથી. je n'ai pas ri હું
 હસ્યો નથી.

qui a perdu cette bourse (કી આપેદી સેત બુસ) આ થેલી
 કોણે ખોઈ છે ?

je crois que Goulamali a perdu une bourse (ઝે કુઝિવા કે
 ગુલામઅલી આપેદી ઇનબુસ) હું ધારું છું કે ગુલામઅલીએ થેલી
 ગુમાવી છે.

A-t-il aussi perdu de l'argent ? (આતીલ ઓસી પેદી દે લરઝાં)
 તેણે થોડા પૈસા પણ ગુમાવ્યા છે ?

je crois qu'il a perdu deux francs (એ કુહિવા કાલ આ પેદી
દે કા) હું ધારું છું કે તેણે એ ફ્રાન્ક ગુમાવ્યા છે.

Pourquoi perdez vous votre temps à jouer ? (પુરકુહિવા
પેદે વુ વોત્રતાં આજુએ) શા માટે તમે તમારો વખત રમવામાં
ગુમાવો છો ?

nous n'avons rien à faire, nous avons fini notre tâche
(નુ નાવોં રીઆં આ ફેર, નુઝાવોં શીની નોત્રે તાંશ) અમરે કાંઠ
કરવાનું નથી, અમે અમારો પાક પુરો કર્યો છે.

A quoi jouez vous? (આ કુહિવા જુએ વુ) તમે શેનાથી રમો છો.
nous battons le cerceau (નુ આતો લે સેરસો) અમે વળાને
પટકા મારીએ છીએ.

qui défend les brebis (કી દેફાંદ લે બ્રેબી) ઘેટાને કાણુ બચાવે છે ?
le chien du berger (લે શીએ દી બેરજે) ભરવાડનો કુતરો.

as-tu fini ton travail (આતિ શીની તો ત્રાવધ) તેં તાર કામ
પુરું કર્યું છે ?

Oui Mr mon travail est fini (હિવી મોં. મોંત્રાવધ એશીની) હા,
મી. માર કામ પુરું થઈ ગયું છે.

ton frère a-t-il fini sa version ? (તોં ફેર આ તીલ શીની સા
વેરમીઓ) તારા ભાઈએ તરબુમો પુરો કર્યો છે ?

je ne crois pas; il la (તેને) finira demain (એ ને કુહિવાપા:
છલ્લ આ શીનીરા દીમે) હું ધારતો નથી; તે તેને કાલે પુરો કરશે.

Avez vous entendu le bruit du vent ? (આવે વુઝાંતાંદી લે
જુહિવી દી વાં) પવનનો ઘોંઘાટ તમે સાંભળ્યો છો ?

le vent est terrible (લે વાં એ તેરીજલ) વા. ભયંકર છે.

qui a défendu de manger de ces pommes ? (કી આ દેફાંદી
દે માંજે દે સે પોમ) આ શેજફળ ખાવાને કાણુ મના કરી છે ?

Notre mère l'a défendu ce matin (નાત્ર મેર લા દેફાંદી સે મતે)
આજે સવારે આપણી માએ મના કરી છે.

Comment êtes vous descendu ? (કામાં તેત વુ દેસાંદી) તમે
કવી રીતે નીચે ઉતર્યા છો ?

je suis descendu par l'escalier (એ સ્વી દે સાંદી પાર લે
સ્કાલીએ) હું સીડીએથી ઉતર્યો છું,

Pourquoi salissez vous vos mains ? (પુરકુડિયા સાલીસે તુ વે મે)

શા માટે તમે તમારા હાથ મેલા કરો છે ?

nous nettoions la cage de nos oiseaux. (તુ નેન્વાયોં લા
કાઝ દે નો જુવાઓ) અમે અમારા પક્ષીઓનું પાંજર સાફ કરીએ છીએ.

Pourquoi ne punit on pas ce méchant enfant ? (પરકુડિયા

ને પિનીતોં પા સે મેશાં તાંશી) શા માટે કોઇ આ ખરાબ છોકરાને

શિક્ષા કરતાં નથી ?

qui attendez vous ? કી આતાંદે વુ) તમે કોની રાહ જુઓ છો ?

j'attends Monsieur le professeur. (જાતાં મેન્સીયે લે પ્રોફેસર)

હું મીસ્ટર પ્રોફેસરની રાહ જોઈ છું.

attendiez vous quelqu'un ? (આતાંદીએ વુ કેલકે) તમે

કોઇની રાહ જુઓ છો ?

j'attendais mon cousin de Paris (જાતાંદે મોં કુએં દે

પારી) હું મારા પારીસના પીત્રાઇની રાહ જોતો હતો.

le chameau et le chat ઉંટ ને બિલાડીની વાત.

le chameau (શે શામે) ઉંટ.

le chat (લે શા) બિલાડી.

le bien venu (લે બીયાં વેની)

બહે પધાર્યા.

certes (સેત) ખાત્રી થવાને.

faire (ફેર) કરવું.

une bosse (ઇન બોસ) એક ખુંધ.

la demande (લા દેમાંદ) સવાલ.

le paquet (લે પાકે) બોળે,

Comme si (કોમસી) જેમ.

le conte (લે કોંત) વારતા.

approcher (આપ્રોચે) નજીક

આવી પહોંચવું.

la charge (લા શાર્જ) બોળે.

écrasé (એક્રાસે) ચમટી નાખ્યું.

mériter (મેરીતે) ટાયક થવું.

entreprendre (આંત્રેપ્રાંદ્ર) બીજું

લેવું.

auparavant (આપારાવાં) પહેલાં.

éprouver (એપ્રુવે) કાશીશ કરવી.

la force (લા ફોર્સ) બળ.

le chat au chameau, Soyez le bien venu, mon
frère le chameau. comment moi ton frère !

le chat Oui, certes Voyez un peri ne puis-je pas faire une aussi jolie bosse que vous ?

Le chameau Cela peut être, mais peut elle aussi porter autant que la mienne.

le chat. La sotte demande ! donnez moi seulement votre petit paquet; je le porterai comme si ce n'était rien.

Le chameau mais penses y bien; n'est il pas trop gros pour . toi ?

Le chat Ah ! quel conte ! donnez moi, vous dis-je, donnez.

Le chameau C'est bien ; approche un peu, le voila'

Le chat Ah ! quelle charge ! je suis e'crase' !

. le chameau tu as ce que tu me'rites

Celui qui veut entreprendre de grandes choses doit auparavant éprouver ses forces

le renard et la cigogne. સિયાળ સરસડાની વાત.

le renard (લેરેનાર) શિયાળ.

la cigogne (લાસી ગાય) સરસડો.

voyager (વોયાજે) મુસાફરી કરવી

raconter (રાકોતે) હેવાલ કહેવો.

vus (વિ) જોએલું.

nommer (નોમે) નામ પાડવું.

se rengorger (સે રાંગોરજે)

પોતાનું મથું ઉચું લઇને.

le marais (લે મારે) કાદવવાળી

જગ્યા.

le ver (લેવેર) કીડો je vois

હું જોઉં છું.

délicat (દેલીકા) આનંદકારક

મનોહર.

la grenouille (લાગ્રેનુકેવી).

દેડકો.

tu as beaucoup voyagé. disait le renard à la eigogne

“racont moi donc quelque chose des pays que tu as vus”—La eigogne se rengorgea et lui nomma chaque marais chaque prairie, Où elle avait mangé les plus délicats et les grenouilles les plus grasses—“je vois que tu as bien employé ton temps” répondit le renard.

સગાનાં નામો.

cousin (કુઝેં) પીતરાઇ.	beau frère (ભોફ્રેર) બનેવી.
cousine (કુઝીન) કાકાની દીકરી.	père. papa (પેર-પાપા) આપ
tante (તાંત) કાકી.	sœur (સેર) બહેન.
Uncle (ઓંકલ) કાકો.	beau sœur (ભોં સેર) સાળી.
famille (ફામીલ) કુટુંબ.	ભત્રિણ. } Niece નિએસ
fille (ફીલ) દીકરી.	ભાણેણ. }
fils (ફીસ) દીકરો.	Neveu (નેવે) ભત્રિજો.
Gendre (ઝાંદ્ર) જમાઈ.	beau frère (ભોફ્રેર) સાળો.
grand' mère (ગ્રાંમેર) દાદી.	frère (ફ્રેર) ભાઇ.
grand père (ગ્રાં પેર) દાદો.	mère mama (મેર, મામા) મા.
mari (મારી) બણી સાસુ. belle	femme (ફામ) વહુ. બાયડી.
mère (ભેલ મેર)	beau père (ભોંપેર) સસરો.

eux (એ) (pron persl) (બહુવચન) તેઓને (તેઓ) entre (આંત્ર),
est ce eux ? (એ એ એ) શું તે તેઓ છે ?

œil (એઇ) આંખ. (બહુવચન les yeuse (લે ઝીયે) આંખો.

aïeillère (એઇએર) ઘોડાને આંખે ચડાવવાની અંધારી.

œuf à la coque (એઝ આ લા કોક) સેવેલાં ઇડાં.

eux tous (એ તુ) તેઓમાંના બધાં.

œuf frouvi (એફ ફુવિ) કાચું ઇડું. œufs frais તાજા ઇડાં.

un brave homme (એ બ્રાવ હોમ) એક પ્રમાણીક માણસ.

un billet à ordre (એ બિયે આ ઓરદ્ર) પ્રોમેસરી નોટ.

un billet de banque (એ બિયે દે બાન્ક) બેન્કનો ચેક, (હુડી).

un mois auparavant (એં મુઢિયા ઓપારાવાં) એક માસ પહેલાં.

un marteau (એં મારતો) એક હથોડી.

un mandat poste (એ માંદા પોસ્ટ) મનીઓર્ડર.

un marché (એં મારશે) મારકેટ.

un mille (એં મિલ) એક માઇલ, એક હજાર.

un chèque (એં ચેક) એક ચેક, હુંડી.

a (આ) પાસે છે (il a deux frères) તેને બે ભાઈ છે.

allez à Bombay (આલે આ બોમ્બેઇ) મુંબઇ જવ.

il est à Karanchi (ઇલ એ તા કરાચી) તે કરાચી છે.

aïeul (આઇએલ) મોટા બાપ. (aieule) મોટી મા.

acte de naissance (આક્ટ દે નેસાંસ) જન્મનું સરટીફિકેટ.

activez réponse (આક્ટીવે રેપોંસ) જલદી જવાબ આપો.

j' étais à Paris pour deux jours (એ તે આ પારી પુર દે

ઝર) હું પારીસમાં બે દિવસ થયા હતા.

à quoi cela sert il ? (આ કુકિયા સેલા સેરતિલ) તે શું ઉપયોગી છે ?

à qui avez vous écrit ? (આ કી આવે વુઝેકી) તમે કોને લખ્યું ?

à quel étage sont elles ? (આ કેલ એતાઝ સોં તેલ) કઈ પાટી-

યાની જગ્યા ઉપર તેઓ છે ?

à quel numéro demeurez vous (આ કેલ નીમેરો દેમેરેવુ) તમારા

ઘરનો નંબર કયો છે ?

'a quelle heure ? (આ કેલ એર) કયે વખતે ?

un vieil arbre (એં વીએઇ આર્બ) એક જુનું ઝાંડ,

qui a perdu une casquette rouge ? (કીઆ પેર્દી ઇન કાસ્કેટ રૂઝ ?)

કોણે એક લાલ ટોપી ખોઇ છે ? (ગુમાવી)

c'est jules qui l'a perdu (સે જીલ કીલાપેરદી) જેણે ખોઇ છે તે જીલ છે.

avez vous de bon pain et du fromage ? (આવે વુ દે

બોપેંએ દી કોમાજ) તમારી પાસે સારો પાંકિતે પનીર છે ?

voici un gros morceau de pain et du fromage. (વુઢિવાસી

એમો મોસોં દે પેં એદી ક્રે માઝ) આ રહ્યા પાંકિતો મોટો કટકોને પનીર.

qu'avez vous acheté : (કાવે વુઝાકેતે ?) તમે શું ખરીદ્યું છે ?

J'ai acheté une paire de gants (જે આશિતે ઇનપેર દેગાં) મેં
એક મોઝની બેડ વેચાતી લીધી છે.

Avez vous envie de jouer ? (આવે વુ ઝાંવી દેઝુએ) તમેને
રમવાને મન છે ? (મરજી)

J'en ai bien envie, mais je n'en ai pas le temps ? (ઝાંતે
બીઆં નાવી, મે જે નાને પા લેતાં) મને ઘણું મન છે, પણ મને
વખત નથી.

Qu'avez-vous à faire ? (કાવે વુઝાફેર) તમારે શું કરવાનું છે ?

Je n'ai rien à faire (જેનેરીએં આફેર) મને કંઈ કરવાનું નથી.

J'ai mon exercise à faire (જે મેંતે ગઝરસીઝ આફેર) મારે મારા
પાઠ કરવાના છે.

Et votre frère qu'a-t-il à faire ? (એ વોત્ર ફ્રેર કાતીઝ આફેર)
અને તમારા ભાઈને શું કરવાનું છે ?

Il a une lettre à écrire (ઇલ આઈન લેત્ર આ એફીર) તેને એક
કાગળ લખવાનો છે.

Où sont mes bottes ? (ઉસોં મે બોત ?) મારા બુટ ક્યાં છે ?

Elles sont chez le bottier (એલ સોંસે લે બાતીએ) તે મોચીને
ત્યાં છે.

Que voulez vous acheter ? (કે વુલે વુઝાસેતે) તમે શું ખરીદવા
માંગો છો.

Je veux acheter un chapeau (જેવે આશિતે એં શાપો) હું એક
ઢાંલી ટોપી ખરીદવા ઇચ્છા રાખું છું (ખરીદીશ)

પાઠ ૨૩. સર્વનામ વિષે pronoms (પ્રો નોંમ).

ફ્રેન્ચ ભાષામાં છ સર્વનામની જાત છે, (૧) પુરૂષવાચક, (૨) દર્શક
સર્વનામ, (૩) સંબંધી સર્વનામ, (૪) પ્રશ્નનાર્થક, (૫) તત્પ્રાદક,
(૬) અનશ્ચીત સર્વનામ.

(૧) પુરૂષ સર્વનામ. personnel (પેરસોનેલ) પહેલો પુરૂષ, બીજો,
ત્રીજો પુરૂષ, la première perssonne (લા પ્રેમીએર પેરસોત)
પહેલો પુરૂષ.

est celle qui parle. je pense nous pensons la
deuxième personne est celle à qui l'on parle જેની
સાથે વાત કરે તેને માટે વાપરે tu penses (તી પાંસ) vous pensez
(વુ પાંસે) la troisième personne est celle de qui l'on parle
જેની વાત કરતા હોય તેને માટે વાપરીએ તે il pense ils pensent.

પહેલો પુરુષ સર્વનામના વિભક્તીના રૂપ.

Pl.

પહેલી moi } હું
બીજી „ } મને
ચોથી à moi મને મારે,
છઠી de moi મારું.

nous { અમે.
આપણને.
à nous અમને, અમારે. મારે.
de nous અમારું, અમારા.

બીજો પુરુષ.

૧ toi } તું
૨ „ } તને
૪ à toi તારે, તને
૬ de toi તારું.

vous } તમે
„ } તમને
à vous તમારે, તમોને.
de vous તમારું.

ત્રીજો પુરુષ.

નારી ગતિ.

૧ Lui } તે. eux } તેઓ.
૨ „ } તેને. „ } તેઓને.
૪ à lui તેને માટે. à eux તેઓને.
૬ de lui તેનું „ d'eux તેઓનું.

elle { તેણી. elles
તેણીને.
à elle તેણીને à elles.
d'elle તેણીનું d'elles.

તે પોતે, કાંઈ પોતે, નર, નારીગતિ એક ને બે વચને સરખા.
soi તે પોતે, à soi તે પોતાને, de soi તેઓ પોતાનું.

દાખલા.

qui a dit cela ? (કી આ દી સેલા) આનું કાણે કહ્યું છે ?

moi, toi, lui, elle pas moi. c'est pour moi, toi, lui,
મેં તેં તેણે તેણી હુનહી તે મારે માટે છે. તારે તેને

je parle de toi. (de vous, de nous, d'elle d'eux)
હું તારું બોલું છું. (તમારું, અમારું, તેણીનું, તેઓનું)

nous pensons à lui. à vous, à eux.
અમે તેનો વિચાર કરીએ છીએ. તમારો, તેઓનો.

મારું પોતાનું એમ કહેવાને ફ્રેન્ચમાં માત્ર même એક વચને ને અહુવચને mêmes સર્વનામની સાથે મુકવાથી થાય છે.

એકવચન

અહુવચન.

moi-même (મુહિમાં મેમ) હું પોતે.

toi-même (તુહિમાં મેમ) તું પોતે.

lui-même (હુહિવી મેમ) તે પોતે.

elle-même (એલ મેમ) તેણી પોતે.

soi-même (સુહિમાં મેમ) કાષ્ટપોતે.

c'est moi (તે હું છું)

c'est toi (તે તું છે)

nous-mêmes } અમે પોતે.
vous-mêmes } તમે પોતે.

eux mêmes } તેઓ પોતે.

elles mêmes } તેઓ પોતે.

c'est nous તે અમે છીએ.

પ્રશ્નાર્થક Est ce moi? તે હું છું?

Est ce toi? તે તું છે?

doit-on toujours penser à soi (દુહિમાં તોં તુઝર પાંસે આ મુકવા) હંમેશાં માણસોએ પોતાનો વિચાર કરવો જોઈએ.

શબ્દ.

Inconstant (એ'કાન્સતાં) ચંગળ.

ressembler (રેસામ્બલે) મળતા થવું.

envoyer (આંવોયે) મોકલવું.

demeurer (દેમેરે) રહેવું.

la corbeille (કોર્બેઈ) નાની ટોપલી.

l'aimant (લેમાં) લોહચુંબક.

la médecine (લામેદસીન) દવા

વૈદક શાસ્ત્ર.

le maitre (લેમેત્ર) શિક્ષક.

attirer (આતીરે) ખેંચવું--આકર્ષણ કરવું.

la balle (લાબાલ) ટેનીસ રમવાની દડી.

venez (વેને) આવોછો casser (લાંગવું) ખુદા.

sorti (આઝે) અદાર ગયા.

qui dit cela? (કીદીસેલાં) કાણુ એવું કહે છે?

moi, toi, elle, eux હું તું તેણી તઓ

વાક્ય.

Penses-tu à moi? (પાંસતી આ મુહિમાં) તું મારે માટે વિચાર કરે છે?

Je pense à toi (જે પાંસ આહુહિમાં) હું તારે માટે વિચાર કરું છું.

Je n'ai pas pensé à toi (જેને પાપાંસે આહુહિમાં) મેં તારે વિચાર કર્યો નથી.

mon pauvre enfant (મેં પોત્ર આંકાં) મારો ગરીબ બાળક.

L'homme inconstant ne ressemble jamais à lui-même.

(લેખ એકાન્તાં ને રેસાંબલ ઝામેં આ દવી મેમ) ચંચળ માણસ.

તેને પોતાને માટે કદી મળતો થતો નથી.

nous nous souvenons (નુ નુંં સુવેનોં) આપણે આપણુ પોતાને

યાદ કરી છીએ.

Envoyez moi de l'argent (આંવોઢયે મુઢિવા દેલઝાં) મને

પૈસા મોકલો.

sans moi, elle serait tombée (સાં મુઢિવા એલ સેરે તોંમ્મે)

મારા વગર તેણી પડી જશે.

je suis plus grand que toi (જે સ્વી પ્લી ઝાં કે તુઢિવા) તારા

કરતાં હું વધારે મોટો છું.

(Qui a été ici, lui ou elle ?) (કીઆ એતે ઇસી જુઢિવી ઉ એલ ?)

કોણ અહીં હતું તે કે તેણી ?

Venez avec moi (વેને આવેક મુઢિવા) મારી સાથે આવો.

jouez avec elles (જુએ આવેક એલ) તેઓની સાથે રમો.

on parle de nous (ઓં પાર્લ'દેનુ') આપણે આપણું બોલીએ છીએ.

tu parles de lui et d'elle (તી પાર્લ' દે એ જુઢિવી દેલ) તુ તેનું

ને તેણીનું બોલે છે.

nous parlons souvent de vous (નુ પાર્લોં સુવાં દેનુ') અમે વારંવાર

તમારું બોલીએ છીએ.

પાઠ ૨૪.

કર્તા પહેલી je tu, il, nous vous ils elle.

કર્મી બીજી moi toi lui „ „ eux „

ચોથી me te le lenr „ „ „

છઠી „ „ lui en „ „ „

કર્તા	on	તેઓ, માણસ.	} કર્તા ક્રિયાપદની પહેલાં મુકી વાક્ય બોલવા છે પ્રશ્નાર્થકમાં ક્રિયાપદ પહેલું ને કર્તા પછી મુકે છે. je pinse, ferais-tu ?
કર્મ	se	તેણી પોતે	
ચોથી	se	તેઓ પોતાને	

કર્મ જીજી. સાદા વાક્યમાં ક્રિયાપદની પહેલાને કર્તાની પછી તરત કર્મ મુકે છે. સહાયકારક ક્રિયાપદમાં પણ તેજ રીત છે તેના દાખલા
tu me dis (તીમેદી) તુ મને કહે છે.

je vous donne (જે વુ દોન) હું તમને આપું છું.

elle m'a répondu (એલ મા રેપોંદી) તેણીએ મને જવાબ આપ્યો છે,
Houssen Meraly nous a dit (હુશૈન મેરાલી નું આદી) હુશૈન
મેરાલીએ અમને કહ્યું છે.

je les ai vus (જે લેઝવી) મેં તેઓને જોયા છે.

જેમ ગુજરાતીમાં બોલાય છે તેમ ફ્રેન્ચીમાં લખાય બોલાય છે
કાંઈ વખતે ફેર પડે છે તેમ નકાર બતાવવામાં પણ તેજ રીત છે પણ
ne (ને) કર્મની પહેલા ને કર્તાની પછી pas છેલે મુકે છે પણ
જો સહાયકારક હોય, તો બે ક્રિયાપદની વચ્ચે pas મુકે છે તેના દાખલા.
je ne vous donne pas (જે ને વુ દોન પા) હું તમને આપતો નથી.
tu ne me connais pas (તિને મે કોને પા) તમે મને ઓળખતા નથી.
vous ne les avez pas vus (વુ ને લેઝાવે પાવી) તમે તેઓને
જોયા નથી.

Elle ne m'a pas répondu (એલ ને મા પા રેપોંદી) તેણીએ મને
જવાબ આપ્યો નથી.

Hirachand ne nous avait pas dit (હીરાશંદ ને નુઝાવે પાદી)
હીરાશંદે અમને કહ્યું નહિ હતું.

પ્રશ્નાર્થક વાક્યમાં કર્મ પહેલું પછી ક્રિયાપદને પછી કર્તાને મુકે છે.
me connaissez vous ? (મે કોનેસે વુ) તમે મને ઓળખો છો ?
me blâme-t-il ? (મે બ્લામ તિલ) તે મને ટીકો આપે છે ?
les vois tu ? (લે વુઝવાતી) તેં તેઓને જોયા છે ?

vous at-il répondu ? તેણે તમને જવાબ આપ્યો છે ?

Ne vous at-il pas répondu ? તેણે તમને જવાબ આપ્યો નથી ?

આજ્ઞાથ કે વિનંતીમાં ક્રિયાપદ પહેલું મુકી પછી કર્તા મુકે છે જેમ
donnez moi (દોને મુઉવા) મને apportez lui (આપોતેલ્વી)
આપો. તેને લાવો.

Mangez les (માંઝે લે) તે ખાવ. parlez leur (પારલે લેર) તેઓને
બોલાવો.

નકાર આગ્રાથ હોય ત્યારે ne પછી કર્તા ને પછી ક્રિયાપદ
છેલે pas આવે.

Ne me donnez pas (ને મે દોને પા) મને આપતા નહિ.

Ne les mangez pas (ને લે માંજે પા) તેઓને ખાતા નહિ.

શબ્દો.

Entendre (અંતાંદ્ર) સાંભળવું.

pardonner (પારદોને) માફ કરવું.

prêter (પ્રેતે) ઉછીનું આપવું

corriger (કારીજે) સુધારવું.

écouter (એકૂતે) સાંભળવું.

je vends (જે વાંદ) હું વેચું છું.

je vous entends (જે વુ જાંતાંદ) હું તમારું સાંભળું છું.

tailler (તાઇએ) કાપવું, ઘડી કરવી.

louer (લુએ) વખાણવું.

accompagner (આકોંપાંયે) સં-

ગાત કરવો, સાથે મળીને રહેવું.

je promets (જે પ્રોમે) હું વચન આપું છું.

appeler (આપેલે) બોલાવવું.

j'entends (જાંતાંદ) હું સાંભળું છું.

il me pardonne (ઇલ મે પાર્દોન) તે મને માફ કરે છે.

Elle m'a pardonné (એલ મા પાર્દોને) તેણીએ મને માફ કર્યું છે.

Alfred m'a prêté un livre amusant (આલફ્રેદ મા પ્રેતે એ

લીવ્ર આમીઝાં) આલફ્રેડે એક આનંદી ચોપડી વાપરવા આપી છે.

Prêtez moi votre livre (પ્રેતે મુઝવા વોત્ર લિવ્ર) તમારી ચોપડી

મને વાપરવા આપો.

je vous prêterai un livre (જે વુ પ્રેતેરે એ લીવ્ર) હું તમોને

એક ચોપડી ઉછીની આપીશ.

il me loue (ઇલ મે લુએ) તે મારા વખાણુ કરે છે.

Me loue-t-il ? તે મને વખાણુ છે ?

Oui, il vous loue (ઉવી. ઇલ વુ લુએ) હા, તે તમારા વખાણુ કરે છે.

Ecoutez moi (એકૂતે મુઝવા) માંજ સાંભળો.

je vous écoute (જે વુએ કૂત) હું તમારું ધ્યાન દઇ સાંભળું છું.

jene vous écoute pas (જેને વુએ કૂતપા) હું તમારું સાંભળતો નથી.

taillez ma plume (તેઇએ મા પ્લીમ) મારી કલમ ઘડી આપો.

je la taillerai (જે લાતે ઇરે) હું તે યનાવી આપીશ.

voulez vous m'accompagner ? (વુ લે વુ માં કામ્પાઇયે) તમે
મારા ભાગીદાર થશો ?

je vous accompagnerai (જે વુઝાં કામ્પાઇયેરે) હું તમારો
ભાગીદાર થઈશ.

avez vous trouve' votre crayon ? (આવે વુત્રુવે વોત્ર ક્રાયોં)
તમારી સીસાપેન તમોને મળી છે ?

Oui, je l'ai trouvé (ઉવી, જે ત્રુવે) હા, મને તે મળી છે.

avez vous corrigé mon thème (આવે વુ કારીઝે મોં તેમ)
તમે મારો પાઠ સુધાર્યો છે ?

Non, je ne l'ai pas corrigé (નોંં જેને લેપા કારીઝે) ના તેં મેં
સુધાર્યો નથી.

je le corrigerai demain (જે લે કારીઝેરે દેમેં) હું કાલે તેને
સુધારીશ.

પાઠ ૨૫ મો. ભાગ ૨ એ સર્વનામ સાથે હોય.

ઉપકર્મને કર્મ સાથે હોય ત્યારે જો કર્મ નાન્યતર જાતિ હોય
તો તેને માટે le la les વાપરે છે તો તે કર્તા ઉપકર્મના પછી કર્મને
છેલ્લું ક્રિયાપદ આવે પણ નર કે નારી જાતિમાં lui, leurના મુકવામાં
તથાવત હોય છે ત્યારે કર્તા કર્મના પછી lui leur મુકાય છે નીચેના
વાક્ય ઉપરથી સમજાશે.

(૧) je te le donne (જે તે લે દોન) હું તને તે આપું છું,
il me le donne (ઇલ મે લે દોન) તે મને તે આપે છે. il (કર્તા)
(me) ઉપકર્મ.

Louis me la prête (લુઉવી મેં લાપ્રેત) લુઉવી મને તે આપે છે.

Louis ne me la prête pas (લુઉવી ને મેલા પ્રેત પા) લુઉવી તે
મને વાપરવા આપતો નથી.

On vous le dira (ઓંવુ લે દિરા) તેઓ તમોને તે કહેશે.

(૨) je le lui donne (જે લેલ્વી દોન) હું તે તેને (તેણીને) આપું છું.

je ne le lui donne pas (જે ને લેણી દોનપા) હું તેને (તેણીને) તે આપતો નથી.

Elle le lui donne (એલ લેણી દોન) તેણી તેને આપે છે.

Elle ne le lui donne pas (તેણી તેને તે આપતી નથી.

La lui donne-t-elle ? (તેણી તેને તે આપે છે ?

La leur donnera-t-il ? તે તેઓને તે આપશે ?

je ne la leur ai pas donné (મેં તે તેઓને આપ્યું નથી.)

Pourquoi ne la leur prêtez vous pas ? શા માટે તેને તમે તે આપતા નથી ?

આશ્ચર્ય donnez-le moi તે મને આપો.

નકાર અતાવનાર Ne me le donnez pas તે મને આપતા નહિ.

elle est belle તે સુંદર છે. elles sont belles તેઓ સુંદર છે.

je la vois હું તેને જોઉં છું. (તેણીને)

શબ્દો.

Récompenser (રેકમ્પાસે)

અદલો મળવો.

L'image (ઝિમાઝ) ચિત્ર.

mou (નર) molle (નારી) નરમ.

encore (આંકાર) હજી સુધી.

la vérité (લાવેરીતે) સાચ.

le gant (લે ગાં) હાથના મોઝાં.

appliqué (આપ્લીકે) ઉધોગી.

la traduction (લા ત્રાદીકશીયો) મતલબ.

la faute (લા ફોન) ભુલ.

volontiers (વોલોંતીયેર) રાઝ-ખુશીથી.

tu me le donnes (તી મે લે દોન) તું મને તે આપે છે.

Elle me les donnerait (એલ મે લે દોનેરે) : તેણી મને તે આપશે.

vous a-t-il pardonné ? (તુઝાતીલ પાર દોને) તેણે તમને માફ કર્યું છે ?

Lui as-tu dit cela ? (હ્વી આતી દીસેલા) હ્વી તેં તેને આ કહ્યું ?

je le lui ai dit (જે લે હ્વી એદી) મેં તેને તે કહ્યું છે.

Appelez ces écoliers (આપેલે સેઝેકોલીએ): આ નિશાળીયાને બોલાવો.

je les récompenserai (જે લે રેકમ્પાસેરે) હું તેઓને અદલો આપીશ.

M'entendez vous ? (માંતાં દેયું ?) તમે માફ સાંભળો છો ?

Oui, je vous entends (ઉવી, એવું જાંતાં) હા હું તમારું સાંભળું છું.
 Me pardonnez vous ? (મે પારદોને વું) તમે મને માફી આપો છો?
 je ne vous pardonnerai pas (એ ને વુ પારદોનેરે પા) હું તમોને
 માફી આપીશ નહિ.

de qui avez vous reçu ce livre amusant ? (દેફી આવે વુ
 રેસાંસે કિત્ર આમીજાં) તમે આ મનોહર ચોપડી કીધી છે તે કાની છે?
 c'est Alfred qui me l'a prêté (સે તાક ફ્રેડ કી મે લેપ્રેટે) તે
 આલફ્રેડની છે જે મેં તેને વાપરવા આપી છે.

voulez vous prêter ce livre à ma sœur ? (વુલે વુ પ્રેટે સેલિત્ર
 આ માસેર ?) આ ચોપડી મારીબેનને વાપરવા આપશો ?
 je le lui prêterai volontiers (એલે હ્વી પ્રેટેરે વોલોંતીએ) હું
 તે તેણીને વ્રણી ખુશીથી આપીશ.

qui veut cette plume (કી વે સેતપ્લીમ) આ કલમકાને જોઈએ છીએ?
 donnez la moi, s'il vous plaît (દોનેલા મુઠિવા સીક્ર વુપ્લે) જ
 તમે ખુશી હોતો ને મને આપો.
 pour qui sont ces crayons ? (પુરકી સોં સે ક્રાયોં) આ પેના
 કાને માટે છે ?

je les donnerai à Lalou (એલે દોનેરે આ લલુ) હું તે લલુને આપીશ.
 M'aimes tu ? (મેમતી) તું મને ચાહે છે ?

Oui, je t'aimes (ઉવી, એ તેમ) હા, તને ચાહું છું.

Les aimez vous તમે તેઓને ચાહો છો.

Oui, je les aime beaucoup (ઉવી, એ લેએમ બોકુપ) હા, હું
 તેઓને બહુ ચાહું છું.

qui vous accompagnera ? (કી વુઝા કોમ્પાગ્નેર) તમારો ભાગી
 કાણ થશે ?

mon cousin m'accompagnera (મારો પિત્રાઈ ભાઈ મારો
 સોબતી થશે.

dites-vous la vérité ? (દિત વુ લાવે રીતે) તમે સાચું કહો છો ?
 je la dis toujours (એલા દી તુઝુર) હું હમેશા તે બોલું છું.

પાઠ ૨૬ મો. દર્શક સર્વનામ. (demonstratif)

ce cet (નર જાતિ એકવચન) cette (નારી એકવચન) ces બહુવચન.

નરજાતિ.

નારીજાતિ.

celui celle જે પેલી ceci (હું ૩૫) આ

(બહુ) ceux celles પેલી તેઓ

celui-ci celle-ci આ cela (પેલે)

(બહુ) ceux-ci celles-ci આ } તે-તેણી-તેઓ એ સર્વ
celui-la celle-la પેલો (દુર) } નામ celui ને celle સંબંધી

(બહુ) ceux-la celles-la , } સર્વનામ નરીકે વપરાય છે.

celui qui (તે જે) આ દર્શક સર્વનામોની પહેલાં de (નું) નું
૩૫ વાપરે છે.

Mon chapeau et celui de mon frère (મારી અને મારા
ભાઈની ટોપી.

je parle de celui-ci (હું આનું બોલું છું) vous parlez de
celui là તમે તેનું બોલો છો.

Est-ce là votre plume ? (એ સેડા વોત્ર પ્લૂમ) પેલી તમારી
કલમ છે ?

Oui, c'est ma plume (હા હું મારી પ્લૂમ) હા આ મારી પેન છે.

Sont-ce là vos gants ? (સોંસે લાવો ગાં) આ તમારા મોજાં છે ?

Ce sont mes gants (સે મોં મેગાં) આ મારા મોજાં છે.

je ne veux pas ceci (જે ને વે પાસેસી) મને આ જોઈતા નથી.

que dites-vous de cela ? (કે દીત વુ દેસેલા ?) તમે તેનું શું કહો છો ?

ચોથી અને છઠી વિલકતીમાં ce ceci, cela ceux-ci et ceux-là
આદલા ૩૫ સિવાય બીજા એ સર્વનામ છે en y.

voici du jambon, en voulez vous ? (વુહિવાસી દી જાંબોં, આં
વુલે વુ) અહીં એક ટુકડાની જાંબ છે તમેને થોડી જોઈશો ?

j'en prendrai un petit morceau (જાં પ્રાંદ્રિ એ પેતી મોર સો)
હું તેનો એક ટુકડો લઉં.

je lui en ai donné (જે લ્વી આંને દોને) મેં તેને તેમાંથી થોડુંક
આપ્યું છે.

donnez-m'en donnez lui-en (મને થોડું આપો. થોડું તેને આપો.)
વગેરે y સ્થળ બતાવવાને વાપરે છે.

votre père est-il au jardin ? Oui, il y est (વેત્ર પેર એતીક
એઝારદે ? ઉવી, ધલી એ,) તમારો આપ વાડીમાં છે ? હા, તે ત્યાં છે.
j'y vais aussi (ઝી વે ઝોંસી) હું પણ ત્યાં જઈ છું.

શબ્દો.

le porte-feuille (લે પોતે ફેઇ)	ખીસા બુક.	tout de suite (તુ દે સ્વીત)	પરઆર-સીધું.
la peur (લા પેર) બીક.		bénir (બેનીર)	આશીરવાદ આપવો.
jaune (ઝેન) પીળો.		souhaiter (સુહૈતે)	ઈચ્છા કરવું.
l'âme (લામ) આત્મા.		joli (ઝોલી) સુંદર.	
le corps (લે કોર) શરીર.		persécuter (પેસેકીતે)	સતાવવું
commode (કોમોદ) સુખરૂપ			પીડવું.
le conquérant (લેકોકેરાં)	જીતનાર.	enrichir (આંરીસીર)	ધનવાન
la noblesse (લા નોબલેસ) પ્રાદતા.			થવું.
l'agriculture (લાગ્રીકીલ્તીર)	ખેતી.	le commerce (કોમર્સ)	વેપાર.
		levé (લેવે) ડઁયો.	ઉઝ્યો.
		mourut (મુરી)	મરી ગયો.

voici mon porte-feuille et celui de mon père (વુઝિવાસી મોં
પોર્ત ફેઇ એ સેલ્વી દે મોપેર) આ રહી મારી અને મારા આપની
ખીસા બુક.

voici mes gants et ceux de ma sœur (વુઝિવાસી મે ગાંએ
સેદે માસેર) આ રહ્યા મારા અને મારી બેનના મોજા.

Voulez-vous ceux-ci ou ceux-la ? (વુલે વુ સેસીઉ સેલા ?)
તમેને આ કે પેલા જોઈએ છે ?

celui qui remplit ses devoirs est un brave homme
(સેલ્વી કી રાંપ્લી સે દેવુઝિવાર એતેં આવ હોમ) જે પોતાના
કામથી ભરપુર છે તે પ્રમાણીક છે.

voulez-vous ceci ou cela ? (વુલે વુ સેસી ઉસેલા ?) તમેને
આ કે તે જોઈએ છે ?

ceux qui sont contents, sont toujours heureux (સે કી
સો કોંતાં, સોંતુરુર એરે) જેઓ સંતોષી છે તે હુમેશાં સુખી છે.

je préfère la noblesse de l'âme à celle de la naissance
(એ પ્રેફર લાનોબલેસ દે લામ આસેલ દેકાનેસાંસ) જન્મથીજ આ-
ત્માની પ્રાદતાને હું આગળ લાવું છું.

Heureux celui qui trouve un vrai ami (હેરે સેલ્વી કી ત્રુતવ
એંત્રે આમી) જેને સાચા મિત્રો મળે છે તે સુખી છે.

On croit ce qu'on espère (ઓં કુલિવા સે કોંતે સ્પેર) જે
આપણે આશા રાખીએ છીએ તે દરેક જણ માને છે.

ce que vous dites me fait peur (સે કે વુ દિત મે દેપેર) જે
તમે કહો છો તે મને ડરાવે છે.

qui vient là ? (કોણ આવે છે ? c'est moi (સે મુલિવા) તે હુ છું.
ce sont eux (તે તેઓ છે.)

Alexandre le-Grand et Jules César furent de grands
conquerants; celui là mourut dan sa jeunesse celui-ci
fut assassiné (આલેક્ઝાંદ્ર લેગ્રાં એ જીલ સેઝાર ક્સિર દે ગ્રાં કોંન્ક્રેરાં;
સેલ્વી લામુરી દાં સાઝેનેસ સેલ્વીસી શીતાસાસીને) સીકંદર અને જીલ
સેઝારે મોટી જીતો મેળવી છે. પહેલો જુવાનીમાં મરી ગયો તે આનું
જુન થયું (કોઇએ મારી નાખ્યા.)

ce qui est beau n'est pas toujours utile (સેકાએ બેં નેપા
તુરુર ખીલ) જે સુંદર છે તે હુમેશાં ઉપયોગી નથી.

પ્રશ્નાર્થક સર્વનામ.

lequel n'est la quelle (નારી) જેનું (કોણ) que, qu'on
(શું) વિલાકીના જુદા રૂપ થાય છે તે નીચે પ્રમાણે.

lequelle?

એકવચન.

બહુવચન.

નરગતિ.

નારી ગતિ

નર.

નારી.

૧ વિ lequel ? : laquelle.

lesquels ? —કા-કથો-કયુ.

૪ વિ lequel ? à laquelle.

auxquels : —કાને

૭ વિ lequel ? de la quelle

desquels ! —કોનું.

voici deux appartements, lequel choisirez vous ? (ઉવાસાં
 દે જા પાર્તમાં લેકેલ શુઉવાઝીરેવુ) અહીં એ જનાનખાનાના ઓરડા છે
 કયો તમે પસંદ કરશો ?

une de ses sœurs est mariée, La quelle (est ce) ? (ઇન દે સે
 સેર એ મારીએ લાકેલ ?) તેની બહેનોમાંથી એકના લગ્ન થયા. તે કઈ ?
 Laquelle de vos sœurs est malade ? (લાકેલ દે વોઝે
 કોલીએર એ માલાદ ? તમારા વિદ્યાર્થીઓમાંની (નારીજાતી) કઈ
 બીમાર છે ?

qui ? quoi ? que ?

નર નારી

૧ qui કોણ qui.	qui માત્ર પુરૂષ વાચકમાં પ્રશ્નાર્થે વપરાય છે.
૪ à qui કોને à qui	qui est là à ? કોણ છે ?
૬ de qui કોનું de qui	à qui prtéz vous cela ? કોને તમે આ વાપરવા આપો છો ?

qui cherchez-vous ? (કીશેરશેવુ) તમે કોને શોધો છો ?

Pour qui est ce crayon (પુર કીએસે ક્રાઇયો) આ પેનસીલ
 કોને માટે છે ?

qui કોને ને કોનું એ રૂપ થાય છે માત્ર પ્રશ્નાર્થે વપરાય ત્યારે આવે

à qui est ce livre ? (આકી એસેલિવ્ર) આ ચોપડી કોની છે ?

que et quoi નાન્યતર જાતિ છે શું શબ્દયોગી અવ્યય પછી
 વપરાય છે.

de quoi parlez vous (દે કુઉવા પાર્લેવુ) તમે કોનું બોલો છો ?

sur quoi (સીર કુઉવા) શેના ઉપર ? Avec quoi કોની સાથે
 શા વડે ?

que (શું) તે માત્ર ક્રિયાપદની પહેલા આવે છે.

que voulez-vous ? તમેને શું જોઈએ છે ?

que dit on લોકો શું કહે છે ?

que demande-t-il ? તે શું પુછે છે ?

marié (મારીએ) લગ્ન થયેલું.	la nie'ce (લાનિએસ) લાણેજી. લત્રિજી.
frapper (ફ્રાપે) મારવું.	le porte plume (પોર્ત પ્લૂમ) પેન હોલ્ડર.
le tableau (લે તાબ્લો) છબી.	le verre (લે વેર) ગલાસ પ્યાલો.
le cahier (લે કાષ્ટિએ) કોરી બુક.	leve' ઉઠ્યો.

Lequel de vos fils est malade ? (લેકલ દેવો શીસ એ માલાદ)
તમારો કયો છોકરો માદો છે ?

laquelle de vos sœurs est mariée (લાકલ દેવો સેર એ મારીએ)
તમારી કઈ બેનના લગ્ન થયા છે ?

lesquels de vos écoliers n'ont pas fait leurs thèmes (લેકલ દે વો એકોલીએ નો પા ફે લેર તેમ) તમારા કયા વિદ્યાર્થીએ પોતાના
પાઠ કર્યા નથી ?

voici plusieurs canifs (વુહિવાસી પ્લીઝીએર કાનીફ) આ રહ્યાં
કેટલાક ચપ્પુઓ.

lequel voulez vous acheter ? (લેકલ વુલે વુઅશેતે ?) કયું તમે
ખરીદવા માગો છો ?

qui est arrivé (કી એતા રીવે) કોણ આવેલું છે ?

qui a trouvé ma bourse (કીઆ ત્રુવે મા બુરસ) કોણે મારી
કાથળી ગોતી કાઢી છે ?

dequi avez vous parlé ? (દે કી આવે વુ પાર્લે ?) કોણું તમે
બોલ્યા છો ?

A qui est la grammaire que vous avez à la main ? (આ કી એ લા ગ્રામિર કે વુઅવે આ લા મે) જે તમારા હાથમાં ગ્રામિર છે.
તે કોની છે ?

que demandez vous Monsieur ? (કે દેમાંદે વુ મોંસીએર) સાહેબ.
તમે શું પુછો છો ?

qu'avez vous porté à la poste ? (કાવે વુ પોર્તે આ લા પોસ્ત ?)
તમે પોસ્ટ ઓફીસે શું લઈ ગયા ?

J'y ai porté une lettre (ઝીએ પોર્તે ઇનલેત્ર) હું એક કાગળ લ્યાં
 લઈ ગયો છું.
 pourquoi (કુઢિવા) કેમ ? vous êtes déjà levé (તુ એન દેમા લેવે) તમે
 ક્યારના ઉઠ્યાં છો ?

A quoi pensez vous (આ કુઢિવા પાંસે તુ ?) કાનો વિચાર કરો છો ?

Avec quoi avez vous frappé l'enfant (આવેક કુઢિવા આવે
 તુ કાપે લાંકાં) તમે શા વડે છોકરાને માર્યો છે ?

Avec une petite canne (આવેક ઇન પેતીત કાન) એક નાની સોટીથી.

Auquel de ces écoliers avez-vous promis une récompense
 એકેલ દે સે એકાલીએ આવે-તુ પ્રેમી ઇન રેકાંપાંસ) તમે કયા વિદ્યાર્થીને
 ખતામ આપવાનું વચન આપ્યું છે ?

lequel de ces deux porte feuilles est à vous (લેકેલ દે સે
 દે પોર્ત ફેઈએ તાવું ?) આ બે ખીસા બુકમાંથી કયું તમારી છે ?
 celui que vous avez à la main (સેલ્લી કે તુઝાવે આલામે) જે
 તમારા હાથમાં છે તે.

laquelle de ces deux robes préférez vous ? (લાકેલ દે સે રોબ
 પ્રેફેરે તુ) તમે આ બે ઘાઘરામાંથી કયો તમે પસંદ કરો છો ?

je préfère celle-ci à celle-là (જેપ્રેફેર સેલસી આ સેલા) પેલામાંથી
 આ પસંદ કરું છું.

Est-ce là votre bague ? (એ સેલા વોત્ર આગ) આ તમારી વીંટી છે ?

Oui, c'est ma bague d'or (ઉવી, સેમા આગ દોર) હા, તે મારી
 સોનાની વીંટી છે ?

sont ce là vos gants ? (સોં સેલા વો ગાં ?) પેલાં તમારા મોજાં છે ?

Non, ce ne sont pas mes gants ce sont ceux de ma cousine
 (નોંસેને સો પા મે ગાં એ સોં સે દે મા કુઝીન) નહિ તે મારા નથી તે મારા
 પીત્રાઈ એનના છે.

avez vous reçu ma lettre ? (આવે તુ રેસી મા લેત્ર ?) મારો
 પત્ર તમેને મળ્યો છે ?

je n'ai reçu ni la votre ni celle de votre père (જે ને રેસી ની લાવોત્ર ની સેલ દે વોત્ર પેર) મને તમારો કે તમારા બાપનો કાગળ મળ્યો નથી.

le commerce est-il utile aux hommes? (લે કામેસ એતીલ ઇતીલ ઓઝોમ ?) વેપાર માણસોને ઉપયોગી છે ?

Oui, tr'es utile; il les enrichit (ઉવી ત્રેઝીતીલ ઇલ લે ઝાંરીશી) હા, તે ઘણો ઉપયોગી છે, તે તેઓને તાલેવંત કરે છે.

quelle maison vendez vous? (કેલ મે ઝો વાંદે વુ?) કયું ઘર તમે વેચો છો ?

j'ai deux maisons vendre, celle de mon oncle et celle de mon grand-père (જે દે મેંઝો આવાદ્ર. સેલદે મોનોકલ એ સેલ દે મોં ગ્રાંપેર) મારી પાસે બે ઘર વેચવાના છે, એક મારા કાકાનું ને એક મારા મોટા બાપનું.

A qui donnerez vous ce canif? (આ કી દોનેરે વુ સે કનીફ) આ ચાપુ તમે કોને આપશો ?

je le à donnerai à Guillaume (જે લે દોનેરે આ ઝીઓમ) હું તે ઝીઓમને આપીશ.

avez vous apporté les verres? (આવે વુઝાપોર્તે લે વેર) તમે તે ગલાસો લાવ્યા છો ?

Non, jen'y ai pas pense' (નો, જેની એ પા પાંસે) નહિ, હું ધારતો નથી.

Madame, votre mère est-elle à la maison (માધમ, વોત્ર મેર એતેલ આ લા મેંઝો) બાઈ, તમારી મા ઘરે છે ?

oui, elle y est હા, તે ત્યાં છે.

voici du jambon et du pain, en voulez vous? (વુઝવાસી દી ઝાંબો એ દી પેં આં વુઝે વુ?) અહીં કુકરની ચરખી ને પાઉં છે તમેને થોડો જોઈએ છે ?

Merci, nous en avons de'jà pris (મેરસી નુઝાંનાવોં દે ઝા પ્રી). ઉપકાર માનું છું. અમેએ તે લીધા છે.

પાઠ ૨૬. સંબંધી સર્વનામ.

સંબંધી સર્વનામ, સંબંધી વિશેષણ mon ton son ઉપરથી
અનાવવામાં આવે છે.

નર.	નારી.	બહુવચન.
le mien (લે મીઆં)	la mienne (લા મીએન) માઈ.	les miens
le tien	la tienne (લા તીએન) તાઈ.	les miennes
le sien	la sienne (લા સીએન) તેનું.	les nôtres
le nôtre (લે નોત્ર)	la nôtre (લા નોત્ર) અમાઈ.	les vôtres
le vôtre (લે વોત્ર)	la vôtre (લા વોત્ર) તમાઈ.	
le leur (લે લેર)	la leur (લા લેર) તેઓનું.	

દાખલા

j'ai ma montre, avez-vous la vôtre (એ મા મોંત્ર, આવે-તુ લા
વોત્ર) મારી પાસે માઈં ધડીયાળ છે, તમારી પાસે તમાઈં છે ?
મારી પાસે માઈં છે j'ai la mienne (એ લા મીએન)
મારી બેન પાસે તેનું છે ma sœur a la sienne (મા સેર આ લા સીએન)
તમારા ભાઈઓ પાસે તેઓના છે vos frères ont les leurs (વો
ફ્રેર ઝોં લે લેર)

qui quoi lequel એ પણ પ્રશ્નાર્થ સીવાય સંબંધી સર્વનામ
પણ છે તેના રૂપ.
પહેલી વિભક્તી × qui (કોણ) જે, તે | × આ એ રૂપો માત્ર પુરુષ અને સ્ત્રીને
બીજી , × que (જે તે). | માટે બંને જાતિમાં વપરાય છે.
ત્રીજી „ la qui કેને.
ચોથી „ de qui et dont કેનું.
un enfant qui pleure (એં નાશં કી પ્લેર) જે છોકરો રૂએ છે તે.
જે બારણું ઉઘાડું છે તે la porte qui est ouverte (લા પોર્ત
કીએ તુવેર્ત)
જેને મેં છોડ્યો છે તે le voyageur que j'ai quitté (લે
વોયાજેર ક એ કીતે)
જે તમે જોયેલાં છે તે chez les maisons que vous avez vues
(લે મેઝોં કે વુઝાવે વી)

સંબંધીમાં que જેને જે બીજા વાચકની સાથે આવે પણ dont
કેનું-કેનું રૂપ થાય છે માત્ર પુરૂષ વાચકમાં વપરાય.

L'homme les hommes dont vous parlez (લોમ અથવા લેઝમ દો
તુ પારત્ર) માણસ કે માણસો જેનું તમે બોલો છો તે.

L'Anglais dont le fils est ici (લાંગલે દો લે શીસ એતીસી)
જે છોકરો અંગ્રેજનો છે તે અહીં છે.

je connais la femme dont vous avez reçu la lettre (જે કેને
લા ફામ દો વુઝાવે રેસી લા લેત્ર) જે આઈ પાસેથી તમને પત્ર
મળ્યો છે તેને હું ઓળખું છું.

(૧) ચોથી વિલકતીમાં પુરૂષ સર્વનામમાં 'a qui પણ જ્યારે પશુ
કે મટીરીયલી ચીજો માટે ચોથી વિલકતીમાં auquel 'a laquelle
અહુવચનમાં auquel auxquelles.

Voilà l'homme 'a qui j'ai prêté mon livre (વુહિવાલા લોમ આ
કા જે પ્રેતે મોં લીવ્ર) ત્યાં માણસ છે જેને મેં મારી ચોપડી
વાપરવા આપી છે.

c'est le chien auquel vous avez donné 'a manger (સે લે
શીએં એકેલ વુઝાવે દોને આ માંજે) જે કુતરો છે તેને તમે ખાવા
આપ્યું છે.

(૨) qui ની પહેલા શબ્દ યોગી અચ્ચય પુરૂષ વાંચકમાં ને ચીજોમાં
lequel laquelle છે.

le marchand avec qui j'ai voyagé (લે મેશાં આવેક
કા જે વોયાજે) તે વેપારી જેની સાથે મેં મુસાફરી કરી છે.

L'arbre sur lequel je monté (લારબ્ર સીર લેકેલ જે મોંતે) જે ઝાડ
ઉપર હું ચઢ્યો હતો તે.

la clef avec la quelle on ouvrit la porte (લા કલેફ આવેક
લા કેલ આંનુત્રી? લાપોર્ત) જેનાથી મેં દરવાજો ઉઘાડ્યો તે ચાવી.

lequel et laquelle પહેલી વિલકતીમાં qui ને અદલે પણ
વપરાવું જોઈએ જ્યારે સંબંધી સર્વનામ બીજાનાથી તેના નામને જુદું
પાડે છે ત્યારે સંબંધ દેખાડે છે જેમ

la tante de mon ami laquelle demeure à Paris (હાં તાંજી
દે મોનામી લાકેલ દેમેર આ. પારી) મારા મિત્રની કાકી જે પારી-
સમાં રહે છે તે.

(qui demeure à Paris ? કોણુ પારીસમાં રહે છે ? (mon ami).

કર્તા પહેલી વિલકતીમાં ce qui અને બીજી વિલકતીમાં ce que
જે તેનું રૂપ બતાવે છે અને તે બધા બતાવવાને tout ce qui પહેલી
વિલકતીમાં ને tout ce que બીજી વિલકતીમાં વપરાય છે.

j'aime tout ce qui est beau (એમ તુ સે કી એમો) જે સઘળું
સુંદર છે તે હું ચાહું છું.

faites ce que je vous dis (ફિત સેકે એ વુદી) જે હું કહ્યું છે તે કરો.

શબ્દો.

L'agrément (લાગ્રેમં) ધૈર્ય.	sommant (સોમં) અવાજ કરતું.
le tigre (લે તિગ્ર) વાઘ.	la perte (લા પેર્ત) નુકસાની, નાશ.
le talent (લે તાંલાં) શ્રીક્રમો જુનો સીકકો.	éprouver (એપ્રુવે) નીચે જતું.
compter (કોંતે) ગણવું.	le fonds (લેફંડ) જથ્થો, બ.લાંસ.
le destin (લે દેસ્તેં) નસીબ.	ingrat (એંગ્રા) અવગુણી
Bizarre (બીઝાર) નવાબ.	la vie (લાવી) જીવન.
la somme (લા સોમ) દાખલો, હીસાબ, રકમ.	le mal (લે માલ) ખરાબ.
égal (એગલ) બરાબર.	épée (એપે) તલવાર.
સરખે લાગ.	noger (નોગે) તરવું.
	épais (એપે) જાડું.

તારા કરતાં મારો લાઘ મોટો છે Mon frère est aussi grand que
le tien (મોં ફ્રેર એ તો સી ફ્રાં કે લે તીઅં).

તમારા ગુલાબના ફૂલો ઘણાં સુંદર છે પણ તેઓ મારા (ફુલ) કરતાં
થોડા સુંદર છે. vos roses sont très belles. mais elles sont
moins belles que les miennes (વો રોઝ સોં ત્રે બેલ મે એલ.
સોં મુકિવેં બેલ કે લે મીએન).

તેઓના (કુતરા) કરતાં પણ અમારા કુતરા નીમકહલાલ છે. nos chiens
sont aussi fidèles que les leurs (નો શીયાં સોંતોસી શીદેલ કે લેર).

આ રહ્યા મારા ને તેના, તમારા ક્યાં છે ? Voici les miens et les
 siens, Où sont vôtres ? (ઉવાસી લેખીયાં એ લે સીયાં ઉ સોં વોત્ર ?)
 મારી બહેન તમારી બહેનના જેટલીજ મોટી છે mas sœur est du
 même âge que la vôtre (મા સેર એ દી મેમ આઝ કે લા વોત્ર).
 ગયે અઠવાડીએ તમે જે જુવાન માણસ સાથે આવ્યા હતા તે આજ
 રાત્રે મરી ગયો le jeune homme avec qui vous êtes arrivé
 la semaine dernières, est mort cette nuit (લે જેન હોમ
 આવેકકી વુઝેત અરીવે લા સેમેન દેરનીએર એ મોર સેત ન્વી).
 તે નાનો છોકરો જેનો આપ મરી ગયો છે le petit garçon dont le
 père est mort (લે પેતી ગારસોં દોં લે પેર એ મોર).
 હમણાં અમારે ત્યાં રહો. demeure maintenant chez nous.
 આપણી રીતભાતથી અસહનના લોકોની રીતભાત ધણી જુદી હતી les
 mœurs des anciens peuples e'taient tre's différents des
 notres (લે મેર દેઝાસીયાં પેપ્લ એતે ત્ર દીફેરાંત દે નોત્ર).
 જે વેપારીને કાલે તમે મારે ત્યાં જોયો છે ને જેની સાથે મારો મિત્ર
 એર રહે છે તે (વેપારી) પારીસ ગયો છે. le marchand que
 vous avez vu hier chez moi, et chez qui demeure mon
 ami R., est parti pour Paris (લે મારસાં કે વુઝાવે વી ઇએર
 શે મુહિવાં એ શે દી દેમેર મોનામી એર. એપાર્તી પુર પારી).
 દરેક છોડને તેનું વિલક્ષપણ છે chaque plante a sa propriété
 (શાક પ્લાંત આ સા પ્રોપ્રીએતે).
 શહેરને પોતાનું ધૈર્ય હોય છે અને ગામડાને (શહેરની) તેની સહાય હોય
 છે, la ville a ses agréments et la campagne a les siens
 (લા વીલ આ સેઝા એમાં એ લા કાંપાય લે સીયાં.)

પાઠ ૨૭ અનિયમીત સર્વનામ.

કાઈ નામ ચોક્કસ ન વપરાયેલું હોય તે ઠેકાણે જેમ ગુજરાતીમાં
 દરેક કોઈ, કોઈપણ, બીજો વગેરે તે નીચે પ્રમાણે.

On, ou l'on (ઓં ઉં લો) લોકો, કોઈ તેઓ. tout le monde
 (તુ લે મોંદ) દરેક જણ. chacun (શાકે) દરેક. aucun (ઓકે) કોઈ-
 પણ નહિ. quelqu'un (કેલક એ) કોઈએક. personne (સાથે ne)

(૧૦૪) ૧

ક્યાં, આવે ત્યારે ou

si on le voit આ રૂપને બદલ તા રૂપ વ...

દાખલા.

combien de plumes avez-vous તમારી પાસે કેટલા હોલડરો છે ?

je n'en ai aucune મારી પાસે કંઈ નથી.

j'en ai plusieurs મારી પાસે કેટલીક છે.

avez-vous appelé tous les enfants તમે બધાં છોકરાને બોલાવ્યા છે ?

Oui, je les ai appelé tous હા. મેં તેઓ બધાને બોલાવ્યા છે.

નમારે personne et rien વપરાયેલ હોય છે ત્યારે કોઈ વખતે
ne નથી આવતો પણ તેનો અર્થ પ્રશ્ન પુછ્યા પછી નકારમાં થાય છે.

qui avez-vous rencontré ? તમેને કોણ મળ્યું છે ? personne
કોઈ નહિ.

શબ્દો.

le de'faut (દેફે) ગુનો.

le cahier (લે કાષ્યે) કોરી બુક.

le verbe (લે વેર્બ) ક્રિયાપદ.

le camarade (લે કામારાદ) દોસ્ત.

la confiance (લા કોંફીઆંસ)
વીશ્વાસ.

venn (વેની) આવ્યો. બુતદૃદાંત

méchant (મેશાં) ખરાબ, બેડાળ,
તોફાની,

jaloux (ઝાલુ) વહેમી, અદેખું.

régulier (રેગ્યુલીયર) નિયમિત.

ressembler (રેસાંબ્લે) મળતા થવું.

rencontrer (રોંકોંત્રે) મળવું.

chanter (શાન્તે) ગાવું.

blâmer (બ્લામે) દોષ મુકવો:
ડપકો આપવો.

rire (રિર) હસવું.

arriver (આરીવે) આવી પહોંચવું
gâter (ગાતે) સડી જવું, ખરાબ
કરવું, ડાઘા પાડવા.

secourir (સેક્યુરીર) મદદ કરવી.

nuire (ન્વીર) હાનિ કરવી.

je veux (ઝે વે) મને જોઈએ છીએ.

pourri (પુરી) સડી ગયેલું.

miauler (મિઓલે) મીઆંઠિ કરવું.

midi (મિધિ) બપોર, વચ્ચે લાગ.

૩ ઠંડિ છે.

તાજવાર રેઝો) દરેક સાચા

થવાને ઠંડિ છે.

l'un était riche, l'autre était pauvre; l'un et l'autre
étaient malheureux (લેં એતે રીશ લોત્ર એ તે પોત્ર લેં એ
લોત્ર એ તે માલહેરે) એક પૈસાદાર હતો, બીજને ગરીબ હતો, પેલો
તે બીજને બને દુઃખી હતા.

les uns dansaient les autres jouaient (લેઝીન દાંસે લે ઝાત્ર
ઝુએ) કેટલાક નાચતા હતા, બીજનઓ રમતા હતા.

ces deux frères se ressemblent l'un à l'autre (સે દે ફ્રેર સે
રેસાંમ્યલેં આ લોત્ર) આ બંને ભાઈઓ એક બીજને મળતા છે.

ne blâmez pas les travaux d'autrui (ને બ્લામે પા લે ત્રાવો
દો ત્રુવી) બીજનઓના કામને કપકા આપતા નહીં.

avez vous vu quelqu'un ? (આવે વુ વી કેલકે) તમે કોઈને
જોયો છે ?

je n'ai vu personne (ઝે ને વી વેરસોન) મેં કોઈને જોયો નથી.

Nous avons quelque chose de meilleur (નુ ઝાવોં કેલક શેઝ
દે મેઇએર) અમારી પાસે કોઈ સારી ચીજ છે.

tel rit au jourd'hui qui ne rira plus demain (તેલ રી ઝોઝુર
દુવી કી ને રીરા પ્લી દેમે) જે આજે હસે છે કાલે હસશે નહિ.

Chacun a ses défauts (શાકેં આ સે દેફે) દરેક જણુ બુલને
પાત્ર હોય છે.

tout le monde a son faible (તુ લે મોંદ આ સોં ફેબલ) દરેક
જણુને પોતાની નબળાઈ હોય છે.

la plupart de ses pommes sont pourries (લા પ્લીપાર દે
સે પોમ સોં પુદી) આ શેબકળમાં ઘણાંખરાં સડી ગયેલાં છે.

ne savez vous rien de nouveau (ને સાવે વુ રીયાં દે નુવો)
તમે કંઈ નવીન જાણુતા નથી ?

Donnez-moi.

મુઠિયા કેલક ધનદે વોખલ

quelques uns de mes camarades sont malade

મે કામારાદ સોં માલાદ) મારા મીત્રોમાંના કેટલાક બીમાર છે.

que fait on la? (કે ફેતો લા) દરેક શું કરે છે?

On joue et l'on danse (ઓં એ ઘોં દાંસ) કોઈ રમે છે ને કોઈ નાચે છે.

qui a dit cela? (કી આ દી સેલા) કોણે એવું કહ્યું છે?

tout le monde dit (તુ લે મોંદ લે દિ) દરેક માણસ તે કહે છે.

qui vente ce papier? (કી વે સે પાપીએ) કોને આ કાગળ જોઈએ છે?

chacun le vent (શકેં લે વે) દરેક તે ઇચ્છે છે.

vos deux neveux sont-ils riches? (વોં દે નેવે સોંતીલ

રીસ?) તમારા બે ભત્રીજા પૈસાદાર છે?

l'un est riche, l'autre est pauvre (લેં એ રીશ લોત્ર એ પોત્ર)

એક પૈસાદાર છે, બીજો ગરીબ છે.

ces deux femmes sont-elles sœurs? (સે દે ફામ સોંતેલ સેર?)

આ બે બાઈઓ બે બહેનો છે?

Oui, elles sont sœurs; elles se ressemblent l'une à l'autre

(હી બેલ સોં સેર; એલ સે રેસામ્લ લીન આ લોત્ર) હા, તે બહેનો

છે; તેઓ એક બીજાને મળતી છે.

As-tu vu quelqu'un dans ce jardin? (આ તી વી કેલ્કેં દાં

સે ઝારદે) આ વાડીમાં તે કોઈને જોયો છે?

Non, je n'y ai vu personne (નોં, એ ની એ વી પેરસોન) નહિ,

મેં ત્યાં કોઈને જોયો નથી.

qu'y a-t-il de nouveau? (કી આતીલ દે નુવોં) ત્યાં શું નવીન છે?

je ne sais rien du tout (એ ને સે રીઆં દી તુ) હું બીલ-

કુલ કંઈ જાણતો નથી.

ગયા છે.

તુ કલક શોઝ) તમેને કંઈ
ચીજ નેમએ છીએ ?

Merci; je ne veux rien (નાં, મેસીં; જે ને વે રીએ) નહિ,
ઉપકાર માનું છું; હું કંઈ ચીજની ઇચ્છા રાખતો નથી.

Avez-vous retrouvè les lettres perdues? (આવે વુ રેત્રુવે લે
લેત્ર પેરદી) ખોવાઈ ગયેલા કાગળો તમેને પાછા જડ્યા છે.

j'en ai retrouvè quelques unes; la plupart sont perdues
(જાં ને રેત્રુવે કેલકઝીન; લા પ્લીપાર સોં પેદી) મને કેટલાક મળ્યા છે
બાકી ખરાં ખોવાઈ ગયા છે.

Avec qui êtes-vous venu? (આવેક કી એતવુ વેની?) કોની
સાથે તમે આવ્યા છો?

je ne suis venu avec personne (જે ને સ્વી વેની આવેક પેર-
સોન) કોઈ માણસ સાથે હું આવ્યો નથી.

qui est la? (કી એ લા) ત્યાં કોણ છે? personne કોઈ નથી.
avez-vous toutes les boîtes? (આવે વુ તુત લે બુઉવાત) તમારી
પાસે બધી પેટીઓ છે?

je n'en ai aucune (જે નાને એકઝીન) મારી પાસે એકે નથી.
Avez-vous d'autres plumes? (આવે વુ દોત્ર પ્લીમ) તમારી પાસે
બીજી કલમે છે?

Non, ce sont encore les mêmes (નાં સેસોં આંકાર લે મેમ) નહિ,
હજી તો તેની તેજ પેનો છે.

Avez-vous rencontrè quelqu' un? (આવે વુ રાંકાંત્રે કેલકઝ)
તમેને કોઈ મળ્યું છે?

Non. je n'ai rencontrè personne (નો, જે ને રાંકાંત્રે પેરસન)
નહિ, મને કોઈપણ મળ્યું નથી.

અપૂર્ણ.

વખાણુવેલ ફ્રેન્ચ શિક્ષક યા ફ્રેન્ચ ભાષાનો ભાગીદાર ભાગ ૨.
જપાન થોડા વખતમાં બહાર પડશે તેની અંદર ભાગ પહેલામાંના
ખાકી રહેલા બોધ પાઠ ૪૦ ચાર હજાર ફ્રેન્ચી-ગુજરાતી ને
ગુજરાતી-ફ્રેન્ચનો સમ્પ્રદ કોષ, તાર, અને કાગલોનો સમાવેશ કરવામાં
આવ્યો છે તેની કી. રા. ૫. રાખી છે જલદી મંગાવો.

ફ્રેન્ચ-ગુજરાતી અને ગુજરાતી-ફ્રેન્ચ ડીક્શનરી રૂપ, ૦૦૦)
સમ્પ્રદો ઉન્ચાર સાથે ગ્રામેટીકલ એક વરસમાં તૈયાર કરશે આગળથી
ગ્રાહક ચનાર પાસેથી રા. ૧૦ પાછળથી રા. ૧૫. પાંચે અડધા
નાખા મોકલાવી ગ્રાહક બનો.

પહેલી લેકતીરના અર્થ તૈયાર છે રા. ૧. રા. ૨૫ સાંત્વીમ.

આ ચોપડી તેમજ ગુજરાતી ટેક્સ બુક નીચેના સરનામે
અથવા શામળ કાસમ કચેરા માળુગાવાલા પાસેથી મંગાશે.

જાણી,

માસ્તર જગજીવન મહારાજકર.

માળુગા. (માળગારકર)

